

EMERSON DODŽ

DOK HOLIDEJ

CENA 150 DINARA

BR. 181

ŠAO JE TIHO

U LEGENDU

U
PAKLU
BRAZOSA

★ **DOK HOLIDEJ** ★

BROJ 181

EMERSON DODŽ

U PAKLU BRAZOSA

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 181.

V. d. glavnog i odgovornog urednika:
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik:
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Emerson Dodge
WALK A DEADLY STREET

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Sava DAMJANOV

Tehnički urednik:
Valerija ŠREDER

Naslovna strana:
Ferenc BARAT

Korektori:
Marta MLADENOVIĆ
Marija BURANJI

Štampa: 22. V 1956.
Tržište: 7. VI 1986.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvo-
de Mišića 1. V. d. glavnog i odgovornog urednika: Slavko DRAGINČIĆ. Ured-
nik: Zorka ĆIRIĆ. Naslov originala: Emerson Dodge — WALK A DEADLY
STREET. Copyright: UNIVERSUM PRESS.
Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata
za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja
1973. godine.

Kada je na oštroj okuci uzanog puta Dok Holidej usporio hod svog konja, iz mraka pred njim začuo se, sudeći po prizvuku, glas nekog mlađeg čoveka. Sem prizvuka mladosti, izgoverene reči imale su u sebi i prizvuk nervoze; bio je to bez sumnje stražar postavljen na ulazu u Džeriko, koji je svom poslu pridavao veliki značaj.

— Ko ide?

Holidej je zategao vođice, a onda ih ponovo olabavio i pustio konja da nastavi hodom. Zažmirivši, uspeo je da razazna siluetu čoveka koji ga je zaustavio. Stražar je stajao na steni pored puta, blede odslikan na nejasnim siluetama malobrojnih kuća Džerikoa. Osim da je taj čovek vitkog stasa i da u rukama ima pušku, Holidej nije mogao da razabere ništa drugo.

Stražar je pokrenuo cev puške. — Stoj gde si! — glas mu je zvučao mnogo mirnije i reči su se razgovetno čule, što je značilo da se u međuvremenu pribrao.

Holidej se kiselo osmehnuo i zaustavio konja na nekoliko metara od siluete. Pre nekoliko godina u Džeriku, se nije postavljala straža. Onaj ko se odlučio da boravi u toj paklenoj rupi pustare Brazos, činio je to na svoj rizik. Prisetio se ipak da se od tada na granici Zapada mnogo šta promenilo i da nije čudo što su promene zahvatile i Džeriko.

Pošto je zaustavio došliaka, stražar izgleda nije znao šta dalje da čini. Okrenuo je glavu i bacio pogled ka slabo osveljenom salunu a onda se opet okrenuo Holideju. Bila

je mračna vetrovita noć i Dok je znao da on stražara jasnije vidi nego stražar njega. Uzdahnuo je sa nestrpljenjem. Posle petnaestak časova u sedlu bio je umoran i čekanje mu je teško padalo. Oči su ga pekle, leđa su ga bolela, a iznad svega bio je žedan. Posle dugog jahanja uvek su ga bolela leđa i morila ga je žed. Zato je uglavnom putovao dilažansom, ali na njegovu žalost za Džeriko nije postojala redovna linija poštanskih kola. No, sada je za bol u leđima postojao dodatni razlog: rana od metka, od koje mu se bol penjao uz kičmu skoro do vrata i ramena. Mašio se levom rukom iza leđa i protrljao bolno mesto neposredno iznad opasača sa revolverom, gde je pod pritima napipao malo udubljenje.

Taj njegov pokret odmah je izazvao reakciju. Stražar je naperio pušku i prasnuo. — Ne miči rukama, mister.

— Samo sam se protrljao po leđima, momče — rekao je Dok mirno.

— Prekini to.

Holidej je vratio ruku u raniji položaj. — U redu, hombre — rekao je umorno. — Šta sada? Planiraš li da ovde provedemo celu noć?

— Znaš li koje je ovo mesto, mister?

— Aha, Džeriko. Utočište lupeža, ubica, kradljivaca stoke, povremenih pljačkaša, graničnog ološa, nasilnika i nervoznih momaka sa puškama. Mogu li sada da prođem?

Kada je ponovo progovorio, stra-

žarev glas je odzvanjao liutniom. — Ne znam ko si ti, mister, ali...

— A zašto onda ne pitaš? — prasnulo je Holidej, sada već i sam liut zbog odlaganja željenog pića i odmora. — Ja sam Džon Holidej, momče, Dok Holidej.

— Dok Holidej!

— Tačno. Pošto vidim da znaš ko sam, zar ne bi bilo dobro da tu pušku okreneš u stranu?

Ali, cev puške se nije spustila i glas koji se od vitke siluete čuo nije održavao poštovanje koje je Dok Holidej očekivao da će pominjanje njegovog imena doneti. — Ti si jedan običan lažov, mister.

Holidej je prislonio ruku na kuk blizu futrole „kolta“. — Čuj, mladiću, ta puška koju držiš daje ti neka prava, s tim se slažem, ali ipak nemaš pravo da Holideja nazivaš lažovom.

— Holidej je mrtav, mister, to svako zna. Prema tome, ti si lažov.

Na to je deo Holidejeve liutnie splasnulo. Pa naravno, pomislio je, ovde ga verovatno smatraju mrtvim. Guvernerova ideja da Dokov boravak u njegovoj kući posle ranjavanja u leđa ostane tajna za sve, imala je za cilj stvaranje takvog mišljenja. Grinfild je rezonovao, baš kao i sam Holidej, da bi nepoznati ubica, u slučaju da sazna da je Holidej još živ, mogao ponovo pokušati da ga ubije dok je još bespomoćan. Holidej je pretpostavio da je ta mala podvala uspela, jer su za njegov boravak u Grinfildovoj kući znali samo članovi njegove porodice i poslugi, i otuda drugog napada na njegov život nije bilo.

Holidej je i sam smatrao da će istragu lakše voditi ako se odiednom „vрати iz groba“, pa je tajnu o svom oporavku brižljivo čuvao. U tome je imao mnogo uspeha, pa nije bilo čudo što je stražar na steni posumnjao u njegove reči. Osmehnulo

se u sebi i njegov glas je dobio prijatniju intonaciju.

— Shvatam šta misliš, momče, ali ako pođeš sa mnom do saluna, neko će me verovatno prepoznati.

— Ko na primer?

— Ne znam koga tamo ima, ali ako je u salunu Lori, on me zna. Je li te on poslao na stražu?

— Da, on. I posebno me je upozorio da budem oprezan sa lukavim tipovima koji bi mogli pokušati da se ušunjaju baš kao što si ti to hteo. Pre samo dve nedelje banda teritorijalnih čuvara reda pokušala je da se preko Nogales Hilsa usred noći uvuče u grad — mladić se surovo nasmejavao. — Ali mi smo kao i sada postavili stražara i kada su oni prišli, mi smo bili spremni da ih dočekamo. Možda si za to čuo, mister... ma ko da si.

— Čuo sam — Holidej je zaista znao sve o tom zlosrećnom prepadu. Cele nedelje prepirao se o tome sa Grinfildom i bezuspešno se suprotstavljao toj ideji. Rešen da očisti banditsko gnezdo u Gornjem Brazosu, Grinfild je odobrio prepad koji je predložio i vodio jedan mladi ambiciozni konjički oficir, tek odnedavno prekomandovan sa Istoka. U toku noći desetak njegovih ljudi uspeo je da se krišom ušunja u Džeriko... i sva deseterica bili su izrešetani i prosto isečeni kuršumima. Odbacivši razmišljanje o tom događaju, Holidej se koncentrisao na svog čoveka. — Slušaj, ja nisam nikakva banda. Ja sam samo jedan usamljeni konjanik. Spreman sam da ti dopustim da me odvedeš u grad, ali krenimo već jednom odavde, važi? Ovde nije udobno ni sedeti u sedlu ni stojati, i sigurno je prijatnije tamo u salunu.

— Ti nešto smeráš, mister — glas je sada bio oštar i samouveren. — U ovo doba noći niko ne može ući u

Džeriko i pričati neke laži o tome ko je...

— Ne lažem, vrag te odneo! I da ti kažem da mi se već smučilo od ovog zadržavanja. Ili me povedi u grad, ili dozovi ovamo Lorija ili nepog drugog ko me pozna, ali samo završavaj što brže sa ovom gnjavažom.

— Odvešću te ja tamo, mister; prebačenog preko sedla!

Holidej je odjednom osetio ledeno bockanje duž kičme, ono karakteristično ledeno bockanje koje polazi iz trbuha da bi uz kičmu i kosti udova doprlo do vrhova prstiju, nagoveštaj opasnosti koji mu je njegovu šesto čulo slalo u kritičnim trenucima. Do sada je incident bio samo neugodan, ali sada je postao opasan. Od početne nervoze mladi razbojnik je stigao do goropadne razdraženosti. Bez sumnje je bio novi regrut u đavoljoj vojsci Džerikoa, mladi budući revolveraš sa mirisom baruta i krvi u nozdrvama; Holidej je sreo već mnogo takvih. Mali nevaljalac je verovatno već zamišljao sebe kako prebačeno preko sedla donosi pred svoje drugove telo nekog glupog došliaka koji se usudio da usred noći uđe u Džeriko. Možda se nadao da će mu taj podvig doneti Lorijevo blagonaklono tapšanje po ramenu. Način kako je govorio, kako je stajao na steni i kako je držao pušku naperenu, sve to ukazivalo je samo na jedno... da namerava da puca!

Holidej je uzdahnuo. — U redu, dečko, u redu. Odlazim i vratiću se kad svane dan ako ti to čini...

— Nigde ti nećeš otići, mister.

Holidej se ohladio kao što mu se to uvek događalo pre nego što bi morao da na nekog čoveka opali smrtonosni metak. On, naravno, nije želeo da ubije tog novajliju, pogotovo što nije bilo ni najsitnijeg razloga da se to dogodi. — Sinko —

rekao je blagim glasom — ja te čak i ne poznajem, a ti kao da svećom tražiš da te ubijem. Pazi da...

Štražar je opsovao nešto gadno. — Ti da mene ubiješ? Pa čoveče — hvalisavče, ja sam taj koji ima pušku u rukama, a ti nemaš ništa. Ja ću tebe ubiti zbog toga što mislim da si običan podli policijski špijun i nema nikoga i ničega na svetu što bi me moglo uveriti da nije tako.

Dok Holidej je znao da zaista nema nikakvog načina da stražara razuveri. Sada više nije video Džeriko pred sobom. Nije osećao prašnu na licu, bol u ledima, ni peckanje očiju od žarkog sunca. Postojala je samo ta mršava, tamna senka na steni i puška prislonjena na njegovo rame. Šapnuvši nešto što je moglo biti kletva, ali i molitva, Holidej je potegao revolver.

Da je neko mogao videti taj Holidejev pokret, siguran bi pomislio da je to nešto najefektnije što je u životu video. Bio je to spoj namere, brzine i tačnosti. Dok je zločinac na steni pritegao kundak puške uz rame, Holidejeva ruka se pružila naniže i odmah digla noseći sa sobom zlokolbni crvenožuti plamen i jezičak. Pucani revolvera prolomio je noć i stražar je ispustio pušku šaljući istovremeno ispaljen hitac u vazduh, da bi se bez reči jauka srušio na zemlju.

Po ustaljenoj navici Holidej je izbacio iz magacina praznu čauru i stavio nov metak pre nego što je skliznuo iz sedla i prišao da osmotri telo opruženo na zemlji. Kleknuo je pored stražara i okrenuo ga na leđa. Sa zemlje ga je pogledalo mlado lice ispod gužve svetložute kose. Stisnuo je čvrsto usne i mišići su mu zaigrali na obrazima. Pomislio je da je njegova žrtva mlada, ali tek sada je video koliko je mlada. Osamnaest, u najboljem slučaju devetnaest godina. Uspravio se i od-

mahnulo glavom. Da li je on sam ikada imao osamnaest godina? To mu se činilo toliko daleko da je sumnjao da je ikada bio tako mlad. Poslednjih godina osećao se star koliko i sada... stotinu godina.

Iz niskih koliba od blata, koje su u Džerikou važile za kuće, i osvetljenog saluna, na ulice je potekla reka ljudi. Holidej se popeo u sedlo i projahao pored stražarevog leša u susret nekolicini stanovnika Džerikoa koji su pojahali konje i pošli ka njemu.

Još uvek je imao izvesnu prednost, jer je dolazio iz mraka dok su oni koji su mu išli u susret bili obasijani žutom svetlošću iz saluna. Holidej je prepoznao Lorija Granta. Izazabrao je i Rea Starbarka, nerazdvojnog Lorijevog zastavnika. Ostale nije poznavao, ali pretpostavljao je da su među njima neki od četrnaestorice cvejanih bandita za kojima su kružile poternice u nekoliko graničnih država... četrnaestorice bandita koji su sačinjavali jezgro zloglasnih stanovnika grada na indijanskoj teritoriji... jezgro revolveraškog plemena ili „najamnika“, kako su ih novine širom zemlje nazivale.

Jahati u susret gomili takvih zlikovaca posle ubistva jednog njihovog pripadnika, za većinu ljudi bilo bi isto što i stati pred streljački vod, jer su građani Džerikoa živeli od veštine baratania revolverom i spremnosti da ga upotrebe. Sem toga, ako je za njih postojao neki zakon življenja, onda je to bio nepisani zakon da Džeriko u svako doba mora biti bezbedan od napada, jer je taj suncem i peskom sasušeni grad na severozapadu pustare Brazos bio jedino mesto na Dalekom Zapadu gde su mogli doći, odmoriti se i sačekati nove poslove bez bojazni da ih iz tame pojedinih ulica i zbunja vrebaju čuvari zakona.

Stanovnici Džerikoa bili su zaista zastrašujuća vrsta ljudi, ali im je Dok Holidej jahao u susret bez vidnih znakova straha. Ako se i pribojavao, nije želeo da se to na njemu vidi, ali je sa druge strane umirivao sebe da i nema nekih preteranih razloga za strah. Ako se izuzme njihova sprenutost da na svakog nepoznatog lako potegnu oružje, kakvog razloga je imao da ih se boji? Iako nikada nije bio s one strane zakona, moglo se reći da nije uvek živeo u skladu s njim. Bio je kockar, pustolov i... potezao je revolver čak dosta često. Ne kao oni za nagradu, ali oni to nisu znali. Za njih je ipak moralo biti od značaja što je na Zapadu o njemu kružio glas kao o čoveku koji je dosta ljudi otprovio na onaj svet. Za desetak godina pustolovnog života ostavio je za sobom toliko svežih humki koliko nije nijedan od tih koji su mu išli u susret... sa izuzetkom Lorija ili Rea Starbarka. Računao je da stanovnici Džerikoa to znaju i da mu neće previše zameriti što je ubio jednog od njihovih... ukoliko, naravno, ne posumnjaju da se za njim šunja odred rendžera ili federalnih šerifa. Nije, dakle, bio ono što se jezikom običnog čoveka naziva častan i pošten građanin i što je po rezonovanju ljudi iz Džerikoa bilo veoma blisko zločinu, naravno, u njihovom smislu te reči. Trebalo je samo da im to predoči i da ih uveri da im od njega ne pretili opasnost. Nadao se da mu to neće biti teško.

Kad su ga ugledali, iz njihovih redova začuli su se povici. Bez reči komande konjanici su se razdvojili i sa revolverima u rukama opkolili pridošlicu. U tišini remećenoj samo topotom konja oko njega zatvorio. Holidej je zategao vođice i naslonio se rukom na jabuku sedla. Preleteo je pogledom po licima razbojnika i zaustavio se na Loriju.

— Gle, gle, da li me to oči vara-ju? — izustio je Lori ujednačenim šupljim glasom koji nije otkrivao osećanja.

— Halo, Lori — rekao je Holidej.

— Dok Holidej.

Pritiskom nogu Lori je priterao konja bliže i nagnuvši glavu na stranu, pažljivo osmotrio Holidejevo lice. — Neka me nosi vrag! To je zaista Dok Holidej.

Krug oko Holideja se suzio i na svakom licu odražavalo se izrazito iznenađenje i neverica. Pridrživajući obod svog širokog sombrera zbog vetra koji im je u lice nosio sitna zrnca peska, Reo Starbark je konačno tihim glasom rekao.

— Mislili smo da si mrtav, Holideje.

— Izgleda da si razočaran što nije tako, Reo.

— Nije razočaran, Holideje — rekao je Lori svojim tihim, metalno tvrdim glasom. — On je samo kao i svi mi malo iznenađen. Čuli smo... čuli smo da si u Čed Sitiju ubijen s leđa.

Holidej je prstima opipao malo udubljenje pored klične nedaleko iznad opasača. — To je samo donekle tačno, Lori, ali ti verovatno znaš onu uzrečicu: „zlo nikome ne treba, pa ni nebu“.

— Da — odgovorio je Lori odmeravajući da li u Holidejevim rečima nema možda ironije ili uvrede. Pošto nije našao ništa od toga, rekao je. — Kakva se to pucnjava čula maločas?

— Neka usijana glava htela je da me smakne. Ja sam smakao niega.

Rekao je to bez okolišanja kao da je popio čašu vode. Lori-evim pratiocima zastao je dah i umesto odgovora oni su pogledali ka steni pored puta. Holidej i Lori sedeli su na konjima licem u lice jedan naspram drugoga. Gledali su se kao stari znanci iako do tada jedva da

su izmenjali nekoliko reči. Od prvog susreta pre nekoliko godina nisu postali prijatelji i mada među njima nije bilo sporova i sukoba interesa, njihov odnos, koji se svodio na sporadične susrete u salonima i odmeravanje pogledima, ličio je na odnos ljudi neraščišćenih računa. Jedno je ipak bilo izvesno. Lori je na Holideja gledao sa surevniivošću manje uspešnog suparnika i Dok je iz iskustva znao da takav čovek može biti opasniji od zmije otrovnice. Ne skidajući pogled sa Doka, Lori je rekao. — Reo, Majk, pogledajte tamo.

Ova dvojica okrenuli su konje i udaljili se da bi se vratili posle pola minuta.

— Rekao je istinu, Lori — raportirao je Majk Fri glasom koji je otkrivao zebnju. — Dobio je metak tačno u srce.

Lori je zabacio šešir na potiljak. — To je jedan metak. Ja sam čuo dva.

— Opalio je kada je već bio mrtav — rekao je Dok namerno ravnodušnim glasom.

— To je bio stražar koga sam ja tamo postavio — rekao je Lori hladno.

— On je bio budalasto derište sa nezgodnim namerama... i uobražen.

— Je li to razlog što si ga ustrelio?

— Ustrelio sam ga jer je namera-vao da me ubije. Dozvoljavam da nije znao ko sam, ali kad sam mu to rekao, on je ipak ostao odlučan da mi probuši kožu.

— On te do sada nije sreo, Holideje — umešao se Ledbeter grobnim glasom. — Otuda je bilo logično da pomisli da ga lažeš.

— E, pa to je njegova nesreća, zar ne? — rekao je Dok oštro, nastojeći da dokuči da li ova banda ljudi zna nešto više o njegovom

boravku u Čed Sitiju i njegovoj odluci da počne nov život. Bilo je jasno da su čuli kako je poginuo, što znači da su mogli čuti i ostalo. Okrenuo se Loriu, koji ga je sve vreme posmatrao vešto skrivajući pozorenje. — A sada, ako nemaš ništa protiv, Lori, ja bih pošao do saluna. Žudim da ugasim žeđ dugu stotinu milja.

Sporih pokreta, kao da je star čitavu večnost, Lori se zametnuo u sedlu i nakrivio glavu. Kad je progovorio, glas mu je zvučao zapovednički više nego pri ranijim susretima. — Kuda žuriš, Holideje? Treba da znaš da u Džeriko ne može ući svako.

— Ja nisam svako. Ja sam Holidej.

— Pa šta?

— Zar moje ime ništa ne znači?

Lori se kiselo osmehnulo. — Zavisim. Kad se sve zbilo, ipak nisi jedan od naših. Mnogo si se lizao sa onom šerifskom psinom Erpom. A poslednjih meseci u Čed Sitiju... spandao si se sa guvernerom Grinfildom. A Grinfilda mi baš ne računamo među naše prijatelje.

Holidej je osetio da ga Lori navlači na klizav teren. Znao je i zašto: video je u njemu konkurenta za presto kralja Džerikoa, kralja bandita. Sa njemu svojstvenom sposobnošću uticanja na ljude Holideju ne bi bilo teško da se stanovnicima Džerikoa predstavi superiornim u svemu, a naročito u disciplinama koje su banditima bile najbliže: kocki i veštini potezanja revolvera. Holidejev dolazak u Džeriko mogao je biti izazov Lorijevoj neprikosnovenoj vladavini.

— To je prošlost. Sad sam ovde.

— Ovo je vrlo interesantno. Holideje — rekao je metalnim glasom Lori posle kratkog ćutania. — Dok Holidej je napustio svoj život u mladim salunima, život u društvu

gradskih ladoleža i došao da nam se pridruži u Džerikou. Vrlo interesantno.

Kada je odgovorio, u Holidejevom glasu je zazvonio prizvuk oštine. — Pesak mi curi niz vrat, čoveče...

Lori se osmehnulo svojim ledenim osmehom i njegovi zubi su blesnuli na tamnoj senci lica. — Časna reč, Holideje, nisi ni za dlaku mekši nego što si bio kada sam te poslednji put video — mahnulo je rukom prema salunu. — Pa hajdemo onda da podmirimo tu tvoju žeđ. Konačno, oдавno nismo uživali u društvu tako čuvene ličnosti, zar nije tako, momci?

Neki su gundanjem izrazili svoje slaganje, a ostali su ćutke i dalje sedeli u sedlima. Još uvek su sumnjali, Holidej je to znao. A kako i ne bi? On konačno nikada nije pripadao klanu revolveraša i jedino što je skoro uvek živeo u polusvetu saluna kao i oni. S druge strane, pak, njegovo ime povezivano je sa imenom Vajata Erpa, a poslednjih meseci i sa imenom guvernera Grinfilda. Ko je onda mogao osuđivati revolveraše Džerikoa ako mu nisu verovali? No, on je grozno ćutanje koje je posle toga potrajalo dočekao sa ležernom smirenošću i kada je Lori naredio da natovare telo na konja i svoju crnu kobilu poterao ka salunu, Holidej je znao da je kritičan trenutak prošao. Bio je bar trenutno prihvaćen.

Dok su jahali, Holidej je s nevericom pomislio da je prošlo skoro pet godina otkako je bio ovde. A sve je bilo isto. Tu su bili isti šatori, kolibe pokrivene ter papirom i crna čadava kovačnica; kroz kopcima zatvorene prozore Don Grekove trgovine prodirala je ista mutna, žućkasta svetlost, a iz Kvinovog saluna doirala je ista poznata atmosfera zla i izopačenosti. Čak je bio isti i pesak koji je nošen vetrom upadao

u oči i uvlačio se u odelo... ništa se nije promenilo, pomislio je Holidej, ništa sem možda on sam.

Ispred njega Lori je, lako kliznuo iz sedla i omotavši vođice oko motke privezišta, gipkim korakom skočio na drveni trotoar. Zastao je tu sa palcima zakačenim za opasač sa revolverima i osmotrio Holideja koji se ukrućenih nogu jedva spustio na zemlju. I ostali su učinili isto i sjahavši u najvećoj tišini, stali da posmatraju pridošlicu.

— Posle tebe, Dok — rekao je Lori držeći otvorena leptir vrata.

— Samo posle tebe, Lori.

— Ne, insistiram da ti uđeš prvi.

Iza Lorijeve prefinjene ljubaznosti i uglađenosti skrivala se neka potajna namera, neka lukava banditova igra. Holidej je to znao. No, napravio se da ništa ne primećuje i isprsiivši se, zabacio palcem šesir nešto više na potiliak. — Bez uvrede, Lori, ali radije bih pustio da mi iza leđa gmiže zmija zvečarka nego ti.

Lori je koraknuo korak nazad i pustio vrata da se zatvore, kao da je očekivao da će posle Holidejeve uvrede doći udarac. Okupljenim u krug oko dvojice ljudi, stanovnici Džerikoa zastao je dah. Nikada do tada nisu imali prilike da vide suočene dvojicu takvih glasovitih revolveraša i nisu mogli znati šta će se odigrati između Doka Holideja i njihovog predvodnika Lorijsa. Možda su između sebe ponekad krišom govorili o tome da sigurno postoji neko ko je brži od do tada neprikosnovenog Lorijsa, ali ako bi ih neko u ovom momentu pitao, oni sigurno ne bi znali na koga bi se od te dvojice kladili. Budući da nikome od njih nije pretila nikakva opasnost, naelektrisana atmosfera pred salunom izazivala je u njima neviđenu radoznalost. Ako već nisu reflektovali na kraljevstvo Džerikoa,

onda su mogli bar posmatrati sukob dva pretendenta.

Lori je izgledao kao da ga je zgrabilo nešto što je mnogo jače od njega. Stajao je nepomično i stiskao prste desne ruke, a svetlost koja je kroz vrata saluna dopirala obasjavala je Lorijevo lice otkrivajući svetlucanje prituljenog plamena u njegovim očima. Posle skoro jednog minuta on je odmahnuo glavom, dobio jedan kratak pogled svom krilnom adutantu Reu Starbaku i otvorivši energičnim pokretom leptir vrata, ušao u salun. Holidej je pokretom glave dao Starbaku znak da pođe za njim, a zatim i sam ušao.

— Holidej! — kao pucani topa odjeknuo je nečiji gromak glas. — Trebalo je da unapred znam kako ću te opet ovde videti.

Holidej je lagano prišao šanku od grubo istesanih dasaka i pružio ruku čoveku koji ga je pozdravio. — Zdravo, Kvin, kako si?

— A kako si ti? — zapitao je Kvin umesto odgovora i dohvativši Holidejevu ruku, čvrsto je stisnuo. Kvin je bio čovek odmaklih godina, opuštenih širokih ramena, širokog gojaznog lica na kome su se sa obe strane spuštala dva ogromna brkanalik na rogove odraslog bika. Ispod prosedih obrva gledale su ozbiljne tamnoroke oči, a sliku tog lica upotpunjavale su pune čvrste usne i kukast nos, koji su ođavali čvrstinu karaktera. Kvin je nekada bio revolveraš, jedan od prvih za koje je Holidej čuo na Divljem zapadu. No, godine su usporile njegovu brzinu i desilo se da ga je neki šesnaestogodišnji dečak pobedio u obračunu i sasuo mu tri kuršuma u telo. To je bilo pre deset godina i Kvin je mogao reći da je u nesreći imao sreće. Preživeo je rane, ali, što je još važnije, njegova hrabrost taj obračun nije izdržala. To je za

njega bila sreća, jer je uspeo da ostane živ. Tako se desilo da je otvorio salun u Džeriku, koji je postao glasovit kao stecište revolveraša, a kasnije i onih koji su se krili pred zakonom.

Tek sada je Holidej obuhvatio pogledom salun pijuću prvu čašu viskija koju mu je Kvin nasuo. Bio je to dosta veliki salun od jedne jedine prostorije sa visokom tavanicom i stepeništem koje je vodilo do soba za spavanje na spratu. Zidovi oda je bili su potpuno goli i bez ikakvih dekoracija. Stolovi i stolice bili su grubo sklepani i oni za kojima nisu sedeli revolveraši iz Džerikoa bili su zauzeti od strane meksikanskih peonaa i nekoliko Indijanaca. Kvinov salun znao je samo za dve vrste gostiju: ubice i skitnice. Niko drugi ne bi se ni usudio da dođe u Džeriko, sem, naravno, oni koji su se pojavljivali kao klijenti ovoj bagri, to jest oni koji su dolazili da potraže nekoga dovoljno hrabrog i dovoljno brzog na revolveru da za novac učini ono što oni sami nisu bili sposobni da učine. Sve je tu izgledalo onako kako u suštini jeste, sa visokim zidovima izgubljenim u gluhoj tami nisko obešenih svetiljki, sa pijanim ljudima žalosnog izgleda lenjo zavaljenim u stolicama i plaćenicima koji su čekali sledeću šansu da potegnu revolver i zarade svoju nečasnu nagradu. Sve je ličilo na mesto gde vlada porok i gde je jedini zakon — zakon revolvera.

Holidej je zavrteo srebrni dolar na šanku. — Popij jedan viski sa mnom, Kvine.

Kvin je nasuo dve čaše pića i postavio da priča neinteresantnu priču o nekim poznanicima, ali ga je Holidej prekinuo. — Ne vidim ovde večeras Toma Dusa — Dus je bio jedan od obaveznih Kvinovih pratilaca i čovek koji je Holideju u jednom trenutku učinio znatnu uslugu.

Poslednji put video ga je pre nekoliko godina, ali je čuo da se nalazi u Džeriku.

— Otišao je pre nedelju dana da završi neki posao u Sonori — objasnio je Kvin. — Rekao mi je da će biti odsutan nedelju dana, pa očekujem da se svakog trenutka pojavi.

— Aha. Pa dobro, ostaj zdravo, Kvine — Holidej je jednim gutljajem ispio čašu viskija i prijatna toplina razlila mu se grlom i grudima. Vratio je čašu nazad na šank i kaziprstom obрисao usnu od kapljica pića. Osećac se loman i umoran, ali su mu dve čaše žestokog pića pomogle da savlada zamor.

Holidej je bio visok i snažno građen čovek, ali ne preterano krupan. Bio je savršeno proporcionalno sazdan, tako da nijedan deo njegovog tela nije izgledao suviše veliki i uklapao se u celinu. Duguljasto lice bio je nešto oštrije isklesano, što se moglo pripisati i surovom životnom iskustvu, a čeličnoplave jasne oči ispod lučno izvišenih naočitih obrva, prefinjen nos i čvrste mesnate usne iznad tvrdo izvajane brade, otkrivali su suptilan ali energičan i čvrst duh. Taj deo svoje ličnosti Holidej je upotpunjavao načinom oblačenja. Preko čiste svetloplave košulje i tanke na mašnu vezane kravate nosio je karirani sako boje trule višnje, ispod kojeg se presijavalo svileni prsni srodne boje sa širokim štraftama. Odelo su dopunjavale svetle flanelske pantalone, šešir sa umereno širokim obodom i što je za ovu priliku bilo najvažnije, opasač za revolver sa futrolom od crnog boksa, iz koje je izvirivao „kolt“ sa drškom od slonove kosti. Tako odeven više je ličio na džentlmena sa šetališta u Nju Orleansu nego na revolveraša i ne malo puta ljudi su bili iznenađeni kada su čuli da je

on taj „čuveni pustolov i revolveraš" Dok Holidej.

Znao je da je pod strogom pris-
motrom svakog čoveka u toj odaji
mada ga je samo Lori otvoreno pos-
matrao. Ostali su bili tobož zaintere-
sovani kartama, pićem ili razgovo-
rom. Dopustivši sebi da ih letimice
osmotri, Holidej je pozeleo da se
nasmeje. Nije ih poznavao, ali znao
je skoro sve o njima. Bili su to ma-
nije ili više nepoznatiji revolveraši
Zapada. Na primer, trojica u njego-
voj neposrednoj blizini. Sala, star
dvadeset pet godina, a već skoro
deset godina zaradivao je hleb kao
najamnik revolveraš, vitak, uzanih
kukova, brz na osmehu. Teksašanin
koji je pre nekoliko godina prihva-
tio da za nagradu smakne trojicu
kockara u Taksonu... i koji je tu
obavezu ispunio; levo od Sale sta-
jao je Maik Fri, čije je ime Dok
Holidej nešto pre toga čuo, čovek
širokih ramena poreklom iz Kanza-
sa, koji je izgledao stariji od dva-
deset osam godina koliko je stvarno
imao, bez jednog uha koje mu je
skinula jedna od njegovih srećnijih
žrtava, već pet godina u Džerikou
sa mnogo poslova iza sebe; Ledbeter,
koji je sada mirno pijuckao svoje
piće, mračnog pogleda kao i on sam,
čovek koji je bio prinuđen da se piš-
tolju okrene kao sredstvu opstanka.
Holidej je, oduvek osećao izvesne
simpatije za ljude kao što je Led-
beter. Neki pokvareni šerif isterao
ga je sa njegovog poseda, oteo mu
ženu i pod lažnom optužbom poslao
Ledbetera dve godine u zatvor. Ka-
da je izašao sa roblje, Ledbeter je
ubio tog šerifa i svoju ženu, i od
tada se bavio samo zanatom revol-
veraša. Ledbeter je u mnogo čemu
bio sasvim različit od Lorija, ali
je, ogreznuvši u zločin, izgleda po-
čeo uživati u ubijanju kao i Lori,
a novac koji je dobijao bio mu je
manje važan. Lori Grant, to je bila

prava zagonetka za studiju. Holi-
dej nije znao kakav je u suštini.
Lori, niti je znao koliko je ljudi do
sada poslao na onaj svet. Svuda oko
Lorija vladala je potpuna šuplina,
jer se on nije poveravao nikome, pa
čak ni pustahiji Reu Starbaku u ko-
ga je imao vere i prihvatio ga kao
svog doglavnika. Ali, da je smrto-
nosno opasan i da je imun na ose-
ćaj straha, to je Holidej sasvim si-
gurno znao. Čuo je kao sigurno pri-
ču o jednom njegovom ubistvu u
oblasti Čiroki. Lori se namerio na
nekog čoveka sa značajnom reputa-
cijom revolveraša. Pa ipak, Lori ga
je usmrtio pre nego što je ovaj uspeo
da izvuče revolver iz futrole i
pošto je Dok tog revolveraša znao,
od tada pa nadalje nikada više nije
bio siguran da li bi u obračunu
mogao pobediti Lorija.

Lorijev spolni izgled uklapao se
u njegove životne karakteristike.
Bio je mršav čovek srednje visine,
ali se držao uspravno, tako da je
izgledao viši. Njegovo uzano blede
lice uokvireno zlatastom, žutom ko-
som obično je bilo bez ikakvog iz-
raza, a na tom licu nalik na ledenu
masku samo su oči živo poigravale.
Na Lorijevom licu nije bilo ničeg
suvišnog, ali ništa nije ni nedosta-
lo. Imao je malu bradu, nešto
čvršće isturene jagodične kosti i
kratak pravilan nos. To lice bilo je
ekonomično pravilno, baš kao i po-
kreti koje je činio.

Zaokupljen traženjem sličnosti iz-
među sebe i svog protivnika, jer
Lori je u suštini bio baš to. Holi-
dej nije zapazio da je revolverašev
pogled sve oštriji i da su njegove
oči sve užarenije. Lori je sedeo iz-
dvojen od ostalih, leđima naslonjen
na zid, i prvi nagoveštaj opasnosti
Holidej je osetio kada je on šumno
spustio čašu na sto pred sobom. Tek
tada se Holidejev pogled sukobio sa

njegovim i uočio opasnost koja otuda vreba.

— U šta piliš, Holideje? — izustio je Lori šušajući kao da sikće.

Holidej je za trenutak bio izbačen iz ravnoteže Larijevim tonom, ali to nije pokazao i naizgled mirnim glasom odgovorio je bez dvoumljenja. — Ti si oduvek bio zgodan objekat za posmatranje, Lori.

Lori je pokretom ruke zbrisao čašu sa stola i ustao. Tek tada je Holidej shvatio da njegov sagovornik još uvek ima u glavi reči koje su izmenjali pred ulazom u salun i da njegov sarkastičan ispad nije bio dobro odmeren. Pri pogledu na Larijevo lice osetio je dobro poznatu staru hladnoću. Taj pogled video je pre toga smo još jednom, kada je Lori na očigled celog grada ustrelilo jednog revolveraša u Bol Springu.

Ostavivši čašu na šank, Holidej je spustio ruku pored tela i okrenuvši se od šanka, stao licem u lice prema Loriu.

II

Napolju je nalet vetra zasuo peskom istočni zid Kvinovog saluna. Taj šum nije bio previše glasan, ali je u grobnoj tišini saluna odjeknuo kao niz pucnjeva.

Razmešteni svuda po odaji revolveraši Džerikoa zadržali su svoja mesta okrenuvši samo glave da bi mogli pratiti ono što će doći. Među njima bilo je malo iskrenog prijateljstva, jer je prijateljstvo bilo luksuz za one koji su živeli usamljeničkim životom od revolvera. Ako su Lori i taj Holidej želeli da se obračunaju, onda je to bila samo njihova stvar i nije se ticala ostalih ukoliko je obračun bio pošten i po njihovim, revolveraškim pravilima. Da su imali vremena, oni bi verovatno i stavili neki dolar opklade na ishod tog meča.

Reo Starbark, nepokolebivi Larijev doglavljenik, promeškotao se nelažno na stolici i stavio ruke na sto pred sebe, gde ih je svako lako mogao videti. Holidej mu se nije svidao, ali kao drugi revolveraši, poput Majka Fria i Ledbetera, osećao je izvesno strahopoštovanje za elegantnog pustolova džentlenskog držanja. Skoro najviše od svega impresionirao ga je Holidejev smiren glas. Pomislio je u sebi, bez obzira šta Lori ima na umu, da bi za njega bilo najbolje da bude miran. Pogibija onog novajlije na stražarskom mestu ostavila je ozbiljan utisak na Starbaka i uverila ga da Holidej mora biti nečuvano brz, jer je i stražar bio vešt i brz na revolveru. Nije ga se mnogo ticalo sa kim se Holidej koška ukoliko to nije bio on sam.

Iza šanka Kvin se tiho udalio van domašaja revolverskih metaka. U njegovoj radnji obračun revolverima nije bio novost jer su revolveraši, kao i mnogi glumci, bili osetljivi i ljubomorni jedan na drugoga. Ispod tege Kvin je držao tešku dvocevku sačmaru ali ju je pokazivao samo ako bi se pijanci ili skitnice izmakli kontroli. Kada su se revolveraši koškali među sobom, to se nije ticalo sredovečnog krčmara koji je već utrošio svu zalihu svoje hrabrosti.

Holideja je iznenadio Larijev ratoboran stav, ali ga nije uplašio. Bio je istina umoran, ali već dugo se dosledno pridržavao svoje teorije da ako je neko brz i vešt, onda je to pod bilo kakvim okolnostima. Ako, da bi osigurao sebi opstanak u gradu, a možda i spasao život, mora ubiti Larija, onda će to učiniti. U ovoj situaciji nije imalo smisla zamarat se razmišljanjem o nekoj drugoj mogućnosti. Stvari su morale ići tako kako su krenule i on je to znao.

Lori je čekao da njegov suparnik

prekine ćutanje. Pošto ni posle dugog vremena ovaj to nije učinio, dugokosi revolveraš je u jednom dahu izustio. — Otkako ti to praviš primedbe na moj izgled, Holideje?

Holidej je slegnuo ramenima. — Koliko se sećam, ranije nisi bio tako osetljiv, Lori.

— Ranije nas dvojica nismo mnogo ni razgovarali. Uostalom, to je bilo ranije; od tada su se stvari promenile, sve se promenilo, ako nisi znao.

— Nije sve, Lori. Ti se nisi promenio, a nisam ni ja.

— Ja sigurno nisam, ali što se tiče tebe ne znam. Holideje. Uostalom, to ti baš i ne govori mnogo u prilog, jer ako se nisi promenio, onda si možda ostao privržen Erpu i Grinfildu — Lori se raskoračio i zakačio palčeve za opasač revolvera. Izgledalo je kao da ga je tog trenutka napustilo rdavo raspoloženje, mada je još uvek izgledao opasan. — Ja sam oduvek sumnjao u tebe, Holideje, još od momenta kada sam te prvi put video. Suviše si mi zaudarao na šerifsku značku. A kada sam čuo da si prislan sa Grinfildom i da si rešio da počneš biznis, moje sumnje su postale još jače...

— To smo već raspravili i nemam nameru da ponovo raspravliam. Rekao sam ti tada i opet ti kažem da nema čoveka koji će Doku Holideju naređivati šta sme a šta ne sme.

— Možda je to tačno za neko drugo mesto, ali za Džeriko... to je nešto sasvim drugo, rekao bih. — Lori se okrenuo da pogleda koliko njegove pristalice odobravaju njegove reči i na koju podršku može računati. Njihova lica bila su bezizrazna. Znao je da se kao i on osećaju nelagodno pri pomisli da je neki stranac, došlijak, ušao u njihov grad i ustrelio jednog od stanovnika.

Džeriko je za njih predstavljao

dobro čuvano utočište i kao takav mogao se održati samo budnom pažnjom. Događaj kao ovaj koji se pola časa ranije odigrao, remetio je njihov osećaj sigurnosti. Vrativši pogled do Holideja, Lori je nastavio. — Sem toga, Hodeje, treba da znaš da ja ovde naređujem.

Holidej je zainteresovano digao jednu obrvu. — To me malo čudi, Lori. Mislio sam da su ljudi ovde podjednako samostalni i da svako vodi brigu o sebi.

— Možda je to bilo tako, Holideje, a možda i nije. Može biti da ti suviše živiš pod utiskom da uvek vodiš glavnu reč i da je tvoja zadnja.

Holidej se osmehnuo. Znao je u stvari koren trvenja između njega i Lorija... bio je to isti razlog kao i u sudaru sa drugima; u pitanju je bilo prvenstvo, saznanje ko je od njih dvojice bolji revolveraš, ko će iz ovog sudara izaći sa većim ugledom. Holidej nije tražio vodstvo u ovom gradu, ali nije hteo da dopusti da se njegov protivnik na vrh popne preko njega, na njegov račun. A to nije bilo jednostavno. U većini slučajeva, uvek kada se grupa ljudi nađe zajedno, bilo je potrebno izabrati kakvog-takvog vođu, pa čak i kad su u pitanju takvi pojedinci kao što su revolveraši iz Džerikoa. Ako je trebalo da biraju između malog svirepog ubice Lorija, koga sigurno niko nije voleo, i njega, Holideja, koga niko nije dovoljno poznavao, bilo je veliko pitanje na čiju bi stranu pretegaio teg njihove naklonosti. Sumnjao je da čak i Starbak iskreno voli Lorija, jer je Starbak bio oportunist koji se svakako preivarao zato što mu je to koristilo. Većina revolveraša uvažavala je Lorija, neki su ga se verovatno i bojali, ali sigurno da ga niko nije voleo. Shvativši u magnevnju situaciju u Džerikou, Holidej je

zadržao osmeh na usnama i mirno rekao.

— Došao sam ovamo kao što bih došao u svaki drugi grad, Lori. Ako ovi ljudi žele da im ti budeš vođa, meni to ništa ne smeta.

— Oni se slažu s tim — odgovorio je Lori resko i ledenim pogledom munjevito obuhvatio sve u odaji. — Nije li tako, momci?

— Tako je — to je odgovorio Reo Starbak žmireći prema Holideju iz udobne sigurnosti iza Lorijevih leđa. Ali, odgovorio je samo Starbak dok su ostali izabrali da i dalje zadrže nepomična bezizrazna lica.

— Jesi li video, Holideje? — rekao je Lori.

Holidej je slegnuo ramenima i nije odgovorio ništa.

— Eto vidiš, utoliko su stvari ovde drukčije, lafčino, kao što sam rekao. U Džerikou ja vodim glavnu reč i kad sam već na tome, hoću da ti kažem da mi se nimalo ne sviđa da se po ovom gradu šunja neki čova koji je duvao u istu tikvu sa jednim šerifskim štenetom ili sa našim smrtnim neprijateljem guvernerom. Tako nešto nimalo mi se ne sviđa.

— Tako, dakle, ne sviđa ti se.

Lori je odmahnuo glavom. — Ne, ne sviđa mi se. Što je isto tako važno, to se ne sviđa ni ostalima.

— Jesu li ti oni to rekli?

— Nisu morali da mi kažu. Ja znam šta oni misle i šta žele a šta ne žele. Budući da sam ja njihov vođa, ja govorim u njihovo ime...

— Pređi na stvar.

Prstima zakačenih ruku, Lori je počeo dobovati po širokom opasaču. — Ne znam šta te je dovelo ovamo u Džeriko, ali želim da odeš... odmah, još noćas.

Sada je sve bilo jasno. Nije više bila u pitanju netrpeljivost zbog Holidejevog sarkazma, već čista mržnja.

— Ja sam odrastao čovek, Lori, i idem tamo gde mi je volja.

Plamičak vraškog neraspoloženja zaigrao je u Lorijevim očima. — Nepoželjan si ovde, Holideje.

— Nepoželjan za tebe, možda, ali to još uvek nije dovoljno da me natjera da odjašem, i to noćas.

Lori je palcem pokazao preko ramena na ostale. — I oni te ne žele među sobom, Holideje! Nepoželjan si ovde, lafe, i to treba da ti bude sasvim jasno!

— Zaista? Pa dobro, pitaj ih.

Lori se za trenutak premišljao, okušavajući mamac koji mu je Holidej bacio. Ali, nazad više nije mogao i morao je odigrati igru koju je počeo. Ljutit u licu okrenuo se na petama i pogledao po odaji. — Dobro, momci, recite mu to što želi da čuje — pošto je njegovu naredbu propratilo uporno ćutanje, bes na njegovom licu postao je žešći. — Hajde govorite, vrag vas odneo! — no niko nije progovorio, pa čak ni Starbak, koji je odjednom našao nešto vrlo interesantno na svojoj pivskoj čaši. Lori je svom snagom lupnuo šakom o sto pored sebe. Izgledao je kao čovek koji će eksplodirati. — Recite mu da je nepoželjan. Ne morate ga se bojati, bez obzira što je on Dok Holidej. Recite mu da ne želite u svojoj blizini Grinfildove doušnike i da treba da se vrati tamo gde pripada. Recite mu to!

Lori je nastavio da besni, ali su oprezni revolveraši ostali nemi. Konačno, pošto je iscrpeo svu svoju žestinu ubeđivanja, Lori je napravio nekoliko munjevitih koraka i stao pored Majka Fria. — Fri, reci Holideju da je nepoželjan ovde.

Fri se nelagodno promeškoltio na stolici i počeo se mrštiti. Lori je zurio u njega još jedan dugačak trenutak, a onda ga jednim udar-

cem nadlanice oborio na pod. Spustivši desnu ruku na dršku revolvera, povikao je. — Reci mu!

Gologlav, jer mu je šesir odleteo i pustio kosu da se raspe na sve strane, Fri je digao pogled do Lorijevog izobličenog lica i prestrašio se. On je pripadao Lorijevom užem krugu samo zbog toga što mu se to činilo probitačnim, a suprotstavljanje Holideju, pogotovo otvoreno, nije mu moglo doneti nikakvu korist. No znao je Lorija i znao je da ga tog momenta može ubiti. Otvorio je usta u nameri da poslušaj, ali ga je presekao neki drugi glas.

— Nema potrebe da glasamo, Lori — bio je to mršavi Klint Lonergan koji je progovorio sa svog mesta za stolom pored zida. Lonergan je bio mršav, suncem opaljen Teksašanin, stariji od četrdeset godina, najstariji među revolverašima Džerikoa. Ustao je lagano na noge, umorno kao i uvek sem kada je potezao „kolt“, i pokretom glave pokazao prema Holideju. — Pre svega, ima nas koji nemamo ništa protiv njega. Drugo, ima nas koji smatramo da čovek može da se bavi poslom kakvim god želi. Što se tiče trećeg, da se njuška sa policijom, to niko pouzdano ne može tvrditi, i četvrto i najvažnije, ako bismo mu i rekli da ode, ne znam kako bismo ga na to naterali. Koliko znam, Dok Holidej je čovek tvrdog kova i ne bismo ga mogli oterati a da ne prolijemo malo krvi. Pitam se ima li to smisla?

Zaključivši da je to već maratonski dugačak govor za njega, saslušeni Lonergan se ponovo spustio na stolicu i naslonio se na zid. Još uvek na podu, Majk Fri je prešao šakom po licu. Revolveraši su tiho ćutke klimnuli glavom jedan drugom gledajući Holideja uglom očiju.

Tu smo, dakle, pomislio je Dok. Niko nije voleo Lorija. Niko ga ni-

kada neće ni voleti. On je bio hladnokrvni bezosećajni nasilnik i divljak, čije je jedino životno zadovoljstvo bilo ubijanje. Jednoga dana negde u nekom gradu neki čovek će sačekati u mraku Lorija da dojaše na njegovoj dugonogoj crnoj kobili i taj čovek čekaće toliko dugo dok se ne uveri da je to zaisa Lori, dok ne vidi njegovo lice nalik na ledenu masku i oči koje nikada ni jedno živo biće nisu pogledale sa trunkom milosrđa, a onda će ga ubiti. Do tog njegovog sudnjeg dana Lori će živeti, ali nikada neće biti pravi vođa. Biće majstor svog zanata, a možda čak i najbolji u svojoj vrsti, zarađivaće pregršti dolara vršeći svoj prljavi zanat i naređivaće takvima kao što su Starbak i Fri, ali nikada neće biti pravi lider prosto zbog toga što je za pravo liderstvo potrebna mnogo veća duhovna snaga, koju on nije imao.

Lori je, dakle, doživeo poniženje i poraz svojih planova, ali ga Holidej još nije otpisivao. Stojeći u sredini prostorije, sevajući očima kao ludak i prelazeći pogledom sa jednog do drugog bezizraznog lica revolveraša, on je još uvek bio sposoban da u Kvinovom salunu napravi pakao.

Baš u tom trenutku, dok je Lori još uvek vagao u sebi poraz poniženje i jad i dok je Holidej čekao izrazito miran i pribran, leptir vrata saluna su se otvorila i na njih je, uz oblak sitnog peska unetog vetrom, ušao jedan čovek vitkog struka i uzanih kukova. Pridošlica je bio skoro osam stopa visok, mlad, dugog koščatog lica i kukastog nosa. Njegov stas, način kako se kretao i nisko pripasan revolver pritegnut uz butinu, otkrivali su čime se bavio; bio je to još jedan od stalnih građana Džerikoa.

Pridošlica je pridržao vrata, a onda pogledao po odaji i zapazio

Lorijevo ljutnjom izobličeno lice i napetost ostalih. Onda je ugledao i visokog pustolova pored šanka.

— Dok!

Lice mu se razvuklo u širok osmeh i zveckajući mamuzama, mladić je prešao preko odaje i pružio ruku.

— Zdravo, Tome — odgovorio je Holidej, ali je samo mahnulo rukom prema Loriju objašnjavajući time atmosferu u salunu. Tom Dus, pridošlica, zamislio se za trenutak, a onda je klimnuo glavom i sklonio se u stranu.

No, atmosfera napetosti počela je popuštati. Dolazak Toma Dusa bio je onaj prelomni trenutak koji je Loriju pružio izgovor da se povuče iz svog nezavidnog položaja ispod petrolejaskе lampe i da, bacivši prema Holideju još jedan oštar pogled, izađe čvrstim korakom iz saluna u mračnu noć.

Posle Lorijevoг odlaska napetost je potpuno splasnula. Svi su glasno odahnuli, dohvatili se dotle zanemarenog pića i ponovo počeli razgovor. Nimalo iznenađen otkrićem da mu je košulja bila prilepljena za znojava leđa, Holidej je naručio dve velike čaše piva i povukao se sa Tomom Dusom do jednog stola.

Tom Dus je bio tek dvadeset godina star i Holidej ga je prvi put video pre dve godine. Kada je došao u Brazoz, Tom Dus je na obrazima još uvek nosio dečачko rumenilo, ali sem toga i specijalan „Benker kolt” sa dugačkom cevi. Za divno čudo, taj mladić, nasuprot drugima njegovog kova, nije pokušao da izazove Holideja. Naprotiv, prišao mu je sa respektom i obazrivošću koja je nagoveštavala da će u svom zanatu poživeti duže nego mnogi drugi. Baš zato što je pokazao da ima dosta razuma, Dok Holidej je pokušao da ga uveri da ne krene putem revolveraškog za-

nata. Mladić mu je izgledao tako mlad, vedar, spontanog ponašanja i zasluživao je da živi. Ali, ubrzo posle toga shvatio je da iza Dusa stoji nesrećno detinjstvo, porušen dom, siromaštvo, glad i neverovatno buntovan duh... a sem toga i prirodna obdarenost za brzinu i preciznost u potezanj revolvera. Pošto nije uspeo da ga vrati na put normalnog života, Holidej je učinio ono što je posle toga najbolje mogao: pokušao je da mu bude prijatelj i da ga zadrži od potpunog predavanja zločinu. Ako u tome nije sasvim uspeo, to nije bila ničija greška, jer u životu događaji često idu mimo volje učesnika. No, u nečemu je uspeha ipak bilo: iako je postao revolveraš, najamnik koji svoje revolveraške usluge iznajmljuje za novac, Tom Dus ipak nije postao bezobzirni ubica. Revolver je potezao samo na profesionalne revolveraše.

Dvojica prijatelja izmenjali su novosti pijuckajući hladno pivo. Iza šanka krčmar Kvin je služio piće, pričao novosti iz pokrajine ili prosto stajao zamišljen i češkao zarašlu bradu ili osluškivao šum vetra. Noć je lagano odmicala.

Gosti su se polako počeli razilaziti. Oko jedan čas posle ponoći u salunu su ostali samo Holidej, Dus, Kvin i Reo Starbak. Kvin je stajao za šankom kao nepomičan istočnjački idol. Holidej i Dus su sedeli za stolom i prepričavali svoje doživljaje, a Reo Starbak, skoro potpuno pijan, sedeo je sam i pevao pesmu o Bilu Najju.

Tek tada je Dus postavio pitanje koje je Holidej očekivao. Zagledan u pivsku čašu, mladić je rekao. — Zašto si došao ovamo, Dok?

— Ti znaš da sam ja lutalica, Tome. Idem tamo kuda me noge nose i oči vode.

Dus ga je pogledao u oči. — Znam to, Dok, ali ovamo nisi dolu-

tao bez razloga. Ovde nema avantura po tvom ukusu. Mora biti da postoji nešto drugo.

Holidej se zagledao u pošteno, otvoreno lice svog mladog znanca premišljajući da li da mu kaže istinu ili ne. Što se tiče ostalih, njegova priča je mogla proći jer je za njih bilo sasvim logično da neko skita u potrazi za lakom zaradom. Ali, Tom Dus ga je bolje poznavao i u takvu verziju ne bi poverovao. Sem toga, uvek je bio pošten sa Dusom i nije želeo da to sada menja. Dok se premišljao, Dus je otpio dobar gutljaj piva i rekao.

— Čuo sam da si u Čed Sitiju bio ranjen.

— To je tačno.

Čuo sam da si pogođen s leđa... i čak da si mrtav.

— Mogu ti reći da sam bio vrlo blizu smrti.

— Nisam otišao tamo da proverim šta je s tobom zbog toga što...

— Znam, Tome, sasvim razumem — kada se pre nekoliko godina rastao od Dusa, Holadej ga je upozorio da nikad ne prilazi blizu Čed Sitija, jer je tamo postojao šerif koji je za Tomom raspisao poternicu i koji bi učinio sve da ga se dočepa. Znao je da je Dusu bilo teško što nije mogao da sazna nešto više o Holidejevoj navodnoj nogibiji, ali razlozi za njegovu suzdržanost su postojali. Dus je oduvek bio solidan i pouzdan, što su bili retki kvaliteti za jednog najamnika revolveraša. Baš zbog toga Holidej je odlučio da mu kaže istinu.

— Zbog tog metak u leđa došao sam ovamo — rekao je.

— Aha — progundao je Dus kao da je to od početka znao.

Holidej mu je ispričao kako se odigrao taj događaj i dok je pri-

čao, ponovo je preživljavao teške trenutke od pre šest nedelja... Bila je to divna prolećna noć u glavnom gradu pokrajine, i Holidej i guverner Grinfild šetali su po vrtu u zadnjem delu dvorišta guvernerove kuće. U vrtu su se čuli skladni akordi harfe na kojoj je svirala Grinfildova kći Keri. Holidej i guverner ćaskali su kao dva stara dobra prijatelja i Dok se dobro sećao kako je uživao u tim idiličnim trenucima mira i spokoja. Činilo mu se da nikada nije bio progonjeni begunac pred sudbinom i da više nikada neće morati da potegne revolver na nekoga koga čak i ne poznaje. Bio je odlučio da se posveti biznisu i da postane ugledan građanin, a za to su razlog bili sve topliji pogledi između njega i Keri Grinfild. Imao je osećaj da pred njim stoji budućnost. A onda, bez opomene, došao je onaj metak u leđa.

U pauzi između dve rečenice Tom Dus je rekao. — Pretpostavljam da si bio na oprezu, Dok. Čovek kao ti, koji je dugo živeo sa revolverom, morao bi da ima tu naviku bez obzira kako trenutno živi.

Holidej je slegnuo ramenima i napravio pokajničko lice. — Tu si me našao, Tome. I jesam i nisam. Znaš, ja uvek očekujem da me neko napadne, ali očekujem izazov javno, pred publikom. Ovakvo nešto nisam očekivao. Doduše, nekoliko dana pre toga onemogućio sam dve ptičice koje su pokušale da smaknu Grinfilda. Video sam šta smišljaju još pre nego što su mašta pokušali. Može biti da su hteli da mi se za to osvete. Ali ta noć... bila je to divna noć bez ikakvog nagoveštaja nasilja. To me je zavelo, opustio sam se... Mislim da sam se zaista opustio prvi put u toku nekoliko meseci... — završio je rečenicu sleganjem ramena.

— Misliš li da će taj ubica ponovo pokušati?

— To ne znam.

— Ali, svakako nameravaš da to saznaš?

— Naravno.

— Ovde u Džerikou?

Holidej se netremice zagledao u svog sagovornika. — A na kojem drugom mestu?

Dus je lagano klimnuo glavom. — Da, gde bi se inače mogla naći ptica dovoljno brza i odlučna da ispali hitac na Doka Holideja?

Holidej je pogledao svoje fine negovane ruke koje su odudarale od grube površine stola. — Ono što me brine, Tome, nije sama činjenica da je napadač slobodan kao ptica na grani, već to što ne znam ko je on i koga je nameravao da usmrti: mene ili guvernera.

Dus se neko vreme poigravao sa čašom, a onda rekao. — Ako saznaš ko je on, Dok, šta onda?

— To nije baš mudro pitanje, Tome.

— Ne, zaista mislim da nije. U takvim slučajevima odluke dolaze same od sebe — Tom Dus se osmehnuo krajem usana. — Ne izgledaš kao čovek koji je nedavno ranjen s leđa, Dok.

Holidej je prstima opipao dubok ožiljak iznad opasača i namršti se. Malo ranjenika je imalo negu ravnu onoj koju je njemu pružila Keri Grinfild. Bora na njegovom čelu se produbila kada se setio da je taj metak iz zasede poremetio tek ustaljen tok njihovog novog života. Onda je digao pogled i osmehnuo se. — Hoćemo li još po jednu čašu, Tome?

Kvin je pošao da ih posluži pićem u nadi da je njihov razgovor za tu noć završen i da će uskoro moći da ode u postelju. Dok se on sa praznim čašama udaljavao ka šanku, leptir vrata su se uz tre-

sak otvorila i na ulazu se pojavio Lori praćen naletom vetra.

Ispunjen nekom toplinom od susreta sa starim prijateljem, opušten po prvi put u toku poslednja dva dana, Holidej se na Lorijev dolazak trgao, pokretom ruke stavio čašu na sto i odmakao stolicu iza sebe. Iza njega, mladi Tom Dus je izgledao stvarno iznenađen.

— Lori je pijan — šapnuo je sa nevericom.

Holidej je zažmirio očima i pažljivo osmotrio dugokosog ubicu, koji je još uvek stajao na vratima lica zaklonjenog senkom oboda šešira. Lori je zaista bio pijan, što pre toga nikada niko nije video.

Posle skoro minuta ćutanja Lori je prišao šanku, posrćući ali uspevajući da zadrži kontrolu kretanja. Oslonivši se jednim laktom na šank, zagledao se iskolačenim očima u Holideja i dobacio Kvinu.

— Noćas dugo radiš, Kvine?

Gledajući opreznim očima ispod kosmatih obrva, Kvin se složio. — Da, Lori.

Reo Starbalk se povratio iz svoje pijane ukočenosti i počeo buljiti u Loriја. — Hej, u čemu je stvar, Lori, stari lafe?

— Zaveži, bandoglava mazgo — zarežao je Lori besno. Još uvek ga je pekla ranije doživljena neprilika u salunu. Ledenim pogledom odmerio je dva čoveka za stolom pored zida. — Glavni! — pljunuo je.

Holidej je uzdahnio. — Čuj, Lori, tu pesmu smo sinoć već jednom otpevali. Šta kažeš na to da je zaboravimo? Ja sam umoran, a ti...

— Pijan? To si hteo da kažeš... Glavna?

— Da... neka bude pijan, kako kažeš.

Lori je ispružio ruke dlanovima okrenutim ka zemlji. Ruke su mu počivale u vazduhu bez najmanjeg drhtaja. — Koliko pića je potrebno

da ruke ovako stoje, glavni? Kladim se da su postojanije od tvojih.

— Možda, Lori — Holidej je bio spreman na sve. Nikada ranije nije video Lorija u takvom raspoloženju, a po Kvinovom i Tomovom licu činilo mu se da je isti slučaj i sa njima. Pretpostavljao je da će revolveraš biti mudriji posle onoga što se danas desilo, ali nikako nije mogao da zaključi zbog čega je ponovo došao u salun. Koliko je poznavao Lorija, ovaj nije bio hvalisavi pijanac.

Ali, Lori je bio povređen dublje nego što su oni znali. Kao mnogi gordi usamljenici, želeo je ono što mu njegova veština i hrabrost nisu omogućavali. Želeo je poštovanje i popularnost koju je Holidej uživao. Verovao je da je bio na putu da tu popularnost i poštovanje stekne i da mu je večerašnji Holidejev dolazak oduzeo ono što je toliko priželjkivao. Ali, još uvek je imao svoj revolver, još uvek je bio najbrži živi revolveraš. Ako ono što je želeo nije mogao dobiti na jedan način, on će to steći na drugi. Doći će trenutak da svi shvate ko je kralj Džerikoa... naročito Holidej. Pokretom ruke pozvao je Kvinu.

— Stavi šest čaša na šank, Kvin... svaku na razdaljini od jedne stope.

— Do vraga, Lori, nećeš valjda...!

Začudjućom brzinom u Lorijevoj ruci našao se revolver i njegova ruka pružila se preko šanka sve dok se cev revolvra nije priljubila uz krčmarev pleksus. — Šest čaša, Kvin, brzo!

Uzmičući pred pištoljem, sav bled u licu, Kvin se drhtavim rukama posvetio izvršenju naredbe. Ovakvog Lorija nikada ranije nije video, Lorija pijanog i nepredvidivog. Taj prizor bio je dovoljan da

čak i tvrdokorni Kvin uzdrhti na nogama.

Vrativši revolver u futrolu i prišavši Holidejevom stolu, Lori se nagnuo prema pustolovu i poverljivo rekao. — Pokazaću ti nešto, Holideje. Mislim da me nikada nisi video kako potežem, zar ne? Vraga, od onog vremena kad smo se upoznali udvostručio sam brzinu. Pokazaću ti nešto interesantno.

— Čuj, Lori... — zaustio je Holidej u želji da izbegne zaoštravanje.

Lori je digao ruku i učutkao ga. — Aha. Videćeš nešto što bi mnogi drugi platili da vide — nasmejao se luckasto na Dusa. — Ovamo, narode, ovamo! Platite da vidite čoveka sa slavnim šeširom. Večeras ćete u ovom šatoru videti jedno od velikih čuda modernog vremena, ljudi. Videćete predstavu zbog koje bi i stari Dejvi Krokot pobledeo od zavisti. Ovamo, ovamo, navali narode...

Njišući se pijano, Lori se uputio ka suprotnom zidu, a Holidej ga je začuđeno ispratio pogledom. Lori je izgledao pijaniji nego kada je ušao u salun. Da je situacija bila manje ozbiljna, Holidej bi je shvatio šaljivo. Pijani Lori bio bi olakšanje u poređenju sa njegovim kamenim licem koje su svi poznavali. Nikada do tada nije čuo Lorija da izgovori nešto tako duhovito... činilo mu se da posle izgovorenih reči Lori čak liči na ljudsko biće.

Na drugoj strani saluna Lori se nalazio dobrih petnaestak metara daleko od šanka. Došavši do zida, zastao je sa rukama podignutim od tela i glave malo naherene na stranu. — Jesi li postavio čaše, Kvin?

— Jesam, Lori, šest komada.

— O kej. A sad se ukloni.

To dopuštenje bilo je nepotrebno, jer se Kvin već nalazio daleko od čaša koliko mu je to bilo moguće i iznad šanka virilo mu je samo

čelo i oči. — Sklonio sam se, Lori, sklonio sam se...

— Dobro. A sad, Holideje, gledaš li pažljivo?

— Da, gledam — Holidej je ne samo gledao već je pod stolom držao zapet revolver. Bio je spreman za svaki slučaj.

Lori je potegao revolver, okrenuo se i počeo pucati neverovatnom brzinom, od koje je čak i Holideju zastao dah. Ispalio je svih šest hitaca tako brzo da se prasak pucnjeva slio u neprekidnu grmljavinu. Posle svakog hica jedna od čaša na šanku nestala je u magli sitno razbijenog stakla.

Lori je počeo puniti revolver pre nego što su posmatračji shvatili da je svih šest čaša razbijeno. Tom Dus je prišao šanku i opipao ga. Drvo nigde nije bilo zagrebano. Lori je pogodio svaku čašu toliko tačno kao da je stajao na metar udaljenosti od cilja.

Kvin se nasmejao sav crven u licu. — Kunem vam se da ovako nešto nisam u životu video... a video sam dosta toga. Šta ti kažeš, Holideje? Jesi li ti video nešto ovako?

— Ne — odgovorio je Holidej iskreno. Zaista nikada nije video nešto ravno Lorijevom podvigu, ako tu ne računa ono što je sam sa dosta lakoće ponekad izvodio. Ali, to je bila njegova tajna i smatrao je da će biti bolje ako ostali ostanu zadivljeni onim što su videli. Što se tiče Lorija, on je zaista uznapredovao od onog obračuna kome je Holidej bio posmatrač. No, Dok je znao ono što svaki revolveraš zna — da je gađanje mrtve mete daleko lakše od ciljanja u čoveka koji pokušava da strelcu odgovori istom merom. Pa ipak, Lorijev podvig bio je nešto o čemu je valjalo razmisliti. Okrenuo se Loriju očekujući njegovo hvalisanje, ali se uverio da je za tu noć sa hvalisa-

njem bilo završeno. Pucnjava izgleda da je Loriju donela sumorno raspoloženje i vraćajući revolver u futrolu, on je odmerio Holideja mračnije nego ikada ranije. Holidej je samo klimnuo glavom i dobio. — 'Odlično izvedeno, Lori.

Umesto odgovora Lori je kratko rekao. — Nije trebalo da dolaziš ovamo, Holideje — zatim je laganim koracima, u kojima jedva da se osećao trag popijenog viskija, dugokosi ubica prešao preko odaje i izašao u noć. Oni koji su ostali unutra čuli su odjek njegovih potpetica koji se lagano udaljavao, a onda je nastala tišina i tihi šum vetra.

Shvativši sa zakašnjenjem da još uvek drži zapet revolver u ruci, Holidej ga je vratio u futrolu i prišao šanku na kojem je pre toga stajalo šest čaša. Kvin, Starbak i Tom Dus razgovarali su sa čuđenjem o onome što su videli, ali Holidej nije rekao ništa. Posle jednog minuta pozeleo je ostalima laku noć i popeo se uz stepenice u svoju sobu.

III

Čovek koji se drugog dana po Holidejevom dolasku pojavio u Džerikou, imao je na licu jasno utisnut pečat koga traži i zbog čega. Dojahao je praćen Teksašanimom Džimi Klikom, čija je dužnost bila da toga dana čuva stražu na severnom prilazu grada. Džimi je jahao konjsku dužinu iza tog čoveka držeći naglašeno ruku na kuku iznad drške revolvera, jer sve dotle dok neko ko je u Džeriko došao ne kaže zbog čega je tu i ne pokaže svoj novac, smatran je za osobu u koju se ne može imati poverenja.

U toku noći vetar je potpuno prestao i jutarnje sunce zateklo je građane Džerikoa u dokoličenju pred Kvinovim salunom ili jedno-

stavno u pušenju i očekivanju da se nešto desi.

Neki koji su dolazili u vezu sa revolverašima, poznavali su Džeriko, a jedan mali broj njih, uglavnom vlasnici velikih rančeva na jugu, mogli su ako žele iznajmiti revolveraša i preko glasonoše. Ali, većina ih je kao ovaj čovek dolazila zbog nekog ozbiljnog posla sa uverenjem da u Džerikou mogu naći pravog čoveka koji će taj posao obaviti. Kao većina drugih, pri-došljica je izgledao nervozan i nesposokojan jer je na trotoarima pre-poznao mnoga lica sa poternica koje su kružile teritorijom i u susednim državama.

Kada je Teksas Džimi doveo strazarno tog čoveka, Holidej je sedeo u salunu sa Tomom Dusom. Lori je dokoščio ispod jednog prašinom pokrivenog pamukovog drveta zajedno sa Reom Starbakom, Majkom Friom, Ledbeterom i Salom. Sva četvorica su ćutke pažljivo osmotrili došljaka, a privučena šapatom da je na pomolu neki novi posao, iz saluna i iz koliba nagnula je gomila drugih revolveraša i nevaljalaca.

Teksas Džimi je sjahao pred salunom i dao znak svom zarobljeniku da učini isto. Još uvek širom otvorenih očiju zbog straha od prisustva takvog davaljeg društva u kome se našao, zarobljenik je bez pogovora poslušao. Lori je ustao sa klupe ispod drveta i daviši znak ostalima da ga slede, pošao prema salunu. Teksas Džimi stavio je došljaku ruku na mišicu i pogurao ga uz stepenice u salun. Lori je pošao za njima, a ostali su mu se pridružili.

U Kvinovom salunu vladala je prijatna hladovina jer su kapci na prozorima bili spušteni, a iz kuhinje u pozadini širio se prijatan miris kafe. Teksas Džimi je priveo došljaka do šanka, a revolveraši su

zauzeli mesta za obližnjim stolovima.

Pri dolasku nekog nepoznatog lica u Džeriko vladao je određen ritual. Najpre ćutanje i nemi pogledi dvadesetak drvenih lica, što je bilo sračunato da došljak shvati kako ovo nije običan grad i kako pred njim ne stoje obični ljudi. U toku prethodne godine špijuni su dva puta dolazili u Džeriko i oba puta su tu svoju ludu smelost platili glavom. Skončali su život na pamukovom drveću. Stanovnici Džerikoa imali su istančan osećaj za došljake. Ovaj nije izgledao kao špijun... ali oni nisu hteli da rizikuju.

— Dakle? — rekao je na kraju Lori. Sedeo je ukrućen za svojim stolom, sa šeširom brižljivo spuštanim na glatku površinu stola. Pored njega su stajali Starbak i Ledbeter, a Majk Fri nešto pozadi.

— Kaže da je kockar iz Daktona — obavestio ih je Teksas Džimi.

— To je tačno, mister Lori, ja...

— Ti znaš ko sam?

Došljak je klimnuo glavom. — Vas svako zna, mister Lori.

Lori je dopustio sebi bezbojan ledeni osmeh. — Možda si u pravu. Dakle, kakvim poslom dolaziš?

Došljak se osvrnuo i pogledao krug lica oko sebe. Bio je mršavo građen, ali dobro odeven na neki neupadljiv način, sa štraftastim odelom i košuljom koja je isticala njegovu mršavost. Na glavi je imao sivi polucilinder. Lice mu je bilo mršavo i blede, isto kao i ruke. Nos'o je bakenbarde i tanke brkove. Oči su mu bile sitne i sjajne i davale su njegovom licu oprezan lisičiji izraz. U tom momentu ostavljao je utisak čoveka koji se ne oseća lagodno. Susrevši Lorijev pogled, rekao je oprezno. — Želite da kažem zašto sam došao... ovde, javno?

— Mi se svi bavimo istim poslom — rekao je Lori.

Došljak se još uvek dvoumio. — Ali, ja ne želim da ceo svet zna zbog čega sam došao. Mislio sam da...

Lori ga je prekinuo. — Kako se zoveš?

— Ris Darling. Ja sam vlasnik kockarnice u Daltonu... — kockar je začuťao jer je među revolverašima uočio Doka Holideja. — Hej, nije li ono... Holidej, Dok Holidej? Čuo sam da je...

— Nije važno šta si čuo. Činjenica je, Darling, da svako ko dođe ovamo mora pred svima da kaže zašto je došao. Ponekad je to potrebno zbog toga što taj ko nas traži želi sam da izabere čoveku koji mu odgovara, ali taj običaj postoji uglavnom zbog toga da bi svi mogli da procene onoga ko naručuje posao. Može se desiti da naručilac dođe u iskušenje da ne ispuni obećanje ili da prevari nekoga od nas. Ako bi se to desilo, onda bi svi prisutni to znali — počuťao je trenutak da bi kockar u potpunosti shvatio značenje njegovih reči. Zatim je tiho dodao. — To je ono što mi kažemo „za svaki slučaj“.

Darling je prstom proteglio okovratnik kao da mu steže vrat. — Shvatam... da, sasvim shvatam šta mislite. Imate li nešto protiv da zapalim? — pošto mu niko nije odgovorio, izvadio je cigarete iz kutije i zapalio ga. Posle prvog dima kao da se osetio lakše. — Pa dobro, ako je to običaj. Želim da me rešite jednog čoveka.

Lori je kažiprstom otpiknuo jednu trunčicu prašine sa šešira i rekao. — Iznenadio bi se kad bi čuo koliko ljudi dođe ovamo sa takvom željom, Darling — začuťao je i nekoliko posmatrača ironično se zasmijalo. Zatim je nastavio svojim

najledenijim tonom. — Predi na stvar, čoveče... reci ostalo.

Darling je nervozno odbio dim. — U redu, u redu. Čovek koji mi smeta zove se Džilar, Henk Džilar. On vodi kockarnicu u Daltonu, preko puta moje kockarnice. Zove se „Silverlip“.

— Meša ti se u posao? — primetio je Lori.

— Tačno. Bio sam u Daltonu već punu godinu pre njega i izgradio sam posao. I baš onda kada je posao dobro krenuo, pojavio se Džilar i otvorio svoju kockarnicu — Darling je molećivo pogledao oko sebe. — Preoteće mi sav posao.

— Propali kockar — podsmehnuo mu se Lori. — To bi bilo interesantno videti.

Odajom se razlegao osoran smeh, ali je Lori digao ruku tražeći tišinu. — U redu, da pređemo na stvar. Ti želiš da taj Džilar bude ubijen, je li tako?

Darling se kolebao jedan trenutak, jer su se u njemu borili poslednji ostaci istrošene savesti. Savest je konačno izgubila bitku. — Tako je — rekao je. — Možete li mi to srediti?

— Možemo. — rekao je Lori. — Ali, pre toga moramo biti sigurni u tebe.

— Video sam već ranije ovu ptičicu — rekao je Majk Fri svojim promuklim, otegnutim glasom zapadnjaka. — Kao što je rekao, on zaista drži kockarnicu u Daltonu.

— To je dovoljno — rekao je Lori. — Okej, Darling, znamo da nisi špijun. A sad reci koliko ti vredi Džilarov leš?

Na reč „leš“ Darling se malo trgao, ali je hrabro nastavio dalje. — Pet stotina dolara.

— Imaš li novac sa sobom?

— Da.

Lori se nagnuo napred. — Rekao bih da si pravi poslovan čovek, Darling, i mislim da smo svi mi

ovde zadovoljni. Ima li neko nešto da kaže?

Niko nije imao ništa da primeti. Sledeći korak u uhodanom ritualu, pošto je Darling imenovao žrtvu i rekao cenu, bio je izbor čoveka koji će obaviti posao. Za to nije postojao nikakav ustaljeni prioritet. Ljudi kao Lori obično su preuzimali dobro plaćene, opasne poslove. Za to su postojala dva razloga: kao vrhunski revolveraši bili su sigurniji u uspeh, a značajna novčana nagrada zahtevala je stopostotnu sigurnost, drugi razlog je bio njihov privilegovani položaj u Džerikou, koji im je davao pravo da skidaju kajmak. Ali ako se radilo o jednostavnom poslu i prosečnoj ceni, kao što je bila Darlingova ponuda, onda je tog čoveka odabirao Lori. Izbor je vršen po rotacionom sistemu, tako da nijedan od revolveraša nije mogao dugo ostati bez posla. Taj sistem nije bio zadovoljavajući za sve, ali niko se nije usuđivao da se suprotstavi Loriju ako je smatrao da u toj podeli prema njemu nije fer postupljeno.

Lori se poigravao svojim šeširom punih nekoliko minuta, svestan da su pogledi puni očekivanja upavljeni u njega. Darling je zapalio još jednu cigaretu i počeo se osvrnati po salunu, pri čemu je nekoliko puta bojažljivo kliznuo pogledom do Doka Holideja. Praveći se da ga se ništa ne tiče, Holidej je izvadio cigaru iz tabakere i pripalivši je, zavalio se ležerno na naslon stolice. Nikada nije prisustvovao ovakvoj kupoprodaji smrti, ali mu je postupak bio manje-više poznat. No, ipak se zgrozio. Želeo je da se ovo što pre završi kako bi se mogao posvetiti cilju zbog kojeg je došao.

Lori je konačno ustao i sa cigaretom koja mu je visila sa donje usne, zamišljeno prošetao ispred šanka. Pogledom ledenih očiju sa-

distički je preleteo po napetim licima punim iščekivanja. Majk Fri se čak dodirnuo prstom po prsima, nemo mičući usnama, ali Lori uopšte nije obratio pažnju na njega. Konačno je zastao i odbio gust oblak plavičastog dima. — Mislim da imamo čoveka za taj posao... pravog čoveka.

Stolice su zaškripale u tišini punoj napetog iščekivanja. Posle desetak sekundi čutanja naborani Lornegan je nestrpljivo zamumlao. — Pa reci već jednom, do đavola!

— Hoću, Klinte, hoću — osmehnuo se Lori. Upravio je kažiprst na pustolova sa svđenim prsnikom i cigarom u zubima. — To je mister Holidej.

Preko kolutovih oblačića dima Holidej je hladno pogledao revolveraša. — Je li danas tvoj dan za zbijanje šala, Lori?

Krajičak Lorijevih usana je neprimetno zadržtao. — Znaš da nisam šaljivčina, Holideje. Sasvim ozbiljno ti nudim jedan posao.

— Hvala na pažnji, nije mi potreban.

— Mister Holideju nije stalo da posla koji donosi samo pet stotina dolara, Lori — primetio je Sala sarkastično. — Daj ga nekome ko me je potreban.

— Da — progundao je Teksas Džimi ohrabren — ja već tri meseca nisam zaradio ni dolara. Konačno, Holidej nije jedan od naših i zašto bi imao ista prava kao i mi?

I drugi su se pridružili protestima, ali je Lori, još uvek sa osmehom na licu, digao ruke tražeći tišinu. — Čekajte malo, mister Darling će steći pogrešan utisak o nama. Pomisliće da ne znamo za red — osmeh na njegovom licu ustupio je mesto grobnoj ozbiljnosti. — A sad zavežite. Ponudio sam mister Holideju jedan posao...

— I ja sam ga odbio — prekinuo

ga je Dok odlučno, mada je negde duboko u grudima osetio nagoveštaj upozorenja na blisku opasnost. Bilo je zaista čudno što mu je Lori velikodušno nudio nešto što je znao da neće prihvatiti.

I opasnost se zaista ukazala na horizontu. Otkrilo se da Lori ni u jednom trenutku nije prihvatio Holidejevo prisustvo u Džerikou i da je samo vrebao priliku kada će svog protivnika srušiti. — Čujete li, ljudi? — rekao je cedeći reči. — Holidej odbija posao koji bi svako od vas oberučke prihvatio. Kaže da nije zainteresovan. Ali, postavlja se pitanje zašto nije zainteresovan? Može biti da mister Holidej smatra da mu je takav posao ispod časti? Možda mister Holidej smatra da je nešto viši i bolji od nas? Ako je tako, pitam se zašto je onda uopšte došao ovamo?!

Sumnjičava lica su se okrenula i preteći pogledi prostrelili su Holideja. To je, dakle, Lori hteo! Cilj mu je bio da stanovnike Džerikoa okrene protiv Doka i da ga, pošto već nije smeo sam, likvidira uz pomoć ostalih. Način koji je za to izabrao bio je dosta vešt, jer se Dok odjednom našao u centru mržnje.

— Jednom sam rekao i mislim da nije potrebno da ponavljam — rekao je Dok razmišljajući grozničavo kako da otkloni opasnost koja se odjednom nadvila nad njim.

— Tačno, ali meni nešto tu ipak smeta — Lori se isprsisio i obuhvatio pogledom prisutne. — Niko od nas nikada nije čuo da je Holidej prešao granicu zakona, potezao je revolver, to je tačno, ali uvek se sve završavalo dobro za njega. Pa lepo, niko od nas nema ništa protiv toga, to je njegova lična stvar. Na drugoj strani, samo što se nije grlio sa federalcem Erpom i drugom šerifskom bagrom, a u poslednje vreme i sa našim zaletim neprijateljem Grinfildom. No, čak i to je

njegova lična stvar. Ali pošto je mister Holidej došao u Džeriko, onda to više nije samo njegova stvar, već i naša. Naravno da mi moramo sa sumnjom gledati na takvog mister Holideja.

— To smo jednom raspravili, Lori — podsetio ga je Holidej suvim glasom. — Ustanovili smo da većina ne sumnja u mene.

— Možda. Dolazak mister Darlinga pružio nam je šansu da se stvari rasčiste — nastavio je Lori sa neskrivenim likovanjem. — Ja i dalje smatram da ti ne treba verovati, ali ako prihvatiš posao koji nam mister Darling nudi, dokazaćeš da si jedan od nas. Ako završiš posao, neće više biti nikakvih razloga za nepoverenje i sumnje. Mislim da i ostali dele moje mišljenje.

Svi pogledi upravili su se na Holideja. Neki su otkrivali mržnju, neki sumnju ili nepoverenje, ali nije bilo ni jednoga koji se mogao smatrati prijateljskim. Lorijevo suprotstavljanje Holideju dobilo je one večeri malu podršku jednostavno zbog toga što nije bilo načina da se njegova lojalnost proveriti. Sem toga, niko pojedinačno nije želeo da se zameri čoveku Holidejevog glasa. Ali, sumnje su svedjedno postojale. Tom Dus i Kvin radovali su se što ga vide, ali svi ostali, ili bar ogromna većina, bili su ili sumnjičavi ili im u najmanju ruku Holidejevo prisustvo nije odgovaralo. Nedavni napadi teritorijalne policije doprineli su saznanju da guverner Grinfild, nepomirljivi neprijatelj „pakla Brazosa“, pod kojim imenom je Džeriko bio poznat, neće birati sredstva da ih uništi. Šta ako je Lori bio u pravu? Šta ako je Holidej bio špijun? A u Lorijevoj logici nije bilo greške. Ako bi se Holidej prihvatio zadatka i ako bi obavio posao za Darlinga,

onda bi to bio pouzdan dokaz da je čist. Ali ako odbije...?

Čutanje i izraz njihovih lica jasno su govorili Holideju šta revolveraši misle. Lori je vešto bacio loptu, tako da je morao prihvatiti ili izgubiti igru. Raspravljajući o tome moglo je samo iskru sumnje raspaliti u požar mržnje, što bi moglo da ima tragičan kraj. Morao je dakle, da prihvati. S druge strane, Dok Holidej još nikada nije ubio čoveka sem u samoodbrani i nije nameravao da to svoje načelo sada menja. Kako u ovoj situaciji pomiriti to načelo sa nuždom? Da prihvati zadatak, pa da ga ne izvrši? To bi mu donelo druge neprilike i nevolje, ali bar privremeno opasnost bi bila otklonjena.

Vrteći cigaretu između palca i kažiprsta, Lori je netremice motrio svog protivnika. — Da stavim predlog na glasanje, Holideje?

Holidej se napravio da ga nije čuo. — Naj mi novac — obratio se Darlingu.

Darling je izvadio svežanj novčanica. Holidej je uzeo svežanj i stavio ga u unutrašnji džep svog sakoa. Kockar je začuđeno digao obrve.

— Zar nećete prebrojati, mister Holideje?

Holidej ga je pogledao kamenim očima. — Ne biste imali hrabrosti da me prevarite, Darling.

Darling se zacrveneo, a Lori se prigušeno zakikotao. — Vidite i sami da ste za vaš posao dobili pravog čoveka, Darling? Ima li još nešto što bi Dok trebalo da zna o čoveku koga će srediti?

— Znam njegovo ime — presekao ga je Holidej oštro. — Ne treba mi ništa drugo.

Okrenuvši se na petama, Holidej je žurno izašao iz saluna ostavljajući za sobom gluvu tišinu sem Lorijevog svirepog kikotanja. Izašavši na trem, Dok Holidej je duboko

udahnuo vazduh i žmirmio od žučkastog sjaja dana. Ispratio je pogledom jednog šugavog psa koji je njuškajući prošao pored Don Grekove trgovine. Pas ga je podsetio na Darlinga.

Dok je prelazio preko ulice idući prema kovačnici gde je ostavio svog konja da bi mu kovač stavio nove potkovice, čuo je kad su se leptir vrata za njim otvorila. Nije se osvrnuo sve dok nije čuo da sa neko doziva po imenu. Bio je to Tom Dus.

Sačekao je da ga Dus stigne, a onda su zajedno nastavili prema kovačnici. Dus nije ništa govorio o njegovom prinudnom prihvatanju zadatka u Daltonu i u čutanju njih dvojica su prešli rastojanje do kovačnice. Kovač je bio odsutan, ali je Dok video da je njegov konj potkovan. Skinuo je svoje sedlo sa mesta na drvetu i počeo pripremati životinju za put.

Mladi revolveraš se naslonio na gomilu bala sena i počeo grickati slamku. — Ideš odmah, Dok?

— Nema smisla čekati, zar ne?

— Ne, mislim da nema — zagledao se u Holidejeva leđa i registrovao napinjanje mišića ispod sakoa. — Koliko dugo ćeš biti odsutan?

Holidej je sačekao da konj ispuusti vazduh iz trbuha i zategao kolan još za jednu rupu. — Onoliko koliko bude potrebno — rekao je kratko.

— Ljut si zbog toga što ćeš morati da odložiš potragu za čovekom koji je pucao na tebe.

— To si tačno zapazio.

— Trag je već hladan... neće biti mnogo hladniji kad se vratiš.

— Za mene će trag biti svež sve dok ne nađem napadača.

Pošto je završio sedlanje svog konja, Holidej se uspravio i dvojica prijatelja su stali jedan naspram

drugoga u hladu kovačnice, zaklonjeni od jarkih podnevnih zraka. Tom Dus je tiho rekao. — Dok ste vi bili u salonu, ja sam razmišljao. Posmatrao sam sve i shvatio da se ovde sve promenilo.

Holidej je klimnuo glavom osećajući da Dus na nešto cilja.

— Da, dosta toga se promenilo. Nabrojao sam četvoricu novih, dok su trojica starih nestali za poslednjih šest meseci... uključujući tu i mladog Bili Storijsa, koji te je presreo one noći. Džes Harvi je poginuo u napadu teritorijalne policije.

Holidej ga je pogledao pravo u oči. — A treći koji nedostaje je Kip Otlis. Šta se desilo sa Otlisom? Ovde? Ovde, izgleda, niko ništa sigurno ne zna.

Pod gužvom žute kose čelo mladog Toma Dusa se nabralo. — Baš to sam i ja razmišljao. Izgleda da niko ništa ne zna o Otlisu, sem, naravno, da je mrtav.

— Je li mrtav?

— Da. Lori ga je ubio.

— Zbog čega?

— Ko zna šta je Loriju dunulo u glavu. Rekao je da ga je Otlis nazvao nekim pogrđnim imenom...

— Ti kao da hoćeš nešto da mi kažeš, Tome.

Dus je slegnuo ramenima. — Ti tragaš za plicom koja ti je pucala u leđa. Mislim da bi trebalo da znaš za Otlisa, jer bi se to moglo uklopiti u neka tvoja razmišljanja. — mirno je pogledao Holideja u oči. — Otlis je bio odsutan nedelju dana pre nego što je ubijen.

— Je li bio na nekom poslu?

— Niko o tome ne zna ništa da kaže.

— Kad je to bilo, Tome?

— Koliko se sećam, otprilike pre tri meseca.

— Tri meseca... — pre tri meseca jedne noći Holidej je pogođen u leđa. Nije mogao da poveže te

dve činjenice, ali je znao da bi bilo vredno razmisliti o tome. Stisnuvši ruku mladom revolverašu, promrmijao je. — Hvala, Tome — i poveo svog konja prašnjavom ulicom prema salonu. Za putovanje do Daltona biće mu potrebne njegove bisage. Pre nego što se vrati da nastavi gonjenje svog nesuđenog ubice, morao je da preskoči još jednu prepreku.

Deset minuta kasnije izjahao je iz Džerika i uputio se ka severu.

IV

Sišao je sa padina brežuljka u sumrak i jašući laganim kasom, prošao kroz ravnicu požutele trave koja se nastavljala na predgrađa Daltona. Prolazeći, zapazio je mnoge naherene ranč kuće; onako neobojene bile su očit dokaz ljudskog nehata. U ovom delu države Teksas nije bilo koristi od oranja zemlje ili gajenja stoke. Jedini način da se ovde zaradi novac bio je da se do njega dođe kopanjem. To su ovde i radili i Dalton je iznikao tako reći na vrhu zlatnih nalazišta. Oni koji su kopali zlato pravili su novac, a sada su kockari, prostitutke i razni slatkorečivi tipovi taj novac od kopača uzimali. Holidej je osetio gorčinu u ustima. Bila je to priča koja se neprekidno ponavljala, ali to saznanje nije mu pomoglo da se oseti bolje.

Bilo je nečeg pogrešnog u tome, razmišljao je Holidej, što časnim i poštenim ljudima, koji po ceo dan u znoju lica svog naporno rade, to što su zaradili znojem i krvlju uzima neko ko zna malo o tegobama rudarskog života, ali zato mnogo znao o tome šta treba učiniti da karte padnu onako kako se to želi. Bilo je nečeg pogrešnog i rdavog u tome. Osećaj da je to ružno i zlo rukovodio je Holideja da sebi zada reč kako nikada neće sesti za koc-

karski sto sa nekim od tih mučenika koji su dane, nedelje pa i mesece provodili u jamama, često u vodi i blatu do kolena, bez poštenog obeda i postelje na kojoj će prespavati nekoliko časova odmora. Dao je sebi reč, ako se tako nešto silom prilika i desi, da nikada neće uzeti novac takvom nesrećniku, makar ga to koštalo sopstvene dobiti, i toga se dosledno držao. Njegove žrtve bile su bogati rančeri, trgovci, poslovni ljudi, kockari i uopšte oni kojima gubitak pregršti dolara nije značio mnogo.

Mršav tamnokoži dečak, nag do pojasa i sa ogromnim meksikanskim šeširom na glavi, pojavio se niokuda i stao kao ozbiljna statua pored puta posmatrajući Holideja koji je prolazio. Holidej se osmehnuo, ali ga je dečak i dalje ozbiljno posmatrao. Holidej je iz džepa prsnika izvadio krebrni dolar i bacio ga dečku. Dolar je zasijao na popodnevnom suncu pre nego što je pao u prašinu i za jedan kratak sekund u dečakovim očima blesnuo je životinjski sjaj, a onda je dečak zgrabio novčić iz prašine i kao uplašena zverka otrčao kroz potamnelu žalfiju stežući čvrsto u ruci svoj dragoceni plen. Holidej je nastavio da jaše pitajući se da li će dečacić biti sada nešto srećniji.

Kada je sunce počelo zalaziti na horizontu, Holidej je ujahao u glavnu ulicu. Dalton mu je bio poznat. On, istina, pre toga nikada nije zakoračio u njegovu glavnu ulicu, ali je takve ulice već dosta puta video na drugim mestima. Sve je bilo novo, sve je još mirisalo na svežu žutu borovu građu, a na ulicama se čula muzika otvorenih klavira. A lica... duž trotoara video je lica. I ta lica već ranije je viđao. Možda će Dalton preživeti ovaj bum razvoja i možda će krenuti čvršćim, umerenijim prosperitetom, a možda će propasti

i ugasiti se kao i mnogi drugi gradovi sasušeni pustoljinskim suncem i zatrpani nanosima peska. Na svoje sopstvene misli Holidej je nezainteresovano slegnuo ramenima. Kada se bude rešavala sudbina Daltona, vreme takvih kao što je on biće daleka prošlost. Divlje granice na zapadu, nova prostranstva, revoiveraši, diližanse i sve ono svojstveno njegovom vremenu biće već odavno zastarelo, kao i mnogo šta drugo što je plimu ljudi u potrazi za srećom dovelo na Zapad. Za Doka Holideja postojala je, dakle, samo sadašnjost i samo ovo mesto.

Svog umornog konja ostavio je u gradskoj štali i u jednom polutamnom restoranu, koji je vodio neki ogromni krčmar nemačkog porekla, prosto progutao veliki odrezak mesa sa dodatkom prženog krompira, pasulja i sveže salate. Zatim je zapalio cigaru i još uvek pod utiscima dobrog obeda, izašao na ulicu da prikupi prve utiske.

Nije bilo nikakve teškoće da nađe dve kockarnice! Ako bi Darlingov „Hajfej“ i Džilarov „Silvertip“ bili odjednom uklonjeni sa svog mesta glavna ulica Daltona izgubila bi bar polovinu svoje impresivnosti. Kockarnice su bile dva najbiistavija zdanja u Daltonu, obe na sprat građene zgrade sa velikim prozorima i reklamnim napisima na prozorima i zidovima. Faro, monte, kino, čakela, rulet. Noćas! Te reklame nisu najavljivale viski, muziku ili lepe zabavljačice koje su obavezno išle uz kocku. Reklamirano je samo ono što je bićno. Po načinu kako se reklamiralo, čovek bi mogao steći utisak da je dovoljno samo ući unutra, staviti novac na kockarski sto i već se naći na putu ka bogatstvu. Obmane, pomislilo je Holidej cinično. U svoje vreme on bi ljude kao što su Darling

Džiral oeležio kao prave i čiste prevarante.

Ušao je u „Hajfej” da nešto popije. Od Džerikoa je putovao velikom brzinom i znao je da se Darling neće vratiti bar još dvanaest časova. Kada se on vrati, Holidej će već biti daleko. Uprkos vlasnikovom odsustvu, u kockarnici je posao išao veoma dobro. Dok je prošetao kroz gomilu, neko vreme posmatrao faro za jednim stolom dok nije zapazio šta se odigrava, a zatim otišao.

Prešao je preko glavne ulice, koja je sada bila jarko osvetljena standardnim petrolejskim svetiljkama. Nije ni pokušavao da se skriva, i tu i tamo ljudi su ga odjednom počeli zagledati prepoznajući u njemu čuvenog kockara i pustolova. Urednik „Dejli Njusa” oduševljavao se time da u novine unosi reportaže o ljudima kao što je on. U prvo vreme to mu se nije dopadalo, jer mu se nisu dopadali izrazi kao „notorni kockar” „pustolov” „revolveraš” ili još i gori kao što je „sram Zapada”, koji su punili stupce o njemu. No, morao je priznati da je, otkako je promenio stil života i postao blizak Grinfildu, štampa izmenila ton. U stvari, novinari su sada hteli da ga prikažu kao primer šta čovek koji je živio kao „bludni sin” može postati ako to samo želi. Poslednji članak o njemu obavestavao je da je teško ranjen s leđa upravo u Čed Sitiju. Posle toga ništa više. Holidej je shvatio da radoznali pogledi potiču koliko zbog njegovog identiteta, toliko i zbog verovanja da je mrtav.

Što se tiče Darlingovog osećanja za konkurentski „Silvertip”, video je dosta osnova za to čim je ušao u kockarnicu. „Silvertip” je u svemu bila veća i luksuznija varijanta Darlingovog „Hajfeja” i koliko je mogao prosuditi, u Džilarovoj koc-

karnici bilo je najmanje dvostruko više posetilaca.

Uputivši se tiho ka šanku, zastao je zadržan dodirom ruke na mišici. Okrenuvši se, ugledao je lice Kerija Ferlinga, šerifovog pomoćnika iz Čed Sitija. Ferling se uzdržano osmehnuo i glasno rekao. — Gle, Dok Holidej!

Na zvuk tog imena svako ko se našao u blizini radoznalo je digao glavu. Holidej se usiljeno osmehnuo. Nije ga bilo briga što će neko znati da je on tu. Povukavši Ferlinga u ugao pored bara, rekao je. — Sledeći put pokušajte da govorite malo tiše, Ferling.

Ferling se uvređeno natušio, a onda rekao. — Izvinate, Holideje. Nisam razmišljao o tome — spustio je glas i u poverenju pitao. — Jeste li na nekom tajnom zadatku?

Holidej je uzdahnio. Kao i većina drugih predstavnika zakona u gradu, Ferling je sumnjao da je Holidej neka vrsta tajnog agenta. To je dolazilo otuda što se Holidej držao izdvojeno i što je provodio dosta vremena sa guvernerom. Pa neka misle šta hoće. Za većinu onih koji su bili ili bivši lupeži ili bivši banditi, a Ferling je bio njihov izraziti primer, nije ga bilo briga. — Ja sam na svom poslu — rekao je tiho. Obuhvatio je pogledom prostoriju. — Poznajete li Džilara?

— Henka? Naravno. On je onaj pored stola za rulet.

Holidej je ugledao visokog, snažno građenog čoveka tamnomrke kose i brkova. Džilar je bio obučen u elegantno, upadljivo odelo kakvo su nosili ljudi njegove profesije, ali na prvi pogled ostavljao je povoljniji utisak nego Darling. Za nekoliko sledećih minuta saznao je od Ferlinga da je Džilar dosta popularan, da nema telohranitelje, da je za kratko vreme stvorio bogatstvo i da su kod njega službenici koji vode igru manje nepošteni ne-

go kod Darlinga. — Ali svejedno, mislim da kod njega postoji nešto što se ne uklapa — dodao je Ferling kao svoje sopstveno mišljenje.

— Šta to? I zašto tako mislite?

Ferling je slegnuo ramenima. — To je samo neki predosećaj. — Mislim da imam dar da prepoznam lupeža, Holideje.

Holidej ga je hladno pogledao. Nevaljalci koji su se popravili, kao što je slučaj sa Ferlingom, uvek su bili najgori. Oni uvek misle da su svi pokvareni kao oni. — Dovidenja, Ferling — rekao je.

Ferling je glupavo opustio donju usnu. — Ali, Holideje, zar nećemo nas dvojica da...?

— Dovidenja! — nije nameravao da bude oštar, ali je ipak bio. No svejedno, rezultat toga bio je da je Ferling ustuknuo misleći da je tačno ono što je čuo o Holideju kao usamljenom vuku.

Posle nekoliko časova i još nekoliko čašica pića, Holidej je dovoljno prostudirao Džilara i sredinu u kojoj se kretao. Poneko pitanje tu i tamo i malo neprimetnog šunjanja otkrili su mu gde je Džilarova soba. Saznao je, takođe, da nije oženjen i da u rukavu nosi skriveni pištoljić. Za Holideja postojao je samo jedan put. Moraće da otme Džilara i da ga drži negde skrivenog dok ne završi svoj posao u Džerikou. Nije znao gde će ga čuvati skrivenog, ali nameravao je da ga odvede u Čed Siti i onda smisli pojedinosti. Možda će to Džilaru biti neugodno, ali će verovatno biti zahvalan što ga ništa drugo nije zadesilo.

Tek posle dva časa gomila gostiju se počela razilaziti. Ali kada je jednom počeo, razlaz je za pola sata opusteo kockarnicu. Ispijajući poslednji viski, Holidej je motrio pospane zabavljačice i kockare koji su se spremali za spavanje. Džilar je u uglu sa kasirom brojao večernji

pazar, a pored njega stajao je jedan čuvar sa dvocevkom.

Holidej je izašao iz saluna i uputio se direktno u štalu, odakle je uzeo svog konja. Poveo ga je kroz tihe zamagljene gradske ulice i vezao ga iza kockarnice skoro u potpunom mraku. Zatim je ušao kroz zadnja vrata saluna, na kojima je pre toga krišom skinuo zasnje, a onda se tiho i brzo popeo uz stepenice.

Ispod vrata Džilarove sobe nije se videlo svetlo. Osluškiavao je čitav minut pre nego što je utvrdio da je odaja prazna. Zatim je, koristeći nešto što je naučio od detektiva Pinkertona, otvorio bravu komandom žice koji je uzeo specijalno za tu svrhu, a onda nečujno ušao unutra. Zauzeo je mesto iza jednog ormara i tu stao da čeka.

Pokazalo se da je došao u pravo vreme, jer su se posle jedva pet minuta uz tepihom zastrte stepenice začuli koraci. Holidej se priljubio uz zid i izvadio revolver iz futrole. Izustio je tiho kletvu kada je začuo glasove. Džilar nije bio sam! To je moglo upropastiti ceo plan, jer je njegov uspeh zavisio od toga da li će kockara kidnapovati a da to niko ne sazna. Prošao je jedan minut napetosti u osluškivanju glasova iz hodnika. Zatim je u bravi škljocnuo ključ i Dok je čuo Džilarov glas.

— O keji, prebroj to dobro noćas, ako hoćeš. Ali na tvom mestu ja bih to odložio za sutra.

— Učiniću to odmah, Henk. Ne volim da mi se račun ne slaže makar za jedan dolar.

— U redu. Videćemo se ujutru.

— Laku noć, gazda.

Koraci drugog čoveka su se udaljili i Holidej je čuo kako Džilar ulazi u sobu. Čuo se šum odeće, kresanje šibice i svetiljka je obasjala odaju. Holidej je zapeo obarač „kolta” i izašao iz skrovišta.

— Ni glasa! — upozorio je Džilara kada se ovaj trgao i okrenuo posivelog lica.

— Šta...? — zaustio je Džilar i namrštio se. — Hej... video sam vas večeras u salunu. Vi ste Holidej.

— Tiše. U pravu ste, ja sam Holidej.

Džilar je pogledao revolver u Dikovoj ruci. Graške znoja pojavile su mu se na licu. Koraknuo je nazad i pružio desnu ruku iza leđa.

— Ako upotrebite taj skriveni pištolj, oduvaću vas kroz zid — rekao je Dok tiho. Pružio je levu ruku. — Dajte to ovamo.

Dršćući, beld u licu, Džilar je izvadio skriveni pištoljčić. Holidej ga je bez reči uzeo i stavio sebi za pojas.

Promuklim glasom Džilar je rekao. — Čuo sam da ste mrtvi, Holideje.

Holidej se kiselo osmehnuo. — Tu pesmu sam već dosta puta čuo. Žao mi je što sam vas razočarao.

— Kako ste me našli, Holideje?

Holidej je nabrao obrve. — Šta?

— Ne pravite se ludi. Uхватili ste me, to je činjenica, ali mislim da mi možete reći gde sam to napravio grešku.

Holidej je shvatio da sa Džilarom nešto nije u redu. Zadržavši bezizrazno, lice rekao je. — Ljudi vašeg kova uvek naprave neku grešku, Džilare.

Džilar je klonuo. Pružio je ruku i primaknuvši stolicu, spustio se na nju. Sa pokornim izrazom lica digao je glavu ka Doku. — Mogu li da zapalim?

Premestivši pištolj u levu ruku, Holidej je izvadio kutiju sa cigarama iz Džilarovog džepa i stavio je na sto. Gledao je ćutke dok je Džilar drhtavim prstima pripaljivao cigaru i odmahnuo glavom kada mu je ovaj ponudio jednu. Džilar je

odbio nekoliko gustih dimova i razočarano rekao.

— Prati me pseći peh, Holideje. Pet stotina milja, novo ime, obojena kosa i brkovi... — začutao je i slegnuo ramenima.

Sada je Holidej bio siguran. — Zbog čega vas gone, Džilare?

Džilar je naglo digao glavu. — Zbog čega me gone? Vi me to pitate... čujte, šta vi ovde radite, Holideje? Vi saradujete sa Grinfildom, zar ne? Došli ste da me uhapsite, je li tako?

Holidej se osmehnuo. Kao mnogi drugi, i ovaj je mislio da je Dok potajnik. — Ja imam revolver i ja postavljam pitanja, Džilare. Želim da znam zbog čega vas policija goni.

Kockar se odjednom zabrinuo. — Do đavola, Holideje, ne znam kakvu igru igrate, ali nemam nameru da sebe teretim...

Holidej je iz džepa izvadio debeo svežanj novčanica koji je uzeo od Darlinga. — Plaćen sam od vašeg konkurenta s druge strane ulice da vas ubijem, Džilare. A sada recite jasno i glasno ovo što pitam, ili ću možda odlučiti da zaradim ovaj novac.

Bio je to blef, ali je uspeo. Zureći u svežanj novčanica, Džilar je drhtavim glasom rekao. — Darling vas je najmio da...? Ali kako...?

Holidej je vratio novac u džep. — Govorite, mister.

Džilarove oči su gorele od straha kada je progovorio. — Goni me policija u Montani. Tamo sam opljačkao banku. Bio sam očajan, izgladeo, i...

Džilar je nastavio da iznosi po jedinosti o svom zločinu i bekstvu na graničnu teritoriju Teksasa, ali Holidej jedva da ga je čuo. Sreća mu je nesumnjivo te večeri bila naklonjena. Sada ne samo da je mogao da ukloni Džilara iz Daltona

već je bio u položaju da ga preda vlastima u Montani i da ga za duže vreme ukloni sa vidika. — Razvedrite se, Džilare — rekao je raspoloženo. — Otići ćete u zatvor na nekoliko godina. Budite srećni što sam se pojavio ja a ne Lori ili Reo Starbak.

Džilar je sa zaprepašćenjem odmahivao glavom. — Zar je Darling zaista otišao u Džeriko sa namerom da najmi revolveraša koji će me ubiti? Do vruga, pa pre nedelju dana bio je ovde na ručku sa mnom. Mislio sam da je dobar drug.

— Mislim da ovo nije trenutak za iznošenje prijavog veća, Džilare, ali kockari, sa časnim izuzecima, sigurno nisu cvečke, zar ne? O keji, hombre, uzmite vaš šešir. Nama dvojici predstoji dugo jahanje.

Džilar je nevoljno poslušao, jer u njemu više nije bilo snage za otpor. Na vratima je zastao. — A šta će biti sa kockarnicom?

Holidej je slegnuo ramenima. — Kako došlo, tako otišlo, Džilare. Izgradili ste je opljačkanim novcem i zgrnuli ste bogatstvo na nečastan način. Ne možete, dakle, da se smatrate prevarenim, zar ne?

Na to Džilar nije našao odgovor. U tom trenutku on zaista nije bio siguran ni u šta sem u činjenicu da iza sebe ima jednog čoveka sa revolverom koji ga tera napred. I on je pošao napred. Kretao se kao mesečar u snu, vukući nogu za nogom, niz sporedne stepenice sve do dvorišta. Sa revolverom pritisnutim u rebra, osedlao je svog konja i u grobnoj tišini jutarnjih časova odjahao iz Daltona praćen Holidejem iza sebe. Oko podne njegovo odsustvo će biti primećeno. Već u kasno popodne malodušna i nezainteresovana potera vratiće se nazad praznih šaka i svi će se razići svojim kućama. U ponoć sledećeg dana njegov kasir Erik biće načisto da

je raskošna kockarnica „Silvertip“ neočekivano pala u njegovo naručje. Kako došlo, tako otišlo...

V

Holidej je na kraju bio prinuđen da silom spreči Eskolera da mu ponovo naspe šolju kafe, mada je napitak snažnog Meksikanca bio zaista izvanredan. Sa užitkom je ispio dve šolje, a onda je progutao još dve da ne bi uvredio gostoljubivog Meksikanca, pa ipak, kada je pokretom ruke odbio petu šolju, Eskolero je izgledao uvređen.

— Da nije možda suviše jaka, senjor Holideje? — zapitao je rđavim engleskim jezikom. — Mogu dodati malo vode, ali to bi ubilo miris.

Holidej je pomislio da ništa ne bi smetalo ako bi kafi bilo „ubijeno“ nešto mirisa, ali naravno to nije rekao. Grinfildov debeljuškasti sluga bio je sav uglađen i ućtiv, i zadobio je Holidejevo puno poštovanje za vreme dok se oporavljao od rane. Zadržao ga je od namere pokretom ruke. — Možda kasnije, Eskolero. Bio bih ti zahvalan ako bi mi rekao kako spremaš tu kafu. Najgore što mi se desilo za vreme mog odsustvovanja iz Čet Sitija, sigurno je činjenica da nigde nisam pio tako dobru kafu kao što je tvoja.

Sav presrećan zbog izrečenog komplimenta, Eskolero se poklonio najpre Holideju, a onda Keri i njenom ocu, da bi se konačno udaljio iz sobe sa osmehom na usnama, noseći ponosno ispred sebe na poslužavniku srebrni pribor za kafu.

Holidej se osmehnulo i namestio se udobnije u svojoj stolici. Napolju je vladala tamna baršunasta noć. Kroz otvorene prozore videle su se zvezdice sitne i stidljive, a prijatan miris ruža ispunjavao je

odaju. Bila je to blaga noć, puna neke tromе čulnosti, kada čovek nije mogao misliti ni na šta drugo sem na vino, muziku... i možda ljubav. Ali, tamna silueta stražara koji je prošao kroz vrt podsetila je Holideja da se nalazi u guvernerovoj palati, na istom onom mestu gde je pre tri meseca zamalo izgubio život. Uzdahnua je duboko, ne želeći da osećaj lagodnosti zameni problemima svakodnevnog života.

— Bio je to dubok uzdah — rekla je Keri. Sedela je u stolici sa visokim naslonom, nasmešana, u savršenoj skladnoj haljini od crvene i bele svile, lepša nego ikada ranije.

Holidej se osmehnuo. — To je zbog Esklerove kafe — slagao je.

Stojeći blizu svoje kćeri, Grinfild se dodirnuo po stomaku. — Bojim se da ću morati da razgovaram s njim. Čini mi se da je kafa iz dana u dan sve jača.

— Oče, to ne smeš — usprotivila se Keri. — Eskleru bi od toga prepuklo srce.

— Bolje da njemu prepukne srce nego meni želudac — nasmejao se Grinfild. Grinfild je bio dobro očuvan prosečan čovek, orlovskog pogleda i izgleda koji je često karakterističan za vojnike ili velike atlete. U svoje vreme Grinfild je bio i jedno i drugo, i još uvek je bio sposoban da se uhvati ukoštac sa najboljim rvačem, kao i da povede juriš puka na bojnem polju.

— Znaš i sam da mu ništa nećeš reći — izjavila je Keri.

— Naravno da neću — složio se Grinfild i pogledao Holideja sa šeretskom pokornošću. — Teška je to stvar kad jednog guvernera maltretiraju njegova rođena kćerka i njegov kuvar, zar ne Dok?

— Zaista teška.

— Svašta — izustila je Keri dubovito. — E, zbog toga odlazim.

— Čekaj mila... — zaustio je Grinfild.

Devojka je ustala prišla mu brzim koracima i poljubila ga u obraz. — Šalim se, oče. Svejedno sam morala da pođem da se sa Manuelitom dogovorim o sutrašnjim kupovinama, a sem toga znam da ti i mister Holidej niste završili razgovor.

Dobacivši Holideju pogled koji je bio namenjen samo njemu, Keri je izašla iz odaje. Grinfild je zagladio krajeve svojih brkova i nasmejao se. — Privlačna devojka, zar ne Dok.

Holidej se klimnuo glavom i izvadivši cigaru iz srebrne tabakere, počeo je mahinalno vrteti između palca i kažiprsta. Sa odlaskom Keri iz odaje, napustilo ga je odmah dobro raspoloženje koje ga je držalo nekoliko časova. Prispeo je u grad iz Daltona nešto posle ručka. Razgovor sa Grinfildom i njegovim saradnicima i određivanje čoveka koji će ispratiti Džilara u zatvor, uzeli su mu dva časa. Posle toga se okupao, obrijao i promenio odelo, i od tada je uživao u Kerinom društvu, tih nekoliko časova skoro da ga je uverilo kako ga ne čeka Džeriko, nikakve sumnje, opasni Lori, pa ni nepoznati ubica koji je još ostao pod velom tajne. Ali sada, pošto je Keri otišla i pošto se bližio trenutak njegovog odlaska, uhvatio je sebe opet u koloseku poznatih sumornih misli bremenitih opasnim planovima i zamornim putovanjem.

— Vraćaš li se odmah u Dalton? — zapitao je Grinfild posle čitanja koje je trajalo nekoliko minuta.

— Da. Sutra rano. Iznajmio sam drugog konja jer je moj bio premoren.

— I ti si premoren.

Holidej je stavio cigaru u usta i kratko se osmehnuo. — Ne previše.

— Hoćeš li da znaš koliko puta si se dodirnuo po leđima večeras?

Holidej je digao glavu i nabrao obrve. — Tebi ništa ne izmiče, guverneru.

— Čovek na mom položaju sebi ne sme dozvoliti taj luksuz — Grinfild je prešao preko odaje do ormarića za piće i čaše. — Imaš li nešto protiv da ispijemo po jedan konjak.

— To bi moglo — sem činjenice da je Grinfildov konjak bio vrhunskog kvaliteta, Holidej je želeo da nešto popije. Trebalo mu je jedno žestoko piće zbog bola u leđima i stotinu milja puta koje su mu predstojale. Uzeo je čašu od Grinfilda i još nekoliko minuta posle toga ostao da sedi pušeci, pijuckajući konjak i osluškujući šumove noći. Ali, u ćutanju nije bilo napetosti. Od prvog njihovog susreta Holidej i Grinfild sklopili su čvrsto iskreno prijateljstvo. Holideju nije izgledalo čudno što je pedesetogodišnji guverner uspeo da brzo i lako nađe zajednički jezik sa pustolom skoro upola mladim od sebe. On i Grinfild imali su neke sličnost. Kao i Holidej, Grinfild je prešao krvav put ispunjen pustolovinama, s tom razlikom što je on vodio rat na bojnopolju, a Dok na polju kocke i ponekad ljubavi.

Neko vreme posle toga razgovarali su o situaciji u Čed Sitiju. Od guvernera je saznao da labav mir između granične teritorije i Meksika nije učvršćen od njegovog odlaska. Kad se novostvorena Zapadna teritorija koprcala da održi sigurnost svojih granica i stvori izvesnu ekonomsku stabilnost, sila sa juga nastojala je da oslabi Grinfildov položaj u Čed Sitiju i Vašingtonu, očigledno u želji da ponovo prigrabi teritoriju kojom je Meksiko nekad vladao. Mada o tome

nisu razgovarali, Holidej je znao da Grinfildu jako smeta postojanje Džerikoa i njegovih sramom i zločinom okaljanih stanovnika. Mada maća po broju, banda razbojnika iz Brazosa bila je poznata širom Zapada, pa čak i dalje. Grinfildovi neprijatelji u Meksiko Sitiju i Vašingtonu često su pomanjali to mesto kada su želeli da mu naškoda. Opštepoznata cinična priča bila je da guverner koji u svojoj državi trpi takav šljam ne može časno voditi ni druge državne poslove. Holidej je znao da to nije tačno, ali to je Grinfildu bilo od male pomoći.

Još uvek su razgovarali o tome kad se pojavio Eskolero najavivši da su Naj Mak Nel i Pas Arilaga došli i da traže prijem. Mak Nel je bio zvanični posrednik između guvernera i vlade Meksika.

— Šta hoće? — zapitao je Grinfild mrzovoljno. — Video sam ih danas obojicu.

Eskolero je slegnuo ramenima. Holidej je ustao i uputio se prozoru. — Ja ću nestati, guverneru. Ukoliko manje ljudi me vidi ovde, utoliko bolje.

Grinfild je digao ruku. — Možeš da ostaneš. Mak Nel je bio u mojoj kancelariji baš kad sam razgovarao o Džilarovom sprovođenju u Montanu.

Mak Nel, dakle, zna šta se događa?

— U ovom gradu teško je sačuvati tajnu, Dok. Rekao sam mu da to ne širi dalje.

Holidej se pogladio po vrhu brade i namrštio se za sebe, a Grinfild je rekao Eskolero da uvede posetioce. Holidej nije znao zbog čega, ali Mak Nelu nije verovao. Što se tiče Arilage, njega nije podnosio. Još manje mu se dopadala činjenica da Mak Nel zna za aranž-

man sa Džilarom. Ako u Džeriko stigne vest da nije zauvek uklonio kockara, njegov sopstveni život biće ugrožen. No, otklonio je svoj strah u stranu. Ako Grinfild veruje Mak Nelu, onda mora i on.

Mak Nel ga je naglašeno pozdravio i čestitao mu na Džilarovom hapšenju. Mak Nel je bio krupan punačak čovek snažnog tela koje je počelo da deblja, ali još uvek čvrst i aktivan. Na njegovom licu ogledala se odlučnost psa buldoga, a male oči sijale su inteligencijom. Arilaga je hladno klimnuo glavom Holideju, svestan njihove međusobne netrpeljivosti. Meksikanac je bio visok, mršavo građen i tamne kože. Lice mu je bilo skoro lepo mada je na jednom obrazu nosio dugačak ožiljak od sablje. Govorio je brižljivo sročnim engleskim jezikom i ponašanje mu je bilo bez zamerke. Holidej je čuo da je Arilaga član jedne od najboljih porodica u Meksiko Sitiју, ali ga to saznanje nije impresioniralo. Arilaga je za njega bio samo lukavi opasni protivnik.

— Izvinite što ovako upadamo, guverner — obratio se Mak Nel Grinfildu. — U stvari, hteo sam da mi potpišete pisma koja sutra ujutro šalјemo u Meksiko.

Grinfild je nabrao čelo. — Već sam ih potpisao.

Mak Nel je začuđeno podigao obrve. — Potpisali ste? — okrenuo se Arilagi. — Pas, čini mi se da si rekao...

— Ah, glupak! — jauknuo je Arilaga i lupnuo se šakom po čelu. — Glupak! Zaboravio sam da je guverner jutros to završio — Meksikanac je bespomoćno raširio ruke. — Senјor gubernado, molim vas oprostite Arilagi njegovu glupost.

Mak Nel se brzo umešao. — Do vraga, izvinite guverner. Pas je nekako zaboravio — zatim se osmehnulo umirujućim osmehom. —

Izgleda da svi osećamo posledice letnje vrućine, zar ne?

— Izgleda da je tako, Mak Nele — rekao je Grinfild lagano prelazeći pogledom od jednog do drugog. — Pa dobro, nije važno.

— Mi onda idemo — rekao je Mak Nel uzimajući tašnu sa pismima koja je doneo. Klimnuo je glavom Holideju. — Nadam se da ćemo se češće viđati, Holideje?

— Ne — rekao je Dok. — Neću biti tu.

— Oh? — uzviknuo je Mak Nel više upitno. Holidej na to nije obratio pažnju i nastavio je da razmišlja šta bi moglo biti to što mu se kod ovog čoveka nije dopadalo. Mršavi Pas Arilaga je dodao.

— Svi smo bili iznenađeni kad smo čuli da ste živi, senјor Holideje. Bili smo još više iznenađeni kad smo čuli da ste napustili grad i otišli... na jug.

— Život je pun iznenađenja, Arilaga. Recite mi kako ste saznali da sam otišao na jug? To nikome nisam rekao.

Arilaga je slegnuo mršavim ramenima. — Ko zna, senјor? Čuju se mnoge stvari. Čovek se ne seća uvek od koga je šta čuo.

— Dobro, gospodo — umešao se Grinfild — ako nemate ništa drugo...

— Nemamo, ser — rekao je Mak Nel užurbano i pošao prema vratima. — Oprostite što smo vas uznemirili. Nadam se da ćemo se videti... kad se vidimo, zar ne Holideje? He, he — Holidej nije ništa odgovorio. Sačekao je da čuje da je Eskolero otpratio posetioce do velikih ulaznih vrata pre nego što se obratio Grinfildu. Guverner je stajao zamišljen. — Arilaga nije zaboravio ona pisma — rekao je Dok.

Grinfild je digao pogled. Pogledi su im se sreli. — Ne, ne verujem da je zaboravio — Grinfild se okrenuo i počeo da šeta po odaji. —

Ali, šta je onda bio razlog što su došli ovamo?

— Ja.

Grinfild je zastao. — Ti, Dok?

— Mak Nel je danas u tvojoj kancelariji čuo za mene. Došao je ovamo da proveri... da li sam zaista u gradu i šta nameravam.

— Ali, zbog čega...?

— To me nemoj pitati. Ne umem da čitam misli, ali primetio sam da su me ove dve ptice sve vreme pažljivo posmatrale.

— Čekaj, Dok, znam šta misliš o Mak Nelu i Arilagi, ali ovo je...

— To šta mislim o njima nema nikakve veze sa ovim što kažem. Kakva je to providna priča o pismima! Gluposti! Došli su ovamo da saznaju o meni šta mogu.

Grinfild je uzeo svoju upola ispijenu čašu i namrštio se. — Moram da priznam kako izgleda da je tako. Ali šta, za ime sveta, može biti iza toga?

Holidej je načinio nestrpljiv pokret rukom, nestrpljiv zbog toga što je događaj i njemu izgledao van razuma i što nije voleo kad nešto ne razume. Čovek se u tome mogao spetljati. Progovorio je. — Nema načina da to sad saznamo, guverner, ali treba obratiti pažnju. Dok budem odsutan, motri budnim okom na Mak Nela i Arilagu, hoćeš li?

— U redu, Dok. Zaboravimo sad na to. Gde ti je čaša?

Holidej je uzeo čašu i ispio sadržaj, a Grinfild mu je ponovo nasuo pice. Razgovarali su posle toga o drugim stvarima izbegavajući da pomenu Mak Nela i Arilagu. Kada je veliki zidni časovnik otkucao jedanaest časova, Holidej je ustao. — Zar već ideš? — zapitao je Grinfild.

— Dugačak je put do Džerikoa.

— Možda duži nego što misliš, Dok.

Pružajući ruku da uzme šešir sa malog stočića, Holidej je zastao u pola pokreta. — Zašto to kažeš?

— Zato što to mislim. Mislim da je Džeriko vrlo daleko... za tebe.

Uzevši šešir u ruke, Holidej je lagano prišao do svog sagovornika. — Govoriš u zagonetcama, guverner, Nešto te muči?

Grinfild je okrenuo glavu kao da ne želi da ga pogleda u oči. — Dok, ti i ja smo za kratko vreme postali dobri prijatelji. Priznajem da sam ja tako nešto smatrao neverovatnim, ali reći ću ti da sam znao za još neverovatnija prijateljstva. Smatraš li da smo mi dobri prijatelji, Dok?

— Naravno.

— A smatraš li da dobri prijatelji imaju pravo da jedan drugom otvoreno kažu šta misle?

— Dabome. Što znači da presta-neš da obilaziš kao mačka oko vruće kaše i da preneš na stvar.

— Vrlo dobro — Grinfild ga je pogledao pravo u oči. — Nemoj se vraća u Džeriko.

Holidej se za trenutak zamislio. — Zašto da ne?

— Zašto? To pitanje ja tebi mogu postaviti.

— Znaš već zbog čega tamo idem.

— Da nađeš čoveka koji je pucao na tebe?

— Da. Moraš priznati da je to dovoljno jak razlog.

— Za većinu ljudi da, ali za tebe nije.

— Neka me nosi vrag ako...

— Prekini me ako nisam u pravu — nastavio je Grinfild pošto je zapalio cigaru. — Pre onog događaja bio si rešen da se okaneš lutanja i pustolovina.

— Tako je. Bilo mi je dosta svega.

— Verujem. Znao sam da to neće biti lako jer si ti posle toliko godina ostao rob svoje reputacije.

Ne samo što si postao meta ljudi željnih slave već je vremenom u tebi izrasla neka druga ličnost koje ni ti nisi bio svestan.

Pogoden Grinfildovim rečima, Holidej je muklo izustio. — Ako si tako mislio, zašto mi nisi rekao?

— Nije imalo misla, jer si konačno ipak uspeo da pobediš sebe. Dogovorili smo se da pođeš u poteru za napadačem da bismo saznali šta mu je bio cilj one večeri kad ti je pucao u leđa. Ti si otišao. Ali, sada više nisam siguran da li je naš dogovor bio jedini razlog tvog odlaska. Ponekad se u mene uvlačila sumnja da si podsvesno želeo da nastaviš svoj pustolovni život... da si čak otišao sa ciljem da napadaču vratiš milo za drago...

— Ne ne, grešiš — prekinuo ga je Dok. — Jedini razlog je istraga, ništa više. Znaš i sam šta je sve na kocki i kakve su snage upregnute protiv tebe. Uostalom, imaćeš prilike da se u to uveriš ako preživim.

Pokajničkog izraza lica Grinfild je stavio Holideju ruku na rame. — Baš nije lepo od mene što te sumnjičim, Dok. Nadam se da ćemo svi preživeti ova mutna vremena i da ćeš ostvariti svoje želje. Čvrsto verujem da...

Guverner je nastavio da govori, ali ga Dok više nije slušao. Zaplivao je za užurbanom maticom svojih želja, skrivenih želja. Činilo mu se da mu je nadohvat ruke lepo lice Keri Grinfild, lice nežnih crta, tankih crnih obrva i očiju tamnozelenih kao voda bistrog dubokog planinskog jezera. Gledao je to lice sa željom da ga privuče sebi i da pritisne dug, žedan poljubac na rumene rascvetane usne koje su ga krasile. To lice činilo mu se prisno i bliskoo, ali i udaljeno i zagonetno kao topla zvezdana noć čiji je mlak vazduh udisao. Uzdahnuo je dubo-

ko i vratio se u stvarnost, jer ga je trgao Grinfildov glas.

— Dajem dolar da saznam šta misliš — rekao je guverner.

— Ne bi ti se isplatilo — rekao je Dok i ustao. Pitao se šta bi rekao guverner kada bi nekim čudom mogao otkriti njegove misli. — Vreme je da pođem — rekao je i pružio ruku Grinfildu sa setnim osmehom na licu. — Poželi mi srećan put — dodao je.

— Naravno, i još srećniji povrat. Ne znam prosto šta bih u ovoj situaciji radio bez tebe i zato zaista želim da se zdrav vratiš. Uostalom, nisi preživeo hiljade smrtnih opasnosti da bi sada ostavio kosti u Džerikou.

Ako je u jednom trenutku sumnjao u Doka, stisak guvernerove ruke pokazao je da su sada sve sumnje otpale. Bio je to stisak ruke pravog, iskrenog prijatelja.

Ostavivši guvernera u njegovom kabinetu, Dok je izašao u vrt i pošljunčenom stazom pošao ka vratnicama. Sa mirnog somotski crnog neba pratile su ga svetlucave zvezde, žmirkajući kao milioni brilijanata. Škripanje šljunka pod nogama nije mu smetalo da misli na Keri i na to koliko će mu nedostajati. Razmišljao je o tome i kasnije u svojoj sobi, dok je sa rukama pod glavom ležao budan i zamišljao koliko topli moraju biti njeni zagrljaji. A on će otići čak i bez oproštajnog poljupca! Život zaista zna da bude vrlo nepravičan, pomislio je.

Sa sličnim mislima rvao se i su-tradan, kada je posle obilnog doručka pojahao konja i napuštajući Čed Siti skriven retkom izmaglicom, pošao za Džeriko. Osvrnuo se samo jednom i učinilo mu se da između povesma magle vidi dva tamnozeleno oka.

VI

Holidej je dojahao u Džeriko u isto vreme kada je iz njega odjahao skoro nedelju dana ranije. Jakao je umorno, opuštenih ramena na iznajmljenom konju, sa oblakom prašine iza sebe. Izgledao je preplanuo, neobrijan, i odelo mu je bilo belo od prašine, ali uprkos tome bio je živahan i osećao se bolje nego nedeljama pre toga. U toku te nedelje podvrgnuo je sebe surovom ispitu i umesto da ga tegobe skrnhaju, on je postao samo čvršći i odlučniji. Više nije osećao ni ranu na leđima.

Džeriko mu je izgledao kao napušten avetinjski grad. Jedini znak života bio je narandžasti sjaj vatre na pocrnalom ložištu u kovačnici. Za pustoš na ulici bio je kriv pesak i vetar. Holidej je napustio Čed Siti po lepom letnjem vremenu, ali kada se približio svom odredištu, počeo je duvati vetar noseći sitna zrnca peska koja su bockala kao iglice. Za oblast oko Džerikoa to nije bilo ništa čudno i katkad se događalo da u toku meseca u Džerikou ne bude ni jedan jedini lep dan. Pustinja Brazos kao da je negovala neke svoje demone vetra koji su neprekidnim naletima dizali oblake peska puneći njima kao demanskim prstima svaku pukotinu zidova i nameštaja.

Stisnutih zuba Holidej se uputio pored kovačnice u štalu. Osećao je taj vetar i pustoš grada kao izazov. Činilo mu se da je specijalno za njega grad navukao na svoje lice najgrublju masku. Osmehnuo se na tu pretpostavku, jer je bio uveren da će, bez obzira na šta naiđe, konačno ipak trijumfovati. On je bio Dok Holidej.

Pošto je namirio svog konja, uputio se prema Kvinovom salunu. Salun je bio skoro prazan sa izuzetkom dva-tri posetioca revol-

veraša i nekoliko skitnica. Kvin je upalio nekoliko svetiljki, jer su zbog peščane oluje šaloni bili zatvoreni. Teskoba odaje, svetlost svetiljki u podne i zavijanje vetra napodju davali su salunu atmosferu mučilišta. Holideju se činilo da odjek njegovih koraka podseća na hodanje po dubokoj podzemnoj grobnici.

Kvin ga je dočekaosmehom i bocom viskija. — Speri pesak iz grla, Dok... ako možeš.

Holidej je nasuo sebi piće i ispio ga jednim gutljajem. — Pokušaću, Kvine — rekao je vadeći iz džepa srebrni dolar, ali Kvin ga je zadržao pokretom ruke.

— Prvo piće je na moj račun. Moji komplimenti za dobro obavljen posao.

Odgovorivši osmehom na Kvinov osmeh, Holidej je pružio ruku da uzme drugu čašu i zastao. — Šta si rekao?

Kvin je digao čupave obrve. — Častim te pićem zbog dobro obavljenog posla. Šta se čudiš? To je moj običaj i sa ostalima.

— Otkud znaš da je posao obavljen?

Kvin je slegnuo ramenima. — Svi ovde to znaju.

Holidej još uvek nije dizao čašu sa šanka. U Džerikou nije postojao telegraf ni redovna poštanska linija, niti su putnici često prolazili. Kako je onda novost tako brzo stigla? — Ko ti je to rekao, Kvine?

Kvin se osmehnuo. — Otkud bih to mogao da se setim? Uostalom, što je to važno? Svi znamo da je Džilar nestao kao da je u zemlju propao. Hej! To nije loše? Kao da je u zemlju propao!

— Da, tačno — Holidej je uzeo čašu i srknuo gutljaj. Posmatrao je Kvina preko ruba čaše. Obrisavši usne, rekao je. — Nisam znao da ovde novosti tako brzo stižu.

— Mogu li reći da je ove nedelje

bilo više novosti nego ijedne druge. Momci su negde išli, dolazili su i odlazili i samo đavo zna gde su sve bili. Otkako si otišao, mislim da su obišli celu pokrajinu.

Holidej se osvrnuo po odaji. Prisutni revolveraši nisu pripadali Lori-jevoj kłłki. — Ti to misliš na Lori-ju i njegovu družinu? — rekao je bajagi nezainteresovano.

— Da. Kad bolje pomislim, setio sam se da su svi otišli odmah sutradan posle tebe.

— Jesu li dobili neku posao?

— Ne bih to znao. Medutim, Lori već duže vremena sve drži u tajnosti i ne bih mogao reći da nisu bili angažovani. Znam da mesecima nije uzeo nijedan posao za sebe, a uvek su on i njegovi ljudi zauzeti kao prave pčelice. I što je još važnije, puni su para. Ne znači da Lori mnogo troši, jer on nije taj tip, ali tvoj stari Kvin zna dobro da proceni ko sipa lovu.

Holidej je ispio piće do kraja i zamislio se. Kakvu to igru igra Lori? Da li ga je možda pratio do Daltona da bi ga proverio? Razmišljanje o Lori-ju dovelo ga je do revolveraša Kipa Otlia, onoga za koga mu je Dus Tom rekao da ga je Lori ubio pre tri meseca. Častio je Kvina jednim pićem, a onda ostao sa njim desetak minuta u ćaskanju. Name-
ravao je da od Kvina nešto sazna, ali morao je to da izvede na pravi način. Ako bi Kvin osetio da ga ispituje, mogao bi se zatvoriti, bez obzira što je vlačilo opšte uverenje da on zna mnogo i da čoveku može pružiti mnoga obavještenja. Trebalo je navesti Kvina da veruje kako je on prvi koji vam o nečemu govori.

Dok su ispijali treću čašu, Holidej se osvrnuo po odaji i nezainteresovano rekao. — Izgleda prazno. Gde je Tom Dus?

— Spava u sobi. Uskoro će sići.

— Aha. Čuj, Kvine, ovde je ne-

kada bio neki momak... Jedan žustar čova... mislim da se zove Kip Otlj.

Kvin je spustio glas. — Hoćeš da kažeš da nisi čuo za Otlia?

Holidej je ozbiljno odmahnuo glavom. — Šta, naseo je na nekom poslu?

— Lori ga je ubio.

— Nije moguće!

— Da, namrtvo.

— Zbog čega, do đavola?

Kvin se oslonio na ruke i nagnuo se napred sve dok mu usta nisu stigla plizu Holidejevog uha. — Lori je rekao ostalima da mu je Otlj rekao nešto pogrdno.

— Ali, to nije bilo tačno, je li? — rekao je Holidej nedužno.

— Toga dana jedan meksikanski seljak ležao je pod tremom iza kovačnice. Bio je tu da prespava pijanstvo. Čuo je neku svađu i probudio se. Razabrao je da Lori grdi Otlia što je zabrljao na poslu. Zatim je seljak rekao da je Lori jednostavno ustreljio Otlia.

— O kakvom je poslu bila reč, je li seljak to čuo?

Istog trenutka Holidej je shvatio da je pitanje postavio kao ispitivač, a ne kao čovek koji sluša govorkanja. Kvin se brzo ispravio i počeo da briše šank. — To je sve što znam.

Holidej je častio Kvina još jednom čašom pića i pošao na sprat u sobu. Dok se brija i kupao u kupatnici iza saluna, razmišljao je o onome što je čuo o svađi između Lori-ja i Otlia. Pored toga zaokupljala ga je i misao o načinu kako je vest o Džilarcovom nestanku stigla do Džerikoa.

Kada se ponovo pojavio u salunu, sveže izbrijan, u čistoj košulji i čistom odelu, Tom Dus je sedeo sam za stolom. Holidej mu je prišao, odbio rukom ponuđeno piće i izvađio iz džepa tabakeru sa cigarama.

Bilo je neizbežno da Dus započne razgovor o Džilaru.

— Ti ne samo da si maistor stre-lac već znaš tako dobro da sakriješ leš da ga niko ne može naći.

U razgovorima o smrti Holidej nikad nije mogao da nađe ničeg duhovitog. Klimnuo je glavom, odgovorio nešto nejasno i zapitao. — Gde si to saznao, Tome?

Dus je zamišljeno nabrao čelo. — Mislim da sam to čuo od Starbaka. Da, od niega. Kad su on, Majk Fri i Ledbeter juče ujutru doajhali u grad, ispričali su da je u Daltonu zabuna ier je Džilar jednostavno iščezao.

— Pretpostavljam da su oni pošli sa Lorijem za mnom?

— Da, svakako.

— Ne znaš gde su otišli?

Dus je odmahnuo glavom. — Lori i Sala još se nisu vratili.

— A gde su sada Starbak i ostali?

— Ne znam, ali njihovi konji su u štali. Video sam ih jutros.

— Jesu li ovde u Džerikou?

— Da. Starbak je bio ovde pre desetak minuta i kupio bocu viskija.

— Ali, zašto ne piju ovde?

— Ko to zna? U poslednje vreme viđao sam njih i Lorija kod onog samostana na obali reke. Tamo nema ničega, ali pretpostavljam da tamo odlaze kad imaju nešto važno da razgovaraju. Tamo ih niko ne može prisluškivati, u poslednje vreme svi se ponašaju vrlo zagonetno: dolaze, odlaze, šapuću. Pretpostavljam da su se dogovarali o hekim poslovima za koje ne žele da mi ostali znamo. Jedne noći kada sam tamo prolazio, video sam dva nepoznata konja, ali to nikome nisam rekao. Znaš kakav je Lori — kao i ostali stanovnici Džerikoa Tom Dus se pribijavao opasnog Lorija.

— Da, znam. Kad smo već kod

Lorija... — Holidej je ispričao šta mu je Kvin rekao o Otljijevoj pogibiji. Kad je završio, Tom Dus je tiho zviznuo.

— Šta kažeš, rekao je da je Otlji zabrljao posao... — Dusovo lice se odjednom skamenilo. — Posao? Čui, ako je to bilo u isto vreme kada je na tebe pucano... — Dusov glas je zamro u grlu.

Holidej je klimnuo glavom. — To bi se moglo uklopiti. Mladi Otlji me nikada nije voleo. Jednom je pokušao da me izazove, ali ja nisam hteo da prihvatim obračun... jednostavno, nisam želeo da ga ubijem. On to nije mogao da otpri jer su mu se posle toga neki ljudi podrugljivo osmehivali. Jedne noći u pijanstvu mi je rekao da će me kad-tad srediti.

— Da — rekao je Dus zamišljeno — mladi Kip je težio visoko. Bio je zaista mnogo brz, ali ne tvoje ili Lorijeve klase. Ali ako je on bio taj koji je pucao, onda nećeš saznati ko mu je za to platio i da li mu je neko platio.

Holidej je odbio gust dim. — Ne, to neću saznati. Ima još jedna stvar. Onaj ko je pucao morao je verovati da sam mrtav, ier su samo Grinfeld, neigova kći i jedan sluga znali da sam živ. Ako je tako, zašto je onda Lori ubio Otlji? Kakav je to posao Otlji zabrljao. U to vreme Lori je morao misliti da sam mrtav, a ipak je ubio Otlji čim se ovaj vratio u Džeriko.

Nenaviknut na takav misaoni napor, Tom Dus je nabrao čelo. — Do đavola — izustio je na kraju — to mi ne izgleda logično, zar ne?

— Malo šta danas u Džeriku izgleda logično.

Holidej je govorio spuštenim glasom. Dus je iznenađeno digao pogled. — Nemoj da te to brine. Dok. Ako Lori i ostali slučajno navale na tebe, nemaš potrebe da tražiš nekog

drugoga ko će ti pomoći sem mene. Ja nikada nisam mogao da podnesem tog dugokosog tipa i mislim da nikada neću ni moći.

Bio je to izraz lojalnosti, lojalnosti koja je pre nekoliko godina privukla Holideja mladiću Dusu. Dus je bio brz i uz to čovek na koga se moglo osloniti, a bio je i dovoljno razuman da zna svoje mogućnosti. Bila mu je poznata Holidejeva vrhunska brzina i veština, ali mu nije zavideo kao Otli. Holideju se mladi revolveraš dopadao i zbog njegove nehajne hrabrosti gledao je na njega skoro sa očinskom naklonošću. Na Dusove reči on se osmehnuo krajičkom usana.

— Ako se sukobim sa Loriem, ti ostani po strani, dečko. Verujem da ću moći da izađem na kraj sa njim — to nije bilo hvalisanje, jer je Holidej znao šta može.

— Videćemo — rekao je Dus. — Hoćeš li još jedno pivo?

— Neću, ali mogao bih pojesti jedan odrezak. Šta kažeš na to? Ja častim.

— Važi.

Tek kada su završili obed, Holidej je osetio posledice svog dugotrajnog jahanja do Džerikoa. Bilo je već skoro četiri časa. Ostavio je Toma sa zahtevom da ga probudi u osam i popeo se uz stepenice u svoju sobu. Skinuvši čizme, šešir i opasač, opružio se na krevet i stao da osluškuje šumove u salunu, koji su se čuli kao udaljena buka vodopada. Učinilo mu se da je blizu cilja za kojim je tragao. Razmišljao je o Otliju i Loriu nastojeći da ne misli na ono što mu je Grinfild rekao. Kada ovaj posao bude završen, vratiće se u glavni grad da se sretne sa Keri i da još jednom zaroni u dubinu njenih divnih zelenih očiju. Uživajući u maštanju o lepoj Keri, neopaženo je utonuo u san.

Kucanje na vratima ga je probu-

đilo. Protrljavši oči pesnicama, zapazio je da kroz rupice na prozorskim kopcima u sobu prodiru poslednji odsjaji umirućeg dana. Mršteći se, uzeo je revolver i otvorio vrata.

— Još nije osam — rekao je mršteći se kada je Dus ušao za njim u sobu.

— Tačno je sedam, Dok, ali nešto se događa.

Dok je sada bio potpuno budan. Navlačeći čizme, zapitao je. — Neka gužva?

— Ne, ne bih rekao da je neka nepravilica, ali upravo se vratio Sala.

Holidej je uredao sa postelje i prstima začesljao tamnu kosu. — Zajedno sa Loriem?

— Ne, sam. Izgleda vrlo umoran, a njegov konj je skoro mrtav. Ali, znaš šta je učinio? Kupio je flašu pića od Kvina i odmah odiurio u oluju.

— Prema napuštenom samostanu?

Dus je klimnuo glavom. — Bio sam toliko radoznao da sam odmah pošao za njim. Zaista se uputio pravo prema obali reke.

Holidej je pripasao opasač sa revolverom i stavio šešir na glavu. — Hvala, Tome. Mislim da je vreme da saznam kakvu igru igraju.

— Šta nameravaš da uradiš?

— Da osmotrim samostan i okolinu... i da oslušnem.

— Poći ću i ja sa tobom.

Holidej je odmahnuo glavom i otvorio kapke. Napolju je već vladao sumrak, a od peščane bure žmirkanje svetiljki poprimilo je žućkasto-crvenu boju. — Nema potrebe — rekao je. — Sem toga, jedan čovek ima više šansi da ostane neprimećen.

Na Dusovom licu ukazalo se razočaranje, ali je slegnuo ramenima u znak pristajanja. Pošao je niz stepenice za Holidejem i zauzeo mesto za šankom, dok je visoki pusto-

lov kliznuo kroz zadnji ulaz saluna i kroz mrak se uputio prema reći.

Reo Starbak se namrštió kada je Sala ponovo prineo grlic flaše usnama. — Ne zaboravi na nas, Sala — progundao je. — Ionako nemamo nešto bolje da radimo nego da sedimo u ovoj mišolovci i gledamo kako ti šliokaš.

Sala nije prestao da pije i njegova adamova jabučica se ritmički dizala sve dok nije spustio flašu. U prostoriji ih je bilo četvorica: Sala, Starbak, Ledbeter i Maik Fri. Nalazili su se u prostoriji koja je nekada služila kao magacin španskog samostana. Sada je to bila vlažna prijava rupa sa nekoliko prevrnutih sanduka koji su služili kao stolice, lošom ventilacijom, i podom prekrivenim opušcima cigara. Jedan fenier bacao je slabo žućkasto svetlo na njihova lica, užagrena pri pogledu na flašu koju je Sala konačno spustio. Lepuškastí Teksašanin obrisao je usne i podrignuo. — Nije dobar, ali nije ni loš — rekao je znalački.

— Je li ti dosta? — zapitao je Starbak sarkastično.

— Kako dosta? — odgovorio je Sala proprativši svoje reči kratkim osmehom. — Kome je ikada bilo dosta?

Lica sjajnog od osušenog znoja, zakovrdžane crne kose slepijene za teme, Ledbeter je progovorio glasom koji kao da je dopirao iz rudarskog okna. — Je li Lori došao s tobom?

Sala je odmahnuo glavom. — Još je na severu.

— Šta tamo smerá? — zapitao je debeljuškasti Maik Fri.

— Reći ću vam kad još jednom potegnem iz flaše — rekao je Sala.

Reo Starbak, koji je do tada stajao naslonien na zid, odjednom se uspravio i ljutitog lica progovorio. — Do davola, Sala, već dva dana čekamo vesti od Lomija, a sada, kad si se vratio, ti samo cugaš iz te proklete bocé!

Sala je spustio bocu i zagledao se u Starbaka svojim svetlozelenim, opasnim očima. — Prejahao sam sto milja, Starbak — rekao je blagim glasom. — Poslednjih dvadesetak milja jahao sam kroz pešćanu oluju... za slučaj da nisi promolio nos napolje da to vidiš. Oborio sam pod sobom dva konja i nagutao je toliko prašine da bih njom mogao zatrpati grob. Za to vreme vi ste se ovde izležavali i pijančili. Zedan sam kao kamila i neću ni zecnuti pre nego što se dobro napojim. A sad, hoćeš li biti dobar da začepiš usta?

— Ma šta ti...! — zarežao je Starbak pošavši preteći prema njemu, ali je Ledbeter ustao i digao ruke.

— Nazad obojica. Lupicu pštoljem prvoga ko počne tuću. Reo, sedi dole i začepi gubicu. Ti, Sala, otpi svoju porciju, a onda nam ispričaj šta se događa.

Mrmljajući sebi u bradu, Starbak je ustuknuo i skliokao se na sanduk, a Sala je uz izazovan osmeh ponovo prineo flašu usnama. Ledbeter se svom težinom spustio na svoje mesto, a Maik Fri je zapalio cigaretu. Nije to bio prvi sukob među njima otkako su se ovde okupili i nije bio ništa ozbiljniji od prethodnih. Ljudi su se svađali uvek kada je Lori bio odsutan, naročito Starbak, koji je po prirodi bio usijana glava i agresivan. Gledajući namršteno užareni vrh svoje cigarete, Maik Fri je rekao. — Ja samo

jedno ne znam: šta mi tražimo u ovoj rupi?

— Ovde smo zbog toga što ne želimo da iko zna šta radimo — rekao je strpljivo Ledbeter. — Ti to znaš, Majk. Događaji se približavaju vrhuncu.

— Vrhuncu? — ponovio je Starbak razdraženo. — Već mesecima se bliže vrhuncu, a ja nikako ne vidim neku pravu akciju i pravi novac. Ako mene pitate, ti događaji nikada neće doći do kraja.

Sala je pažljivo odložio flašu na pod i začepio je. — Stvari se ipak privode kraju.

Trojica njegovih sagovornika pogledala su ga ljubopitljivo, pa čak i Starbak. Ledbeter je rekao. — Da li se nešto u Čed Sitiiju kreće?

Sada je obuhvatio rukama kolena i nagnuo se unazad. — Naravno. Lori i ja proveli smo ceo dan sa Nejom Mak Nelom i Arilagom. Dogovorili smo detalje i ugovorili nagradu za posao. Deset hiljada dolara!

— Deset hiljada? — izustio je Starbak zaprepašćeno. — Da nas ti ne zavatlavaš, Sala?

Sala je odmahnuo glavom. — Deset hiljada za jednog čoveka, a posao možemo završiti kad hoćemo. Lori je ostao da dogovori i pripremi pojedinosti. Mak Nel je vraški nestrpljiv. Želi da Grinsfild što pre bude mrtav.

Nijedan od kupeža nije ni trepnuo pri pomenu smrti vodećeg građanina teritorije. Glavna ideja koja je zaokupljala njihovu svest, bila je impresivna cifra od deset hiljada dolara. Kada je prvo oduševljenje zbog Saline novosti prošlo, Starbak je zamišljeno rekao. — Šta Lori ima na umu za Grinfilda?

— Ne znam — odgovorio je Sala.

— To treba vešto izvesti — izrazio je Ledbeter svoje mišljenje. — Nijedan od nas ne sme da pomoli

lice u Čed Sitiiju, jer je guverner izdao poternice za nama.

— Poternice! — izustio je Starbak gnevno. — Čovek bi pomislio da smo zločinci! Mi smo revolveraši, a Grinfild nas ipak tretira kao da smo neka bagra. Kaže da smo opasni! Videće on uskoro koliko smo mi opasni.

— Lori radi na tome — nastavio je Sala. — Prilično je angažovan, ali nije mi dao ni da naslutim šta je u toku.

— To je Lori — promrmljao je Starbak.

— Nemoj ga pogrešno ceniti — rekao je Majk Fri lojalno. — Pa on je sa Mak Nelom i Arilagom sve smislio.

— Da — rekao je Ledbeter laganom. — Znate, ja nikada nisam mogao nešto da razumem zbog čega Mak Nel želi da Grinfild bude ubijen?

Sala je duboko uzdahnio. — Do vruga, Ledbetera, trebalo je do sada da shvatiš. Kada Grinfild bude mrtav, Mak Nel će preuzeti dužnost privremenog guvernera i udešiće da se pokrajina ponovo priključi Meksikancima sa njim kao guvernerom.

Ledbeter je lagano klimnuo glavom. — To je, dakle. Ali, vlada nikada neće dozvoliti Meksikancima da ponovo preuzmu teritoriju.

— Po Mak Nelovom planu biće prinuđena na to — objasnio je Sala. — On tvrdi da naša teritorija na istoku uživa loš glas, vlada će nas se odreći zbog slabog progressa ili tako nešto. U svakom slučaju, meni se Mek Nelov plan čini uspešan.

— Šta se nas uostalom tiče šta će se desiti ako mi dobijemo svoj deo? — dodao je Majk Fri. — Mogu vam reći da je kod nas dugo vladala suša. Jedinu posao koji sam ovog meseca dobio bio je da pratim Holideja i vidim šta će učiniti sa kockarom... i to za vašljivih dvadeset pet dolara.

— Kladim se da je Loriu bilo krivo kada je saznao da je Holidej završio posao — rekao je Starbak. — Je li bilo, Sala?

— Jeste. Kad već govorimo o Holideju, je li se vratio?

— Došao je danas oko podne — rekao je Ledbeter. — Dojahao je na drugom konju, jer je njegov, izgleda, bio premoren.

Sada je još jednom potegao flašu, a onda pogledao svakog poñasob. — Bilo bi mi mnogo prijatnije kad Holidej ne bi bio u blizini.

— On te čini nervoznim? — podsmehnuo se Reo Starbak.

— Ne više nego tebe — bio je brz odgovor. — Primetio sam da hođaš na prstima kad je on u blizini.

Starbak je pocrveneo, ali nije ništa odgovorio. Maik Fri se umešao. — Kad bih samo znao šta taj čovek hoće. Šta ima na umu, to bih voleo da znam.

— Jasno je šta radi — rekao je Sala znalački. Naravno da traži za čovekom koji je pucao na njega.

— Misliš da je to? — zamumlao je Ledbeter.

— Naravno. Pa mi svi dobro znamo tipove kao što je Holidej. Taj sigurno neće dopustiti da bilo kome ostane dužan, a najveći dug je kad neko puca čoveku u leđa. Ja lično smatram da je on zbog toga ovde...

Starbak se počeo smejati najpre tiho, a onda gromoglasno. — Ah, pa to je sjajno. Holidej se ubi tragajući za ptičicom koja ga je upucala, a Otli je već tri meseca mrtav.

Na Starbakov smeh i ostala trojica su se nasmešili. U tome je bilo nekog sumornog humora. Ohrabren tim odgovorom Starbak je nastavio. — Čak i da je Otli živ, Holidej bi mogao samo da sazna da je momčić trebalo da smiri Grinfilda, ali da je, kada je ugledao Holideja,

odlučio da najpre sredi njega, pa tek onda senatora.

Sada se i Sala nasmejao. — Da, a kada je Holidej pao. Otli se odjednom uplašio i pobeo pravo Loriu pred pištolj.

Kada se smeh utišao, otvorene su nove boce pića i nastala je tišina. Smejali su se Holideju jer im je njegova misija izgledala smešna, ali od tog smeha on nije nestao. Prisjetili su se kako je brz i precizan na pištolju, i da su svi oni na neki način umešani u pokušaj ubistva. Kao da čita misli svojih sagovornika, Reo Starbak se obratio Sali. — Ima li Lori neku ideju za Holideja? Do vruga, uklanjanje Grinfilda biće težak posao i bez Holideja. Ako mene pitate, trebalo bi najpre ukloniti tog pustolova.

Sala je žmirnuo kao čovek koji zna nešto o čemu se ne priča. — Lori je i o tome razgovarao sa Mak Nelom i Mak Nel je rekao da ne bi želeo da im Holidej pokvari planove.

— Jesu li rekli šta su smislili? — zapitao je Maik Fri.

— To bih i ja voleo da znam — odgovorio je Sala.

— Možda će Lori izabrati obračun sa Holidejem — nagovestio je Ledbeter.

— To bi bilo nešto — izustio je Reo Starbak — ali neka me nosi vrag ako znam na koga bih se kladio.

Starbakove reči navele su diskusiju na prednost i slabosti obojice revolveraša. Flaše su se dizale i spuštale, cigarete su se zavijale i palile, a vetar nije prestajao da duva. Razgovor je skraćivao dosadu čekanja. Još uvek su razgovarali kada se na vratima začulo tiho kucanje. Četiri revolvera našla su se u rukama, a Ledbeter je otvorio vrata držeći „kolt“ u ruci. No, to nije bilo potrebno. Pred vratima je ležao ne-

ki čovek. Kada ga je Ledbeter pogodio, on je zastenjao.

— To je Pančo — uzviknuo je Starbak kada je Ledbeter uvukao poluonesvešćenog čoveka u odaju. — Trebalo je da budeš na straži. Meksikanče. Šta si za to vreme radio? Pijančio si, je li! Do đavola...

— Čekaj — presekao ga je Sala. — Pogledaj mu glavu. Dobio je udarac drškom revolvera.

— Si — rekao je Meksikanac slabim glasom — Nalazio sam se skriven iza ugla i motrio kao što ste mi rekli, i neko me je udario po glavi.

— Drži, potegni gutljaj — rekao je Sala napeto pružajući mu flašu. Meksikanac je zgrabio flašu i otpio dobar gutljaj. Sala mu je oteo flašu i nastavio. — A sad, ko te je udario?

— Ne znam, senjor Sala.

— Kad se to desilo?

Pančo je bolno slegnuo ramenima. — Ne znam, mada se sećam da se na zapadu dan gasio.

— Bolje bi bilo da si se ti ugasio — rekao je Starbak zanišljeno. Pogledao je svoje drugove. — Neko ga je tresnuo i najverovatnije čuo šta smo razgovarali. Već pun čas je potpun mrak.

— A mi smo svašta govorili — dodao je Majk Fri.

— Holidej! — rekao je Sala.

— Naravno — složio se Fri. — Ko drugi?

— Pogledajmo da li je još u blizini — rekao je Sala odlučno i dosledno svojim rečima izašao u peščanu oluju sa revolverom u ruci.

— Da — složio se Reo Starbak idući za njim. — Do vrata, ako je bio u blizini, može slobodno da se pomoli bogu.

Prva odlučnost trajala je toliko koliko je bilo dovoljno da dođu do vrata. Mala zgrada samostana bila je noću avetinjsko mesto, što je još

više potenciralo zavijanje vetra u neprozornoj tami. Instinktivno, oni su se zbili jedan uz drugoga zureći malodušno oko uglova i između razbacanog kamenja. Šta ako i nađu Holideja? Šta će biti onda?

Ali, Holidej se u međuvremenu već vratio u Krinov salon. Bled u licu, prašniavog odela, nije odgovorio na Tomovo pitanje već je seo na stolicu licem okrenut vratima, spreman da dočeka one iz samostana ili Larija, ma ko od njih naišao. Ali, mada je bio spreman i naoštren za borbu, misli su mu bile zaokupljene onim što je, skriven pored prozora samostana, čuo. A čuo je jedino: revolveraši Džerikoa nameravali su da ubiju guvernera Grinfilda!

VII

Kada mu je konačno bilo jasno da Starbak i ostali neće doći za njim i kada ga je prošlo prvo zaprepašćenje od onoga što je čuo, Holidej je novost ispričao Tomu Dusu. Nije ulepšao ništa, ali ono što je čuo bilo je dovoljno da mladi revolveraš poskoči na stolicu.

— Oni su ludi — uzviknuo je Tom Dus kada je Holidej završio.

Holidej je odmahnuo glavom. — Mak Nel nije tip ludaka. Ja sam sumnjao u njega i Arilagu čim sam ih video, i trebalo je da na njih obratim više pažnje — dok je govorio. Holidej je pokušavao da se nečega priseti... nečega vrlo važnog.

Dus je slegnuo ramenima. — U svakom slučaju, to je za sada samo priča i ne treba mnogo brinuti.

Holidej je nabrao čelo. — Kako to misliš?

— Pa eto, sad si saznao zbog čega se moglo desiti da pogineš —

rekao je Dus glasom koji je otkrivao njegovo cvrsto uverenje. — Otli je bio određen da ubije Grinfilda, budući da ga niko u gradu nije znao. On je odlučio da ubije dva čoveka, ali se prepao i pobegao. Otli je sada mrtav i tebe niko ne juri. Kao što rekoh, nemaš zbog čega da brineš za sebe.

— A šta sa Grinfildom?

— Šta je sa njim, Dok?

Naivan način kojim je pitanje postavljeno, naveo je Holideja da stane. Bilo je to jednostavno pitanje koje bi nekoliko meseci ranije on sam sebi postavio. On je upozoravao Dusa da se ne vezuje mnogo za ljude, ali je uprkos tome on sam sada bio čvrsto vezan za guvernera i njegovu kćer. No, u Holideju nije bilo gorčine. Za njega samog je bilo iznenađenje kada je otkrio da ga pretnja guverneru više brine i iritira nego kada bi njegov sopstveni život bio u opasnosti. Ranije je sam sebi bio na prvom mestu, a sada su stvari izgledale nešto drukčije.

Pokušao je da objasni Dusu kako se oseća, nastojeći da mladi revolveraš, koga je dosta cenio, razume njegove motive. Ali, mada ga je dovoljno pažljivo slušao, kada je Holidej završio pričanje, mladi revolveraš je pokazao da Holidejeve reči nisu stigle duboko.

— Pa on je guverner, Dok. Šta ako on pogine i ako pokrajina pripadne Meksikancima! Kakvog to značaja ima za nas? Neka ih, neka se tuku između sebe. Kada završe, možda će biti bogatog plena.

Holidej je mogao nastaviti prepirku, ali se uzdržao. Umesto toga izvadio je „kolt“ i proverio da li je pun, a taj njegov pokret donco mu je sa različitih strana nekoliko radoznalih pogleda. Tom Dus ga je nekoliko trenutaka ćutke posmatrao,

a onda, nemoćan da obuzda radoznalost, rekao.

— Nikada te nisam video da to javno radiš. Dok.

Holidej je zavrteo cilindrični magacin „kolta“, osluškujući gladak metalni šum mehanizma. Vratio je oružje pažljivo u futrolu pre nego što je odgovorio.

— Pa eto, sad si video. Tome.

Ali, Dus se nije dao učutkati. — Očekuješ neku gužvu?

— Pa, maločas sam udario i onesvestio starog Panča. Do sada su to otkrili.

— Mene nećeš prevariti, Dok. Dobro znaš da te ptice nemaju kurazi da krenu na tebe.

Holidej se osmehnuo. — Kao što rekoh, ti si bistar momak... ali previše govoriš.

— Ko je u pitanju, Dok?

Holidej je uzdahnio i otpio gutljaj viskija. — Lori.

— Lori! — Dus je iskolačio oči kao dva jajeta. — Nameravaš da izazoveš Lorija?

— Šta te to brine, Tome? Misliš li da nemam njegovu brzinu?

— Ma ne, naravno, do vraga, da! Mislim da imaš...

— Ali nisi siguran, je li tako?

— Tako je — promućao je Dus zbunjen Holidejevim pogledom. Ona je odjednom dodao. — A jesi li ti siguran?

Holidej je spustio pogled do čaše. — Ne, nisam ni ja.

Skoro pun minut za stolom je vladala tišina, a onda je Dus tiho rekao. — Nameravaš da se boriš protiv Lorija, sa ove strane velike planine on je naibžji revolveraš. I sve to zbog čega: zato što je umešan u pripremanje Grinfildovog ubistva?

— Lori nije samo „umešan“. Bez Lorija ne bi bilo zaver. Video sam već ranije ljude kao što su Mač Nel i Arilaga. Oni su vešti u pravljenju planova, ali kad dođe do to-

ga da nešto treba stvarno učiniti, oni onda ne razlikuju šta je spreda a šta pozadi. Kad dođe do toga da se potegne revolver, njima treba bravi čovek, a kada je u pitanju ubistvo glavešine kakav je guverner, onda je taj čovek Lori. Ne zaravaj se, Tome, Lori je hladnokrvan tip i zna svoj posao.

Tom Dus je ustao. — A ja sam mislio da ti znaš svoj.

Holidej je nabrao čelo. — Sada misliš da ne znam?

Dus je odmahnuo glavom. — Mislim da ne znaš. Ako se suprostaviš Loriju, suprostavićeš se i ostalima... Starbaku, svima. To čak ni Holidej ne može prebroditi.

— Čovek ne zna da li može leteti dok ne pokuša — odgovorio je Holidej tiho.

Od tada, za stolom je vladala tišina. Holidej se povukao u sebe i skoro neprestano pušći nastavio da motri na vrata. Ozbiljan u licu i uznemiren, Tom Dus je nekoliko puta bezuspešno pokušao da razgovori Holideja, ali njegov nekadašnji zaštitnik je između njih postavio prepreku koja se nije dala srušiti.

Oko dva časa ujutru Holidej, Dus i Kvin ostali su sami u salonu. Po deseti put u toku pola časa Tom Dus je duboko uzdahnulo, ali ovaj put je svoj uzdah propratio ustajanjem.

— On se više neće pojaviti. Dok. Idem na spavanje.

— Trebalo je da odeš još pre nekoliko časova — Holidej je upalio još jednu od bezbrojnih cigara. — Koliko puta sam ti rekao da mi nećeš biti od pomoći u ovoj igri? Idi slobodno, čiste savesti, momče, ne duguješ ništa Doku Holideju.

— Svako za sebe, je li tako, Dok?

Holidej ga je brzo pogledao. — Tako je.

Dus se umorno osmehnulo. — To je bilo tako do večeras. Znaš, verovao sam u ono što si rekao: da svako

treba da vodi brigu najpre o sebi, a onda o ostalima. Verovao sam u to. Ali, sada vidim da stavliš glavu u torbu za nekog drugog... gde je onda moje mesto?

Holidej je mogao odgovoriti i objasniti, ili bar pokušati da objasni. No, on je ostao bez reči. Želeo je da udalji Toma za slučaj da se Lori pojavi, jer je znao kakav će to pakleni sudar biti. Shvativši da odgovor, ma kakav on bio, neće dobiti te večeri, Tom Dus je slegnuo ramenima. — Videćemo se ujutru. Dok — rekao je tiho i izašao.

Holidej ga je ispratio pogledom. Ako preživi sudar sa Lorijem, rekao je sebi, pokušaće da učini nešto za Toma Dusa. Možda će moći da ga nagovori da napusti revolveraški zanat i da potraži neki častan posao. No, trenutno za mladića je bilo bolje da veruje u teoriju „svako za sebe“. Možda će mu to pomoći da duže živi u Džerikou.

No, razmišljanja o Tomu Dusu nisu dugo trajala. Zidni časovnik iznad šanka pokazivao je dvadeset minuta posle dva. Kvin ga je pogledao bezizraznog lica, ne govoreći ništa. Holidej je znao da bi trebalo da se odmori i da se osveži, jer će opasnost možda doći kasnije u toku dana, ali nije mogao da se otrese osećanja da će Lori doći noćas. Zato je ostao da čeka, ćutljiv, elegantan, u čistom skladno krojenom odelu, sa cigarom stisnutom u zubima, spreman za smrt. Bio je hladnokrvan, samouveren, spreman da se bori do kraja. U niemu nije bilo ni delića sumnje u ispravnost onoga za šta će se boriti i to mu je davalo snagu. Nije mu bilo prvi put da rizikuje život za neki viši svetao cilj, a ne samo u samoodbrani, ali ovo je bilo nešto izuzetno i pružalo mu je posebno osećanje zadovoljstva. Sa puno spokoja očekivao bi završetak scene da ga neki unutrašnji glas nije opomi-

njaio da postoji nešto što je previ-
deo... nešto čega je trebalo da se
seti...

VIII

Časovnik je otkucao tri časa ka-
da je Lori ušao na vrata.

Naslućujući klimu nasilja još od
onog trenutka kada je Holidej jav-
no proverio svoj revolver. Kvin je
pošao prema kraju šanka u nameri
da se tamo zakloni, ali je odmah
zastao razrogačenih očiju. Odela pre-
krivenog prašinom, tako da se skoro
nije mogao prepoznati. Lori je dr-
žao zapet revolver u ruci, uperen
u Doka Holideja. I dok su Kvin i
Holidej zaprepašćeno zurili u oruž-
je, iza Lorija pojavili su se Reo
Starbak, Sala, Ledbeter i Majk Fri.
Svi su držali revolvare u rukama
naperene na usamljenu osobu za
stolom.

Upola nasmešen Lori se uputio
prema šanku streljajući Holideja le-
denim očima, sa „koltom“ uperenim
u visini Dokovih grudi. Došavši do
šanka, tresnuo je šakom po dasci.

— Daj mi jedan viski, Kvine.

Kvin je hitro poslušao. Još uvek
zureći u Holideja, Lori je sručio u
grlo čašu viskija dok su se četvo-
rica njegovih prijatelja rasporedili
levo i desno da bi držali Holideja
na oku.

Lori je ispljunuo prašinu, a onda
se ponovo osmehnuo. — Čekaš sta-
rog suparnika, Dok?

— Kakva je to sad igra, Lori?

Lori je obuhvatio pogledom svoje
ljude pozivajući ih da učestvuju u
njegovoj pobedi pre nego što je od-
govorio. — Upravo sam se vratio iz
Čed Sitija, Holideje. Bio sam tamo
poslom — lažni osmeh je nastao sa
njegovog lica. — Šta bi rekao, Ho-

lideje, kad bih ti kazao da si smrd-
ljivi, pokvareni, podli izdajnik, kuč-
kin i kurvin sin?

Sada se Holidej setio onoga čega
je ranije trebalo da se seti. Lori je
bio na severu da bi se sastao sa
Mak Nelom. Mak Nel je znao da je
Holidej uhvatio kockara Džilara i
da ga nije ubio. Sada je i Lori to
znao. Dokaz toga bilo je njegovo ka-
meno lice i revolver. Nameravao je
da izazove Lorija i da se obračuna
s njim, ali je Lori došao u Džeriko
upoznat sa njegovom dvostrukom ig-
rom. Slegnuo je ramenima i odgo-
vorio. — Mislím da bih mogao mno-
go šta reći, Lori, ali vi imate revol-
vere.

Lori je prošao između stolova i
stao ispred njega. — U pravu si, ja
držim revolver, izdajniče. Ja imam
sve adute u rukama, a ti ništa. Ni-
kada ti nisam verovao, Holideje, ali
priznajem ti da si bio lukav. Da ni-
sam sreo Mak Nela, nikada ne bih
saznao šta se desilo Džilaru i ne bih
znao da si nas prodao.

— Kako je Mak Nel, Lori? Misli
li još uvek da može ukloniti Grim-
filda? Znaš, i ja sam noćas čuo po-
nešto...

— Znam za to noćas — Lori je
presekao Starbaka pogledom. — Ali,
to više ništa ne znači. Naravno,
Grimfild će biti ubijen... a takođe
i ti.

Holidej se zagledao u crni otvor
revolverske cevi. — To i sam vi-
dim.

— Još uvek izigravaš velikog la-
fa, zar ne Holideje? — podsmehnuo
mu se Lori. — Želiš da ostaviš uti-
sak na ljude da si hrabar, zar ne?
Stari laf Dok Holidej gleda smrti u
oči sa osmehom da usnama, je li to,
Holideje?

— Čovek umire samo jedanput.
Lori. Ako je već tako, onda treba
da pokuša da umre kako treba.

Svetlost svetilike zaigrala je dubo-

ko u Loriјevim očima. On se nagnuo napred. — Uvek si pucao na visoko, Holideje. Možda je to razlog što sam te uvek toliko mrzeo. Pa lepo, videćemo da li ćeš se tako držati i posle onoga što sam za tebe smislio. Vraški me interesuje da vidim da li ćeš i dalje imati takav stav i truditi se da budeš glavni laf kad ubiješ Grinfilda.

Holidej nije bio jedini koji se trgao na Loriјeve reči. Način kako su Starbak i ostali izbulili oči pokazivao je da je to bilo iznenađenje i za njih. Iza svog šanka Kvin se odjednom počeo pitati da li je to noć odjednom postala toliko hladna ili je samo njemu postalo hladno. Lori je govorio sa prizvukom dosade u glasu, a ipak trijumfalno kada je nastavio.

— Reci sad nešto duhovito, Holideje.

— U redu, Lori, reći ću: ti si lud.

Loriјeva leva ruka se pružila i šljinsnula Holideja po licu, tako da je ovome šešir pao na pod. Dok se nije ni pomerio, nije čak ni dotakao prstima mesto gde mu je na suncem preplanuloj koži ostao otisak prstiju, ali je pogledom hladnim kao smrt presekao Loriја.

— Pogrešio si, Holideje — prokhtao je Lori — ali to je poslednja greška koju si učinio. Pogrešio si što si otišao u Čed Siti i što si počeo da radiš za našeg smrtnog neprijatelja Grinfilda. Pogrešio si što si mladog Kipa Othija toliko naljutio da je, umesto da ubije Grinfilda kada je za to imao priliku, pokušao da ubije tebe. Pogrešio si što si došao ovamo rekavši da si čist u odnosu na nas... iako to nisi bio. A najveća ti je greška što si prihvatio da ubiješ Džilara, a to nisi izvršio — Lori je obrisao usta prašnjavom nadlanicom. — A poslednja ti je greška što si ostao ovde da se bupuriš kao voјvoda a da sačekas

starog prijatelja Loriја, iako si čuo šta su moji ljudi razgovarali. Reci mi, glavni daso: šta si to zamišljao? Jesi li možda nameravao da me izazoveš?

— Tačno. To još stoji.

— Ah, kakva šteta. Mislim da bih mogao da te tučem i voleo bih da to dokažem. Ali kao što sam rekao, imam neke planove s tobom.

— Ako još uvek sviraš onu melodiju o guverneru, možeš ići i...

— Sviram, glavni daso, nego šta. Ali vidiš, još uvek nisam završio nabranje grešaka koje si napravio. Poslednja greška ti je najveća i najgluplja. Ta greška je garancija da ćeš ubiti Grinfilda.

Holidej je sedeo nepomičan kao stena. — Predi na stvar, Lori.

Lori je pružio ruku i izvadio Holideju revolver iz futrole. Zatakao ga je sebi za pojas, a onda hocnuo Holideja revolverom u prsa i osmehnuc se. — Ona žena, glavni daso... to ti je greška.

Holidej je upola ustao pre nego što je to shvatio. Lori ga je gurnuo nazad na stolicu. — Lori, ako...

— Pogodio sam u nerv, Holideje?

— Lori je pljunuo na pod. — A nekada sam te smatrao za velikog ljubavnika. Ha! Ti si ništariја. Holideje, eto šta si ti. Jedna obična namiguša i Holidej je odmah izgubio glavu...

Holidej je ponovo skočio sa stolice stisnutih pesnica. Ali, brzinom zmije zvečarke Lori ga je udario revolverom ostavljajući na Holideјevom čelu krvavu brazgotinu. Za manje od sekunde „kolt“ se tri puta spustio odbacivši Holideja raskravljenog lica nazad na stolicu.

Lori je digao nogu na stolicu i spustivši ruku sa revolverom pored sebe, pogledao osvetnički svog neprijatelja. — Vidiš, znam sve o tebi.

daso. Šta si planirao da radiš pošto likvidiraš starog Larija i otkloniš zaveru protiv guvernera? Da se oženiš njom?

Holidej je odmahnuo oborenou glavou i kapljice krvi poprskale su pod. — Ne mešaj se u to, Lori. Dokrajči me ako hoćeš, ali...

— Ali ja to neću, Holideje! Vidiš, posle tvog ranjavanja one noći Grinfild je udvostručio broj čuvara, sem toga svuda su istakli one poternice i stotine čuvara reda traže nas da nas pobiju kao pse. Kažem ti da je grad zatvoren za nas. Čak ni ja se nisam usudio da tamo uđem, jer nisam hteo da rizikujem omću. Morao sam da se sastanem sa Mak Nelom na jednom napuštenom ranču van granice grada... Eto, toliko loše stvari stoje, zaista vrlo loše. I kada mi je Mak Nel rekao da moramo jednom za svagda ukloniti Grinfilda, ja sam ga odmah zapitao kako? Kako da se neko neprimećen uvuče? Pokušali smo jednom sa novaiiliom Otkijem i znaš kako se to loše završilo. Za uklanjanje guvernera potreban je vrhunski majstor i odgovor za taj problem nisam našao sve dok nisam otkrio tajnu o tebi i onoj... dami.

— Kakav odgovor?

— Tebe.

— Slušaj, rekao sam ti...

Larijeva ruka još jednom se spustila na Holidejevu glavu. — Slušaj, i to dobro, daso. Ti možeš slobodno da dolaziš i odlaziš iz Čed Sibijsa zbog toga što si Grinfildov prijatelj. O kei, ti si dakle jedina pogodna ličnost ovde koja ima mogućnost da Grinfildu prosvira lobanju, i ti ćeš to učiniti. Želiš li da znaš zašto?

Jednog oka već skoro zatvorenog od udaraca, sa dve brazgotine na čelu iz kojih je kapala krv, Holidej je pogledao Larija u oči. — Zašto?

— Jer ako ti to ne učiniš, ubićemo devojkou.

— Keri? To nećete moći, do đavola! Ona je daleko...

— Ja je imam u rukama, Holideje.

Holideju se krv sledila u žilama. — Ti si je...?

Lori je prstom očistio rever iakne. — Naravno. Kao što sam rekao, smislio sam plan čim sam saznao za tebe i nju. Trebalo je samo da pošaljem u pakao dvojicu drugorazrednih čuvara koji su je pratili onog jutra kada je išla na jahanje i ostalo je bilo lako. Ona je sada lepo smeštena u podrumu Mak Nelove kuće i Pas Arilaga motri na nju. Kada sam pošao ovamo, Čed Siti je brujaio kao osiniak, ali nikome na pamet nije palo da pretrese kuću poverljivog guvernerovog službenika, a i kako bi?

Holidej je kao hipnotisan zurio u Larija. — I ti misliš da ću ja ubiti Grinfilda zato što ti držiš Keri kao taoca?

— Znam da hoćeš, daso. Vidiš, za pravog pustolova i revolveraša ti imaš suviše mnogo slabosti. Ti imaš nešto što ljudi nazivaju „čast“, što je za jednog pustolova samo težak balast. Da, ti ćeš to učiniti, Holideje. Učinićeš to što ti kažem ili ćeš umreti znajući da će i ona umreti, a ja ti obećavam, daso, da njena smrt neće biti nimalo laka...

Kada je ovaj put skočio sa stolice, Holidej je uspeo da zada udarac, ali je Lori bio suviše brz da bi udarac postigao bilo kakav efekat. „Kolt“ se digao dva puta i Holidej je pao na kolena. Hladno, nemilosrdno Lori ga je udario vrhom čizme u glavu i oborio na leđa. Zatim se, vraćajući revolver u futrolu, okrenuo zaprepašćenim posmatračima.

— Reo, dovedi njegovog konja.

Jedva odvojivši pogled od Holideja, Starbak je pogledao na časovnik. — Sada?

— Da, odmah. Polazimo još noćas za Čed Siti.

IX

Početni deo putovanja za Čed Siti bio je za Holideja mučno bunilo. Opaki Lorievi udarci revolverom bacili su ga u maglu nerealnog sveta u kome je bio svestan samo tri stvari: konja pod sobom, bola i vetra koji je bockao oštrim zrcima peska. Konj i bol ostali su i dalje, kada je četrdesetak milja daleko od Brazosa nemilosrdni vetar prestao da duva.

Odatle pa na dalje ekspedicija se pretvorila u krešćende patnje za njega. Bol ga se nije mnogo ticao, na njega je bio naviknut, ali je svest o onome što mu predstoji davala zbivanjima pečat noćne more. Mada je njegova živa mašta uspevala da donekle amortizuje šok i melemom prekrije otvorene rane jada, Lori nije propuštao priliku da u te rane naspe soli. Zlikovčevo trijumfalno držanje bilo je dovoljno da Holideja podseti na njegovu sudbinu, ali nezadovoljan time Lori se neprekidno hvalisao da će, zahvaljujući sopstvenoj gluposti i Lorievoj mudrosti, Holidej morati da ubije čoveka koga uvažava ili će biti odgovoran za smrt žene koju voli.

Trebalo im je tačno dva dana da pređu rastojanje do Čed Sitiia. Odmarali su se sasvim malo i Lori je diktirao tempo koji je proždirao milje. Ugledali su svetlosti grada jedan čas pre zore i odmah napravili logor da sačekaju vreme za odlazak na Mak Nelov ranč.

Kao i pri prethodnim odmorima, Lori je iskoristio priliku da likuje nad mukama svog neprijatelja. Vezan, izubijan i sa mrljama krvi na licu, Holidej se nije priklanjao njegovim mučenjima i podsmehu. Sumnjao je da je Lori napravio ovaj poslednji prekid samo da bi odložio dolazak na Mak Nelov ranč, znajući koliko je žarko Dok želeo da stignu do tog cilja sve u nadi da će se uveriti kako je Keri bezbedna. Končno zamoren ovom igrom, Lori je odbacio opušak cigarete i uzevši uzde svoje kobile, pojahao i poterao konja prema istoku. Holidej i ostali pojahali su za njim.

Starbak i ostali iz grupe uživali su u Holidejevom poniženju onako kako ljudi ograničenih sposobnosti mogu uživati u rušenju i gaženju nečega što je bolje od njih. Vermo Lariju, oni su čvrsto stajali iza njega. Ne zato što je njihova naklonost prema njemu bila veća nego ranije, već zato što je u odnosu sa Mak Nelom pokazao svoju umešnost i što im je svima doneo novac. Vrhunac poslastice je bio da će koliko su mogli da shvate, svoj novac zaraditi bez ikakvog rizika za svoju kožu. Holidej će obaviti posao za njih zahvaljujući Lorievoj bistrini i lukavstvu.

— Eno ga — rekao je Lori pokazujući kažiprstom napred.

Holidej je ugledao veliku kameanu zgradu, sivu i tihiu na jutarnjoj svetlosti, i nekoliko mršavih goveda koja su kružila i pasla u blizini. Uprkos samokontroli uhvatio je sebe kako se naginje u sedlu i kako napreže oči tražeći znak, bilo kakav znak da je Keri bezbedna. Činilo mu se da je prošla čitava večnost dok su prešli ravnice i ujahali u peskom zasuto dvorište. Sa puškom u ruci na vratima kuće dočekao ih je Pas Arilaga, koga je Dok poslednji put video u Grinfildovoj palati.

— Nisan očekivao da ćete se tako brzo vratiti — pozdravio je Loriga sa ligitvim osmehom. Pokretom glave pokazao je na Holideja. — Da li se naš gost suprostavljao?

Neumoran kao da je jahanie tek počelo, Lori je sa lakoćom skočio iz sedla. — Ne, dobio je čuške zato što je bio drzak. Je li Mak Nel ovde?

— Nije, ali će biti kasnije u toku dana. Biće mu drago kada bude video da ste doveli našeg čoveka.

Istog momenta Lori je poskočio kao iglom bocnut. — Zar je mislio da neću dovesti Holideja? — zapitao je izazovno.

Arilaga je smireno digao ruku. — Naravno da je očekivao uspeh. Hteo sam samo da kažem kako će biti zadovoljan što ste tako brzo došli.

— Bilo bi bolje da si odmah tako rekao, Pas. Neću dozvoliti nikome da dovodi u pitanje moju sposobnost u mom delu ove igre. Rekao sam da ću dovesti ovamo Holideja i evo, doveo sam ga.

Prikrivajući gnušanje prema plaćenom ubici, Arilaga se školski osmehnulo i rekao. — Vidim da jeste, Lori, i to znači da se plan može sprovesti bez odlaganja. Ali, ja sam se malo zaboravio. Verovatno da su tvoji ljudi umorni i da im posle jahanja treba osveženje. Udite, pa ćemo pripremiti nešto za doručak.

— Dobra ideja — odgovorio je Lori. Dao je glavom znak Starbaku. — Uvedi ga unutra.

Arilaga se sklonio u stranu i Lori je ušao kroz vrata praćen Ledbeterom. Sa Starbakovim „koltom“ prislonjenim na leđa, Holidej je ušao za njima. Zastao je za trenutak pred Meksikancem.

— Je li devojka živa i zdrava, Arilaga?

— Jeste, zašto ne bi bila?

Starbak ga je gurnuo revolverom u leđa. — Ulazi, Holideje, gladan sam.

Kuhinja u Mek Nelovoj kući bila je visoka i zračna. Revolveraši su se posadili na klupe i stolice, a Arilaga im je pripremio kafu i pržena jaja. Naslonivši se ramenom na dovratnik, Lori je glavom dao znak Holideju.

— Sedi, glavni.

— Hoću najpre da vidim devojku.

— Pas je rekao da je ona u redu.

— Ipak, želim da je vidim.

Pogledavši preko ramena, Arilaga je rekao. — Ne vidim u tome ništa loše, Lori.

Lori je nezadovoljno pljunuo. — Samo jedan minut, ne više. Starbak, Majkl! — pokretom ruke pokazao je vrata iza sebe. — Ona je ovde.

Arilaga je dobacio Starbaku svezani ključeva i nastavio da sprema hranu. Starbak je otvorio vrata i nestrpiljivi Holidej je žurno prošao kroz njih. Bleda u licu Keri je stajala pored razbijenog prozora. Videvši ga, s naporom je uspela da se osmehne i poletela mu u naručie.

— Oh, Dok! Toliko se radujem što ste vi ovde... toliko se radujem.

Holidej ju je čvrsto prigrlio i preko njene glave pogledao kiselo iscereno lice Rea Starbaka. — Jeste li dobro, Keri?

— Naravno — digla je pogled i ujene ruke su se pružile do njegovog lica. — Oh, Dok, šta su to učinili sa vašim? Vaše lice...

Dok ju je uzeo za ruke i udalio ih od svog lica. — Nije to ništa — bilo mu je strašno teško da je drži u naručiu znajući šta se od njega očekuje... šta će morati da učini ako želi da ona i dalje živi. — Keri, znate li zašto sam ja ovde? I zasto ste vi ovde?

— Zna — rekao je Lori sa vrata. — Zna da će njen snažni i hrabri momak morati da ubije njenog

dragog taticu zbog toga što ne može da bira i zbog toga što to za njega nije težak posao.

Holidej je presekao Lorijsa ledenim pogledom, a onda pogledao Keri. Njene oči bile su suzne. — Ne brinite — šapnuo je. — Nešto će se desiti.

— Ali ako se ne desi? Pa ne možete ubiti tatu! — njen pogled ispitivački je preleteo po njegovom licu. — Dok! Znači da ne možete... ne mislite valjda da izvršite sve što se od vas traži? Oh bože. Dok...

— Ubiće vas ako ne poslušam.

Ona je zakoračila korak nazad i prinela ruku usnama. — Neka me ubiju. Život mog oca vredi deset puta više. Potreban je ovoj pokrajini...

— Neka pokrajina ide do đavola! — presekao ju je Dok znajući da ga hvata bes.

— Dok... oh, Dok! — Keri je pošla ka njemu, ali je odjeknuo Lorijsin glas.

— Dosta! Izvedi ga napolje.

— Ne brinite — uspeo je da kaže Holidej dok ga je Starbak revolverom gurao iz sobe. — Vaš otac još nije mrtav.

— Još uvek misliš da imaš adute u rukama, je li? — iscerio se Lori preko ivice šolje za kafu. — Još uvek misliš da je nemoguće da se ovako nešto desi velikom Doku Holideju?

Ali, Holidej nije dozvolio da bude izazvan. Spustio se na stolicu i izvadio cigaru iz tabakere. Posle još jednog pokušaja da ga „ujede“, Lori ga je ostavio na miru, prepuštajući ga buri njegovih sopstvenih misli, surovim vizijama budućnosti koje se se uvlačile u njegovu dušu. Prizor u toj kuhinji bio je sasvim uobičajen, razmišljao je, ljudi su pili kafu, širio se miris pripremljenog jela i zraci sunca probijali su se kroz navučene zavese. Sve bi bilo

najnormalnije da nije bilo pištolja Rea Starbaka i Majka Frija, koji su bili upereni u Holideja. Sve bi bilo normalno da jedna devojka nije bila zatočena iza onih zaključanih vrata kao garancija da će Dok Holidej ubiti njenog oca.

Obed je trajao jedan čas jer su Sala i Ledbeter hteli još kuvanih jaja. Kafa se neprestano pripremala na peći i plavičasta povesma duvanskog dima lebдела su između sunčanih zraka koji su prodirali kroz prozor. Dok su revolveraši jeli i razgovarali, Holidej je sedeo usamljen i ćutljiv, razmatrajući i odbacujući jednu za drugom sve ideje o mogućem bekstvu iz zatočeništva. Morao je priznati da ne postoji nikakva mogućnost za oslobođenje sve dok je Keri njihov zarobljenik. Ako se ne izmeni stanje stvari, moraće da ustreli Grinfila, ili će morati da dopusti da devojka bude ubijena. Bio je to verovatno najduži čas u Holidejevom životu.

Nešto kasnije stigao je Mak Nel, nasmejan, vedar, spreman za šalu sa celim svetom, kao čovek koji je uspešno završio veliku kupoprodaju stoke, ličio je na sve samo ne na nekoga ko je pripremao ubistvo prvog čoveka u pokrajini. Mak Nel ga je veselo pozdravio.

— Nema ljutnje, Holideje. Političke igre mogu biti vrlo surove, to valjda znaš.

Holidej nije odgovorio. Imao je osećaj da će mu, pre nego što se taj dan završi, biti potrebna sva snaga koju može skupiti.

Holidej, Lori, Mak Nel i Arilaga prešli su u udobnu dnevnu sobu ostavljajući revolveraše da se zabave kako žele i ovi su se posvetili uglavnom spavanju da bi nadoknadili snagu utrosenu u napornom putovanju. U želji da iskaže svoju samouverenost Lori nije naredio da Holidej bude vezan. Obzirom da je

devojka bila zatvorena, znao je da Holidej neće rizikovati ništa što bi moglo ugroziti njen život.

Zauzeli su mesta oko velikog stola od kedrovine. Mak Nel je uzeo kutiju skupih cigara i ponudio ih. Holidej je jedini odbio. Izvadio je svoju tabakeru znajući da ovaj skup može raspravljati samo o tome gde i kako će guverner biti ubijen.

Odbivši nekoliko dimova, Mak Nel se zavalio na naslon stolice i zakačivši palce u rukave prsnika, ispružio noge. — U gradu još uvek sve ključa zbog devojke — rekao je poslovnim tonom. — Ja međutim, mislim da smo mi ovde sigurni, ali ipak ne bi trebalo da kušamo sudbinu, zar ne?

— Da li ti to predlažeš da bez odlaganja predemo na posao? — rekao je Arilaga prekrstivši noge. Kada je Mak Nel brzo klimnuo glavom, on je nastavio. — Slažem se. Odlaganjem ništa nećemo dobiti. Imamo šansu i... — pokretom glave pokazao je prema Holideju. — Imamo takođe i sredstvo kojim ćemo izvesti naš plan.

— Grinfild je na terenu sa čuvarima reda... celog dana je u potrazi za njegovom kćerkom — rekao je Mak Nel. — Ali, znam da će sutra biti u gradu zbog toga što sa istoka dolazi neka značajna delegacija. Nema drugog izbora nego da se sastane sa njima, bez obzira da li mu je kći nestala ili ne.

— To mi lepo zvuči — primetio je Lori. — Gde?

Mak Nel je izvadio iz džepa mapu i raširio je na stolu. Pokazujući prstom mesta koja je pominjao, rekao je. — On se obično sastaje sa zvaničnim posetiocima u gradskoj kući... to je ovde. Napustiće svoju palatu oko devet časova, jer dilžansa treba da stigne oko devet i trideset. Odvešće se ulicom Meskal.

— Ta ulica je uzana — primetio

je Lori nakrivivši glavu da bi bolje osmotrio mapu.

— Jeste — rekao je Mak Nel. — To je uzana ulica i u nju se ulivaju mnoge druge uličice. Kao i obično, iza i ispred njega iahaće njegovi pratoci, ali nijedan neće iahati porred njega baš zbog širine ulice.

— I Holidej tu treba da puca? — rekao je Arilaga tiho.

Mak Nel je nekoliko puta lupnuo vrhom prsta po mapi. — To je jedino mesto.

U odaji je za trenutak zavladala tišina. Kao da je tek tada po prvi put do njihove svesti prodrila sva težina i ozbiljnost njihovog poduhvata. Mak Nel je zamišljeno pućnuo dim iz cigare i pogledao Holideja. Ruku skrštenih na prsima, Lori je sedeo zadubljen u sopstvene skrivene misli. Arilaga je naslonjen na lakat gledao i studirao gradski plan klimajući lagano glavom. Oslonien obema rukama na sto pred sobom, prelazeći pogledom sa jednog na drugog, spolja nepomičan i miran, Holidej je u dubini duše bio očajan. Sve se dešavalo toliko brzo i sve je previše brzo došlo do kraja, te nije imao mogućnosti ništa da smisli.

— Mislim da si nešto ipak prevideo, Mak Nele — rekao je na kraju.

— Oh? A šta bi to moglo biti, Holideje?

— Zbog čega veruješ da mogu obaviti taj posao, čak i ako to hoću?

Mak Nel mu je pripretilo prstom. — Dok, Dok, čini mi se da želiš da dobiješ u vremenu, ali nemam nameru da ti to dopustim — ugasivši cigaru žustrim pokretom, Mak Nel je nastavio glasom punim samouverenosti. — Grinfild je nervozan i postao je oprezan kao stari iskusni pas u vrtu punom zmija. Posle onog slučaja sa tobom one noći, on je postao preterano brižljiv. Ni-

kada to nije kazao, ali smatram da zna kako je metak koji te je pogodio bio namenjen njemu. Posle toga je udvostručio, čak utrostručio stražu. Ipak, moram da priznam da Grinfild nije kukavica, ali on iskreno veruje da će, ako mu se nešto desi, ova pokrajina otići niz vodu.

— Nije li to tačno?

— Posle Grinfildove smrti Meksiko će preuzeti pokrajinu. — priznao je Arilaga sa prizvukom ponosa u mekano izgovorenim rečima. — Ova pokrajina će prosperirati kao nikada do sada. Postaće čak glavna meksička provincija.

Holidej se sarkastično osmehnuo. — Biće to nešto kao uživanje buve na mrtvom psu, zar ne?

Arilaga je skočio na noge i ruka mu se munjevito spustila na dršku „kolta“, zadenutog za pojas. Sevnuo je tamnim očima. — Tako mi svih svetih! — zaustio je kletvu, ali ga je Mak Nel pokretom ruke presekao.

— Sedi dole, Pas. Na kocki je više nego što misliš i ljutnja ne vredi.

— Uvredio je moju zemlju — povikao je Arilaga mada je poslušno seo na svoje mesto.

— Ti radiš ono što ti Mak Nel naredi, zar ne Arilaga? — rekao je Holidej lenjim otežućim glasom. — Bez sumnje nameravaš da promeniš stav kad Meksiko preuzme vlast, zar ne?

Arilaga je zaustio da nešto kaže, ali ga je Mek Nel preduhitrio rečima. — Providan si kao jelen u vreme parenja, Holideje. Ako misliš da se izvučeš na taj način što ćeš posejati seme razdora među nama, onda ćeš se silno razočarati. Pas i ja smo dobri prijatelji, razumemo jedan drugoga, baš kao što vlasti Meksiko Sitiја i ja razumemo jedni druge.

— Oni su verovatno malo inteligentniji u tom razumevanju nego ja, Mak Nele. Ja lično nikada nisam mogao da svarim čoveka koji je u stanju da proda svoju zemlju. Za tako nešto izdaja je prava reč, zar ne?

Samouvereno Mak Nelovo držanje počelo je pokazivati prve znake popuštanja i on je resko izustio. — Interesi ove pokrajine leže mi na srcu, ali ja smatram da će ti interesi najbolje biti zadovoljeni pod vlašću Meksika.

— A šta je sa tvojim interesima? I ti bi, naravno, hteo komadić tog kolača, Mak Nele. Šta je cena? Guvernerna fotelja, naravno. I šta još? Novac? Ili možda nekoliko kvadratnih milja prvoklasnog pašnjaka? Da, ja zaista verujem da će tvoji interesi biti zadovoljeni.

Na Holidejev sarkastičan napad Mak Nel je planuo rumenilom. Stisnuvši rukama ivicu stola, izgledao je kao da će eksplodirati, ali ovaj put Lori je vratio mir i red skupu.

— Ah, trgni se, Mak Nele. Malo pre si rekao Arilagi da ne naseda na mamac, a sad si ti sam podlegao istoj gluposti. A ti, Holideje, zaveži gubicu. Ti si ovde zato da slušaš i da uradiš ono što se od tebe traži, a ne da brbljaš.

Holidej je slegnuo ramena i glumeći dosadu, zavalio se na naslon stolice. Ali, nije se dosađivao. Bio je u suštini poražen. Sa polovinom pažnje slušao je dok mu je Mak Nel izlagao kako će prići Grinfildu i kako će ga onda ubiti i pobeći jednom od sporednih ulica. Dok je sat monotono otkucavao, on je pažljivo posmatrao trojku koja je privodila kraju kovanje paklenog plana. Mak Nela, gramzivog Jenkija spremnog da za šaku dolara proda svoju otadžbinu; Arilagu, intriganta bez trunke savesti; Loriја, beskrupuloznog ubicu. Dok ih je posmatrao, osećao je samo prezir i

gađenje. Holidejev najveći teret bila je izvesna griža savesti zbog onoga što je u životu učinio, tačnije rečeno — bio prinuđen da učini, jer uvek kada je potezao pištolj, činio je to nemajući drugog izbora. Ali gledajući ovu trojicu, shvatio je šta znači pravo zlo i to saznanje donelo mu je olakšanje. Bio je uveren da bi, ako bi mu se pružila prilika, mogao nadoknaditi sve što je eventualno zgrešio. No, pri toj pomisli učinilo mu se kao da čuje podrugljivi smeh negde iz dubine svog bića. Ta šansa teško da će mu se pružiti.

Posle jedog časa sastanak je završen i plan ubistva bio je dogovoren do detalja. Trebalo je da Holidej ostane zarobljenik sve do sledećeg jutra, kada je trebalo da izvede skovani plan. Mak Nel i Arilaga namenavali su da se vrate u grad kako njihovo odsustvo ne bi izazvalo sumnju. Što se tiče Lorija, on je mogao da radi šta hoće i on je nešto nejasno promrmljao o šetnji po okolini ranča.

Holideju nije pružena još jedna prilika da se vidi i razgovara sa Kerim. Umesto toga odveden je niz stepenice pored kuhinje i zaključan u mračan vinski podrum. Lori je ostvario svoju želju i prošetao po okolini, a zatim se vratio i odredio stražare i smene, obzirom da je ostalima iz Džerikoa trebalo još odmora. Iz tame svog zatvora Holidej je čuo Lorija i zaverenike kako se šetkaju a kreću po kući. Zatim je zavladała tišina.

Čitav čas Holidej je šetao po svom zatvoru kao uhvaćena zver. Onda se iznenadio što je osetio da ga hvata san, no prisetio se da je za poslednjih stotinu časova jedva nekoliko puta sklopio oči. Od sanduka i ostalog što je našao napravio je grub ležaj i opružio se po njemu. Ležeći u tami i osluškujući nejasne šumove koji su dopirali iz

spoljnog sveta, zao je da iz tog položaja nema izlaza. Pre nego što je zaspao na um mu je ipak došla jedna utešna misao, da bi ubio Grinfilda, moraju mu dati revolver. I ubio guvernera ili ne, zadao je sebi čvrsto obećanje da će jednim metkom zauvek izravnati račune sa Lorijem. A ako bude srećan, možda i sa Mak Nelom...

X

Odjek glasova probudio je Holideja. On se uspravio na svom ležaju od praznih sanduka, lica podnadulog i zategnutog od Lorijevih udaraca. Nije imao pojma koliko dugo je spavao: jedan čas ili deset časova. No čim je ustao na noge, primetio je da je mala ključaonica na vratima jedva vidljiva, što je značilo da je napolju mrak ili sumrak. Spavao je, znači, ceo dan.

Protegnuvši snažno mišićavo telo, primeo je uho ključaonici: pokušao je da prisluškivanjem razabere šta se gore u kući događa. Identifikovao je glasove Rea Starbaka i Majka Frija, koji su se mešali i nadjačavali glasove ostalih. Dosta se govorilo, a onda je začuo zveckanje čaša i u jednom trenutku zatišja jasno je razabrao Ledbeterove reči.

— Kažem vam da je ovo piće odlično za spiranje pustinjske prašine iz grla.

— I time si mnogo rekao — zarмео je Starbak. — Daj mi ovamo tu bocu, čoveče.

Holidej se protrljao prstima po neobrijanoj bradi. Po njihovim glasovima moglo se zaključiti da su donekle pijani. To bi mogla biti izvesna prednost za njega... pod uslovom da nije bio zaključan u tom prokletom podrumu. Oslušnuo je ponovo očekujući da čuje Lorijev glas. Ali, među zbrkom raznih

drugih glasova nije se čuo njegov tih, čelično zvonak glas. Umesto toga začuo je jedan drugi, neočekivan ali poznat glas, jer dok se pitao zbog čega je Lori odsutan, začuo je mlad nehajan glas Toma Dusa.

Holidej se naslonio leđima na gvoždem okovana vrata. Šta je Tom Dus radio u Čed Sitiju? Mora biti da ih je pratio na putu prema severu. Ali zašto? Kakav bi razlog mogao imati za taj postupak?

Desetak mučnih minuta prošlo je pre nego što je na to dobio odgovor. Vrata koja su vodila iz kuhinje otvorila su se i mlaz svetlosti razlio se kroz mali otvor. Holidej je ugledao Toma Dusa kako sa boćom u ruci klimavo silazi niz stepenice, očigledno vrlo pijan.

— Gde si ti, Holideje, stara zverko? — bio je njegov neočekivani pozdrav.

— Ovde sam, kao što vidiš.

Dus je prišao vratima i sovinim očima kroz minijaturan otvor ugledao vidljiv deo Holidejevog lica. — Do vraga, pa oni me nisu blefirali, vidi ti to? Pa oni su te spetljali i zatvorili kao božićnu čurku. E bogami, to već prelazi svaku meru. Ha, ha! — a onda, već pri kraju glasnog smeha, Dus je tiho šapnuo. — Igraj igru sa mnom, Dok. Mislim da mi samo upola veruju. Rekao sam im da sam pošao za vama jer sam se nadao da će mi Lori dati neki mali posao i uključiti me u nagradu. Rekao sam im da sam bez prebijenog centa.

— Ali zašto? — usprotivio se Holidej. — Šta te je, do đavola, nateralo da...

— Kvin me je probudio i ispričao mi šta se desilo. Sto mu gromova, sigurno nisam mogao dopustiti da onaj dugokosi lisac izvede šta je naumio, nije li tako?

— Do đavola, Tome, zar si za-

boravio šta sam te učio? Ako založiš glavu za nekoga, onda će ti glava svakako biti odsečena. Koliko sam ti samo puta...?

— Zar si zaboravio našu malu diskusiju u Džerikou, čoveče? — rekao je Dus uz bezbrižan osmeh. — Smatram da, ako si ti mogao rizikovati glavu za tog Grinfilda, ja mogu da rizikujem svoju zbog tebe.

— Ti si lud — presekao ga je Holidej, ali ga je ipak obuzeo val topline. — Oni znaju da smo mi prijatelji... neće ti pružiti nikakvu šansu da bilo šta pokušaš.

— Doneo sam sa sobom krčag viskija i proveo sam sa njima puna tri časa objašnjavajući im za kakovog te nitkova smatram. Mislim da su počeli da mi veruju.

— Ali... — Holidej je progutao poslednju reč jer su niz stepenice podruma odjeknuli koraci. Ne osvrćući se da vidi ko dolazi, Tom Dus je rekao.

— Neka me oderu ako lažem, ali ja sam već dugo vremena priželjkivao da vidim ovo što će ti se desiti, Holideje — tek tada se osvrnuo savršeno imitirajući pijanstvo i obratio se Reu Starbaku, jer je on bio taj koji je dolazio niz stepenice. — Ah, Reo! Zar se ne slažeš sa mnom! Prija srcu kad čovek vidi da neki glavni dasa dobija ono što je zaslužio, zar ne?

Razmaknutih nogu, ljuljajući se u mestu, sa osmehom na licu, Starbak nije ni pokušavao da prikrije pijanstvo. A bio je dosta pijan. — To si mnogo dobro rekao, Dus. Vidiš li, Holideje, niko ne voli tipove kao što si ti, pa čak ni mladi Tom, koji ti je nekad bio prijatelj.

— Nije mi potrebna potpora kojekakve štenadi — progundao je Holidej uverljivo. — Čuj, gladan sam. Reci Loriju da hoću nešto da jedem.

— Ne mogu da ti učinim uslugu — promrmljao je Starbak. — Lori nije tu.

Holideju je srce brže zakucalo. — A gde je?

— Sa Mak Nelom, prave poslednje planove za sutra. Nisi valjda zaboravio na sutra, Holideje?

— Hoću nešto da jedem.

Starbak se osmehnulo otkrivajući žute zube. — E, to je bogami vrlo loše, znaš li da je to vrlo loše?

— Samo trenutak, Reo, stari druže — rekao je Tom Dus obgrlivši rukama Starbaka oko ramena. — Ne vidim da bi nekome škodilo ako bismo mu dali nešto klope. Do vra- ga, trebaće mu snaga da sredi onog lupeža Grinfilda, zar ne?

Starbak je mrgodno pogledao Holideja. Još uvek je premišljao šta da radi kada je iz kuhinje niz stepenice odjeknuo Ledbeterov glas. — Hej, šta se tamo dole događa, Reo?

— Holidej traži nešto da jede — odgovorio mu je Starbak. — Misliš li da bi trebalo...

— Dovedi ga ovamo gore — naredio je Ledbeter zaplićući jezikom. — Mogli bismo malo da se našalimo s njim.

Dus je drugarski potapšao Starbaka po leđima. — Stvarno bismo mogli, Reo. Znaš da nam ne može

napraviti nikakve neprilike, jer njegovu curu imamo u rukama. Mora biti miran kao bubica.

Starbak je konačno pristao. — Pusti ga napolje.

Gnjurajući glavom i zaplićući rukama oko brave, Tom Dus je povukao tešku rezu postavljenu sa spoljne strane vrata. Mada pijan, Starbak je ipak bio oprezan. Zakoračio je u stranu, izvadio revolver iz futrole i zadržao ga u ruci spreman da svakog trenutka opali.

— Evo — rekao je konačno Tom Dus otvarajući širom teška vrata. Poklonio se podrugljivo i dodao. — Izvolite, vaše veličanstvo.

Holidej je lagano izašao. Zakoračio je oprezno da ne bi izazvao Starbaka da opali. Ovaj je pokretom revolvera pokazao prema stepenicama i Dok je pošao da prođe pored Toma Dusa. Tom je zamahnulo da ga udari i proderao se.

— Prokleti izdajniče, Čuo sam da si hteo da nas predaš vlastima.

Tom je namerno promašio, ali je zbog zamaha posrnuo i nateo na Doka. Prihvatajući igru, Holidej je obgrlio mladića i dok ga je držao da ne padne, Dusova ruka mu je kliznula pod košulju. Dok je na trbuhu osetio dodir nečeg metalno hladnog i setio se. Dus mu je vrlo vešto doturio revolver.

DRAGI ČITAOCI

OBAVEŠTAVAMO VAS DA ĆE U

JULU I AVGUSTU 1986. GODINE

DOK HOLIDEJ IZLAZITI DVA PUTA MESечно.
ŽELIMO VAM PRIJATAN ODMOR UZ ROMANE
EDICIJE DOK HOLIDEJ.

Glumeći ljutnju, Holidej je ogurnuo Dusa prema zidu. Gnevnom tonom obratio se Starbaku. — Hoćeš li mi skinuti s vrata ovu usijanu glavu, do đavola?

Starbak je začuđeno zavrteo glavom. — E, pa ovo je vrhunac svega. Oduvek sam mislio da ste vas dvojica prijatelji.

— Prijatelji? — ponovio je Dus razdraženo. — Bio sam s njim samo zato što me je ponekad čašćavao. Nikad ja nisam bio prijatelj sa nalickanim lupežima.

Starbak je klimnuo glavom. To objašnjenje bilo mu je prihvatljivo jer je i sam imao takav odnos prema Lokiju. — O keji, penji se uz stepenice, Holideje. I pazi kako se ponašaš, inače...

Holidej je pošao uz okomite stepenice, osećajući u nedrima težinu revolvera. Srce mu je ubrzano kucalo i udaranje pulsa odzvanjalo mu je u ušima i slepoočnicama. Znao je da dolazi odlučujući trenutak i da će morati da ga iskoristi ili će sve propasti.

Kroz prozore kuhinje Dok je video da je napolju potpun mrak. Kuhinju je, međutim, osvetljavala velika svetiljka i u odaji je vladala atmosfera saluna. Oblaci dima plivali su ispod tavanice, a vonj viskija bio je tako jak da se mogao seći nožem. Kada je s Starbakovim revolverom uperenim u leđa Holidej ušao u odaju, Ledbeter, Sala i Majk Fri su se trijumfalno osmehnuli: kao i svim nevaljalcima, prijalo im je poniženje čoveka u svemu boljem od njih. Jedan pogled bio je Holideju dovoljan da ga uveri kako su i njih trojica prilično podnapiti. Bilo je očigledno da je Lori odsutan.

— Naš glavni laf želi da nešto stavi u kijun — rekao je Starbak podsmešljivo, gurnuvši pri tom grube Holideja na stolicu pored stola.

— Nešće dobiti ništa naročito, Holideje.

— Daj mi makar malo kafe — zamolio je Dok muklo. — Sto mu gromova, pa imam valjda pravo makar na šolju kafe.

Žučkasto od svetlosti petrolejke, Starbakovo lice razvuklo se u zadovoljan osmeh. — Nisi više onako nadmen i drzak, je li Holideje? — Pucnuo je prstom prema trojici svojih saučesnika. — Sala, pripremi mu kafu.

— Hvala, Reo — rekao je Dok tiho. Zatim je ostao da sedi klonulo spuštenih ramena, sa rukama bezpomoćno prekrštenim na krilu dok su se razbojnici naslađivali njegovom nemoći. Nije se mogao oseti utisku da liče na čopor kojota oko ranjenog bufala. Pijuckali su s vremena na vreme iz Dusovih boca i nastojali da u vredanju Holideja nadmaše jedan drugoga. Holidej nije ništa govorio, već je sve vreme kradomice odmeravao rastojanja u odaji. Jednom se njegov pogled sreo sa Tomovim i Tom mu je neprimetno namignuo. Za to vreme voda za kafu se sve više zagrevala. Vrela kafa bi očajnom čoveku mogla poslužiti kao zgodno oružje.

— Želi li još neko kafu? — zapitao je Sala glasno skidajući lonac sa šporeta. Odbijajući „ne” bio je odgovor u horu. Sala je nasuo kafu u jednu šolju i bučno je spustio pred Doka. — Nadam se da će biti po tvom ukusu, mister Holideje — rekao je podrugljivo.

— Biće — odgovorio je Holidej iskreno. Obuhvatio je šolju rukama; bila je vrela od ključanja. Tom Dus je stajao iza njega naslonjen na zid, sa rukama oslonjenim o desni kuk. Starbak se nalazio između njih dvojice. Na levoj strani, nadohvat ruke sedeo je Ledbeter sa rukama na stolu. Sala i Majk Fri stajali su ispred, naspram vrata, Sala praznih

ruku, a Majk Fri sa flašom u ruci. Najbrži od svih, Starbak, stajao mu je iza leđa. Njega će morati da prepusti Tomu. Ledbetera bi mogao onesposobiti vrelom kafom, a nenaoružanog Salu skrivenim „deringerom“. Što se tiče Majka Fria, on će morati da baci flašu i potegne revolver, pa će se možda ukazati šansa da i njega nekako sredi. Odlučivši da je došao trenutak, Dok je spustio ruku sa stola i počeo se po trbuhu.

— Sta je? — trgao se Ledbeter. On je bio najpijaniji. — Imaš nervozu u stomaku zbog sutrašnjeg dana?

— Zašto ne začepiš njušku, Ledbeter?

Ledbeter je iskolačio oči. — Pazi ti na svoju njušku, Holideje!

Holidej se prezirivo nasmejao. — Duhovit si kao mazga, Ledbeter!

Ledbeter je skočio na noge i prosvio viski po stolu. — Takvu uvredu neću otrpeti ni tebi ni bilo kome drugom, Holideje. Ja ću te...

Nije uspeo da završi rečenicu. Limena šolja iz Holidejeve ruke je poletela uvis i mlaz vrele kafe pljusnuo je Ledbetera u lice. Ubica je kriknuo i pao nauznak, a Holidej je iz košulje izvukao ruku sa revolverom.

Tom Dus, Starbak, Sala, svi su se mašili revolvera. Ne očekujući Holidejev potez, Tom Dus je potegao prvi i iz neposredne blizine opalio Starbaku u leđa. Skoro istog trenutka planuo je i „deringer“, i tane kalibra 22 pogodilo je Salu u grlo. Majk Fri je ispustio boču i vađeci revolver, bacio se na pod.

Holidej je skočio sa svog mesta da nanišani na Fria, ali je, padajući u samrtnom ropcu, Starbak gurnuo u njega. Sto se uz tresak prevrnuo i Holidej je u padu naleteo na Salu. Sala je u međuvremenu izvadio revolver i spremao se da

opali. Dok su zajedno padali na pod, Holidej mu je prislonio „deringer“ na trbuh i opalio. Sva trojica su pala na pod i potrajalo je nekoliko sekundi dok se Holidej oslobodio pritiska njihovih tela. Dus, Fri i Ledbeter su u međuvremenu razmenili nekoliko hitaca, mada je Ledbeter bio skoro slep i njegovi hitci su leteli na sve strane.

Holidej je video kako se Tom trgao i odmah ispravio da bi pripucao na ležećeg Majka Fria. Holidej je dograbio revolver iz Starbakove ruke i opalio na Ledbetera. Metak iz Majkovog revolvera oprljio ga je po vratu, ali to je bio njegov poslednji pucanj, jer je sledeći Tomov hitac pogodio snažnog Kanzašanina između očiju. Fri se prevrnuo na leđa i ostao nepomičan. Krvava bitka, koja nije trajala više od petnaestak sekundi, bila je završena.

— Tome, jesi li čitav? — zapitao je Dok ustajući.

Dus je odmakao otkrvavljenu ruku sa stabine i pogledao je. — Ne baš sasvim... ali dobro sam — zatim se osvrnuo po kuhinji, koja je ličila na klanicu. — Čini mi se da smo ih sredili.

— I meni se čini, Tome — Starbak je ležao na leđima i širom otvorenih očiju zurio u tavanicu. Majk Fri i Ledbeter su bili ustreljeni u glavu. Čak i za prekaljenog Holideja to je bio prizor od koga čoveka spopada muka.

A onda se setio Keri. Pretraživši hitro Starbakove džepove, našao je ključeve. Trkom je stigao do vrata sobe u kojoj je bila zaključana, otvorio ih i sledećeg momenta ona mu je bila u naručju. Držeći je čvrsto zagrljenu, rekao je. — Sve je u redu, Keri, svršeno je.

Ona je digla glavu sa njegovih prsa i obuhvativši pogledom odaju,

uzdrhtala. — Oh, Dok, kako si, za ime sveta, uspeo...

— Ni sam ne znam — osmehnuo se Dok, iznenađen što je mogao da se osmehne. Pogledao je blagonaklono Toma Dusa. — Sve je to Tomova zasluga. Hvala, Tome.

Dus je slegnuo ramenima. — Možda je malo rano za zahvaljivanje i čestitke, Dok.

Holidej je nabrao obrve. — Da, da, u pravu si. Ostali su još Arilaga, Mak Nel i Lori.

— Možda nisu.

— Kako to?

Noslonivši se na kuršumima izbušen zid iza sebe, Dus je rekao. — Kad sam video da te je Lori doveo ovamo, ja sam se zavukao u šumu i tamo ostao skriven nekoliko časova. Posle izvesnog vremena video sam da su Mak Nel i Arilaga napustili ranč i posle svega što si mi u Džerikou ispričao, ja sam znao šta se događa. Znao sam da te sam ne mogu izvući, pa sam odjurio u Čed Siti i potražio guvernera. Nisam ga našao jer je on bio u potrazi za kćerkom, ali sam mu napisao pismo i objasnio šta se zbiva. Kao krivce sam imenovao Mak Nela i Arilagu, i obavestio sam ga šta je s tobom. Tražio sam da dode ovamo čim dobije pismo i da povede odred čuvara reda. Ako je poverovao u to što sam napisao, možda je stavio šapu na Mak Nela i Arilagu i strpao ih u zatvor.

Holidej je zadovoljno zavrteo glavom. — Tom, podseti me uvek da ti kažem koliko si bistar čovek. Mislim da si...

Keri je kratko kriknula. — Dok, čujem konje. To mora biti da je otac...

— Idem da vidim — rekao je Tom Dus kada se topot kopita začuo glasnije. Sledeći svoje reči, uputio se prema ulaznim vratima.

— Čekaj malo — rekao je Dok, ali je Tom već otvorio vrata.

Holidej je video kako je Dus zastao u snopu svetlosti koja se kroz vrata probila napolje, video je da se izraz njegovog lica naglo promenio i da je digao svoj „kolt“.

— Lori... — uzviknuo je Tom Dus i poginuo ne rekavši više ni reč. Dus se zaneo unazad i dok je groktav prasak „kolta“ prolamao noć, Dok je odgurnuo Keri u stranu i skočio da ugasi svetiljku. U magnovanju je video da Lori na konju ulazi u dvorište, a iz „kolta“ u njegovoj ruci bridelsi su žučkastocrveni plamčići. I opet je Tom Dus, mada mrtav, spasao Holideju život, jer je njegovo telo opruženo na podu zadržalo dva kuršuma namenjena Holideju, koji je ležao pored prevrnutog stola. No, sada je već Holidej imao revolver u ruci. Mada nije jasno video metu, opalio je i Lorijeva kobila je njisnula i zbacila revolveraša preko glave.

— Dok! — kriknula je Ket, ali pustolov je preskočio preko Tomovog leša i već je zasipao kuršumima dugokosog revolveraša koji je bežao u zaklon.

Zastavši u zaklonu iza jednog panja da bi ispražnjen revolver ponovo napunio, Holidej je shvatio da igra još uvek nije završena. Ako ne onemogući Lorija, onda će poginuti, a sa njim zajedno Keri i tajna o Mak Nelovom i Arilaginom izdajstvu. A onemogućiti Lorija nije bilo lako čak ni Holideju. Završivši punjenje, uvukao je glavu u rame na i krivudajući cik-cak, potrčao prema šupi iza koje je nestao Lori.

Gledao je sada na Lorija kao na opasnu, lukavou zver. Trenutno nije mislio na Keri, Grinfildu i Toma Dusa. U glavi mu je bio samo Lori i njegov revolver.

— Holideje! — odjeknuo je iz tame Larijev glas nošen mržnjom. — Dodi ovamo, Holideje, čekam te.

Holidej je pognut prošao pored gomile polutrulih sanduka i provukao se ispod nekih vrata koja su visila na jednoj šarki. Svaki korak bio je smrtni rizik, ali ono je znao šta može. Znao je da mu se može privući bez šuma, nečujno poput Indijanca, ali je ipak strepeo šunjavući se kroz tamu. Svakog sekunda strepeo je da će ga naći protivnikov metak, svakog sekunda bio je spreman da pritisne okidač svog pištolja. Strepeo je i šunjao se kroz tamu kao noćna sablast, sa revolverom naperenim u mrak pred sobom.

Sukobili su se u staji. Holidej je prošao pored niza boksova za stoku, očiju već naviknutih na tamu. Punih desetak sekundi pretresao je pogledom staju tražeći Larija pre nego što ga je ugledao. Revolveraš je ležao nepomičan, kao da ne diše, ali je bio okrenut na drugu stranu, leđa otkrivenih Holideju. Dok je digao revolver. Da puca? Ne!

— Lori! — doviknuo je.

Holidej nije verovao da se neko tako brzo može okrenuti. Lori se izvio, bacio se u stranu i istovremeno opalio, sve u jednom pokretu i pre nego što je Holidej uspeo da pritisne okidač revolvera. Ali kada ga je pritisnuo, učinio je to šest puta. Kada je prodoran eho revolverskih pucnjeva zamro u daljini, Lori je ležao mrtav na vlažnom podu staje, dugačke kose rasute oko lica koje je u polumraku izgledalo mládo i nedužno. Smrt je sa tog lica izbrisala sve zlo i grehe ovog sveta. Holidej je odbacio prazan revolver i izašao iz staje.

Oslonivši se laktom na uzglavlje, Dok se pridigao i pogledavši lice na jastuku pored sebe, za trenutak se iznenadio. Na jasnoj svetlosti vedrog jutra, koja se probijala kroz namaknute zavese, izgledalo je nežno i andeoski krotko, a ipak je rumenilo sna tom licu davalo pečat punog ovozemaljskog zadovoljstva doživljenog prethodne noći. Setivši se tih ludih časova, Holidej se osmehnuo. Keri mu je pokazala ne samo da je žena, već prava, temperamentna žena.

Prethodne večeri Grinfield je u svojoj kući priredio slavlje za veći broj probranih gostiju. Mada nikome nije rekao, svi su znali da je slavlje dvostruk: srećno oslobođenje Keri Grinfield i propast zavere protiv nezavisnosti Teksasa, a glavni junak slavlja bio je Dok Holidej. Zdravice u njegovu čast ispijane su do kasno u noć, a kada je već i sam malo zagrejan pićem Holidej došao u svoju sobu, istu onu u kojoj je pre tri meseca ležao ranjen, čekalo ga je iznenađenje kome se nije mogao nadati ni u najlepšem snu. Pored prozora, između raskrsljenih teških zavesa, obasjana bleđom svetlošću tek izašlog meseca, stajala je Keri rasute kose, blistavih očiju, u pripijenoj svilenoj haljini koja je isticala nežnu lepotu njenih oblika, detinjasto ženstvena, dražesna i razdragana. Kada joj je Dok prišao, ona je spremno raširila ruke i dočekala njegov pohlepni zagrljaj čežnjom ništa manje od njegove. Kad su njegove ruke kliznule sa njenih obnaženih leđa niz bokove i bedra do tajnovitih kuta njenog tela, ona je digla glavu i otvorenim usnama potražila njegove, tvrde i nasilničke, gladne njenih poljubaca.

Bez ijedne izgovorene reči, kroz zagrljaj i ubrzano kucanje srca koje se slilo u treperenje razbuktalih čula, oni su našli jedno drugog i uzleteli u vihoru raspomamljene gladne ljubavi. Kada su klonuli zamoreni zagrljajima, zadržali su u srcima sanjivu toplinu raja.

Da li da zauvek ostane u tom raju? Ideja mu se činila primamljivom, ali je onaj nepokorni vrag u njemu već tražio izlaz u svet pustolovina. Pa neka, pomislio je Dok, ovoga puta taj vrag će morati da pričeka. Bar izvesno vreme.

KRAJ

SVET ČUDESA

donosi srećnim dobitnicima 1001 nagradu!

Automobil "golf" dizel obezbeđen je posredstvom RO "Tehnometal" iz Novog Sada, koja vrši prodaju vozila i rezervnih delova iz proizvodnog programa TFS. Informacije na telefone: 021/613-407 i 613-383 (Novi Sad, Kej Moše Pijađe 8)

Očekuju vas i druge vredne nagrade:

tri televizora u boji, tri kompjutera, desetodnevni boravak za tri osobe u porodičnom apartmanu na moru, tri turistička putovanja u Rim, deset bicikla, deset dušeka za kupanje, 100 školskih torbi, 100 majica i 220 kapa sa likovima patuljaka, kao i 550 bečeva. **NE ZABORAVITE: NAGRADE SE IZVLACE 21. JUNA 1986. GODINE**

GLAVNA PREMIJA JE AUTOMOBIL „GOLF“ DIZEL!